

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİNDEN
BEKLENTİLERİ**

Özkan KUŞCU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Yönetimi Bölümü

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hafız BEK

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Uşak

Eylül, 2012

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ
İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİNDEN
BEKLENTİLERİ

Özkan KUŞCU

Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012

Danışman: Yrd. Doç.Dr. Hafız BEK

Eğitim öğretim içerisinde birçok özellikleri barındıran bir sistemdir. Bu sistem içerisinde okul, yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve veliler gibi birçok alt unsurlar bulunmaktadır. Bu unsurlar sürekli olarak birbirlerini etkilemekte ve aralarında bir beklenti oluşmaktadır.

Eğitim öğretimde okul yöneticileri öğrenciler ve öğretmenler kadar etkili ve önemli diğer bir unsur da velilerdir. Bulduğumuz yüzyıldaki eğitimde velilerin okul üzerindeki etkileri artmış bulunmaktadır. Veliler öğrenci başarısı, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ile okul aile birliği faaliyetleri ile ilgili konularda okul ile ilişki içerisinde. Velilerin okula geldiklerinde bu konuları görüşeceği ilk kişiler okul yöneticileridir (Müdür, müdür yardımcısı, Müdür yardımcıları). Bundan dolayı öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden bir takım beklentileri oluşabilmektedir.

İlköğretim Öğrenci velilerinin Okul Yöneticilerinden Beklentileri başlıklı bu çalışmada yedi ana konu üzerinde anket soruları oluşturularak Uşak merkez ilköğretim okullarındaki öğrenci velilerine uygulanmıştır.

Velilerin eğitim öğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik sağlık ve fiziki şartları, okul aile birliği konularında okul yöneticilerinden beklentilerini içeren toplam 72 adet soru yöneltilerek anket çalışması yapılmıştır.

Araştırmada eğitim seviyesi yüksek ğrenci velilerinin ve 30-40 yaş gurubu ğrenci velilerinin daha yüksek beklenti içerisinde oldukları gözlenmiştir. Ayrıca günümüz eğitiminde önemli kavramlar olan güvenlik, rehberlik konularında da velilere sorular yneltiymiş ve grupların verdiği cevaplar araştırmada veri olarak kullanılmıştır.

Yüksek gelimli ğrenci velilerinin alt gelimli ğrenci velilerine oranla okul yöneticilerinden daha fazla beklenti içerisinde oldukları gözlenmiştir. Öğrenci velilerinin okul yöneticileri ile görüşme sıklığının her gün görüşen veliler açısından daha olumlu olduğu grlmştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, veli, eğitim ğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları, okul aile birliği.

Post Graduate Thesis Abstract

‘Expectations of primary school students’ parents from school administrators’.

ÖZKAN KUŞCU

Main Principle of Education Administration

Uşak University Graduate School of Social Sciences,2012

Consultan: Assistan Professor Doctor Hafız Bek

Education and teaching is a kind of discipline that consist of different respects. In that system, there are many factors deal with this systematic duration such as school building, administrators, teachers, students, parents of students. These factors always affect each other and produce an expectation.

In education and teaching duration parents of the students are important and effective as the school administrators, teachers and students. In this century it is certain that the impact of parents on education has increased. Parents are in deep relation with some educational factors such as student success, security, counsel, social and cultural activities, hygine, health and physical conditions of the school and last school family coordination activities. When the parents come to school these factors are the first ones to speak with the school administrators. (School head administrator, main assistant administrator and assistant administrators). Thus, of course parents of the students have some specific expectations from the administrators of the school.

The product of ‘Expectations of primary school students’ parents from school adminisrators’ was put into practice by means of a survey results in centre of Uşak in seven main school on parents. By asking 72 different questions in this survey about expectations from school administrators, we took different answers about education duration, security, counsel, social and cultural activities, physical and health conditions of the school.

In this survey, the parents whose education level is higher (generally 30-40 years old ones) have much more expectations from school administrators. What is more, we asked some questions about counsel and security that is really important concept at recent education value and used the answers of the questions in the survey.

The parents of the students who has more annual income have more expectations than who has low annual income ones. The parents of the students who visit the school administrators every day have more positive effect both on parents and students than the others.

Key words: School administrator, parent of the student, education and teaching, security, counsel, social and cultural activities, the conditions of the school such as physical, health, hygiene, family of school combination.

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Özkan KUŞCU'nun İlköğretim Öğrenci velilerinin Okul Yöneticilerinden Beklentileri başlıklı tezi 28/09/2012 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında Yüksel Lisans tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

İmza

Üye (Tez Danışmanı) : Yrd.Doç. Dr. Hafız BEK

Üye : Yrd.Doç. Dr. Hakan GÜLVEREN.....

Üye :Yrd.Doç. Dr. İbrahim Halil ÇANKAYA.....

Enstitü Müdürü

Doç. Dr. Musa ÇİFTÇİ

ÖNSÖZ

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı bu araştırma, Uşak merkez ilköğretim okulu öğrenci velileri üzerinde anket uygulanarak yapılmıştır. Araştırmada velilerin cinsiyet, yaş, çocuğunun sınıf seviyesi, velinin eğitim durumu, idarecilerle görüşme sıklığı, mesleği ve aylık geliri ile ilgili değişkenler ile anket içerisinde; eğitim öğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları, okul aile birliği konularına vermiş olduğu cevaplardan oluşmaktadır.

Araştırmada geliştirilen ölçek Uşak merkezdeki beş resmi ilköğretim okuluna random şeklinde bin adet dağıtılmış ve geri dönen anketler SPSS 19 veri analiz programında analiz edilerek bulgular yorumlanmaya çalışılmıştır. Araştırmada en yüksek beklentinin eğitim boyutunda olduğu görülmüştür. Eğitim boyutunu sırayla okul aile birliği, okulun sağlık, temizlik ve fiziki şartları, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler ve güvenlik konularındaki beklentiler izlemektedir.

Araştırma sırasında yoğun iş temposuna rağmen kıymetli zamanını hiçbir zaman esirgemeyen, araştırmamın her aşamasında yanımda olan ve rehberlik eden, gerek ölçek geliştirme ve gerekse istatistiksel analizlerde önemli katkılar sağlayan, sabır ve anlayışını hiçbir zaman eksik etmeyen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hafız BEK'e ve değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Hakan GÜLVEREN'e, sonsuz teşekkür ederim.

Bu araştırma esnasında her konuda yardımlarını esirgemeyen mesai arkadaşım Kenan TÜLÜ'ye ve araştırma sırasında görüşlerine başvurduğum değerli öğretmen arkadaşım Tefik YILDIRIM'a teşekkür ederim. Çalışmalarım süresince özverili yaklaşım sergileyen sevgili eşim Niyet KUŞCU'ya, çalışmam sırasında zaman zaman ihmal ettiğim değerli kızlarım Azra ve Rana'ya çok şey borçluyum.

Özkan KUŞCU

Eylül 2012

ÖZGEÇMİŞ**Kişisel Bilgiler**

:

Adı Soyadı

: Özkan KUŞCU

Doğum Yeri ve Tarihi

: Ulubey / 15.10.1978

Lisans Öğrenimi

: Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği

Bildiği Yabancı Dil

: İngilizce

Çalıştığı Kurumlar

:

2001/2004 Denizli/Bekilli Sırlıklı İlköğretim Okulu- Türkçe Öğretmeni

2004/2006 Uşak/ULubey Omurca İlköğretim Okulu -Türkçe Öğretmeni

2006/2007 Uşak/Eşme Ahmetler Abdülkadir Can İlköğretim Okulu -Türkçe
Öğretmeni2007/2008 Uşak/Eşme Ahmetler Abdülkadir Can İlköğretim Okulu -Müdür
yardımcısı

2008/2010 Uşak Eşme Öğretmen Ali Baykal İlköğretim Okulu-Müdür Yardımcısı

2010/.....Uşak Eşme Mesleki Eğitim merkezi -Müdür Yardımcısı

İletişim:

e-posta Adresi

: ona-kuscu@hotmail.com: onakuscu@gmail.com

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ.....	ii
ABSTRACT	iv
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	vi
ÖNSÖZ.....	vii
ÖZGEÇMİŞ.....	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xiii
GİRİŞ	1
Araştırmanın Problem Cümlesi.....	9
Araştırmanın Alt Problemleri.....	9
Araştırmanın Amacı	10
Araştırmanın Önemi.....	10
Araştırmanın Sınırlılıkları	11
Araştırmanın Sayıtları	12
Tanımlar	12
BİRİNCİ BÖLÜM.....	13
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	13
Eğitim-Öğretim	13
Okul.....	14
Okul Yöneticisi	15
Yöneticiden Beklentiler	19
Veli.....	21

Veli Beklentileri.....	23
Güvenlik.....	24
Güvenlik Açısından okul Yöneticisinin Görevleri.....	26
Rehberlik.....	27
Sosyal Ve Kültürel Faaliyetler	29
Okulun temizlik, Sağlık Ve Fiziki Şartları.....	31
Okul Aile Birliği	32
Konu İle İlgili Yapılan Araştırmalar	35
Türkiye’de Yapılan Araştırmalar	35
Yabancı Ülkelerde Yapılan Araştırmalar	37
İKİNCİ BÖLÜM	39
Yöntem.....	39
Araştırmanın Modeli	39
Evren ve Örneklem	39
Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	40
Verilerin Toplanması	48
Kullanılan İstatiksel Yöntemler	48
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	49
Bulgular Ve Yorumlar.....	49
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	108
Tartışma Ve Yorumlar	108
Sonuç ve Öneriler.....	112
Sonuçlar	112
Öneriler	114
Araştırmanın Sonucuna Yönelik Öneriler.....	114
Araştırmacılara Yönelik Öneriler.....	114

KAYNAKÇA	116
EKLER.....	120
Anket.....	120
Okul Listesi	123
İzin Belgesi	124
Araştırmada Örneklem Olarak Seçilen Okullar Listesi	125

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Kaiser-Meyer-Olkin ve Barlett testleri sonucu	41
Tablo 2. Ölçme Aracının Boyutları ve Faktör Yükleri	42
Tablo 3. Velilerin Cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı ve meslek değişkenlerine göre dağılımı.....	49
Tablo 4. Eğitim Öğretim Beklenti Boyutunda Maddelere Göre Dağılım	52
Tablo 5. Rehberlik Beklenti Boyutuna Ait Maddelere Göre Dağılım.....	53
Tablo 6. İlköğretim Velilerinin Cinsiyet, Yaş, Eğitim Düzeyi, Gelir, Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenleri ile Eğitim Öğretime İlişkin Beklentilerine Ait İstatistikler.....	55
Tablo 7. İlköğretim Velilerinin Cinsiyet, Yaş, Eğitim Düzeyi, Gelir, Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenleri ile Rehberliğe İlişkin Beklentilerine Ait İstatistikler	63
Tablo 8. İlköğretim Velilerinin Cinsiyet, Yaş, Eğitim Düzeyi, Gelir, Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenleri ile Sosyal ve Kültürel Faaliyetlere İlişkin Beklentilerine Ait İstatistikler.....	72
Tablo 9. Sosyal-Kültürel Etkinlik Boyutunda Maddelere Göre Dağılım.....	73
Tablo 10. İlköğretim Velilerinin Cinsiyet, Yaş, Eğitim Düzeyi, Gelir, Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenleri ile Okulun Temizlik, Sağlık ve Fiziksel şartlarına İlişkin Beklentilerine Ait İstatistikler	82
Tablo 11. Temizlik Boyutunda Maddelere Göre Dağılım	83
Tablo 12. İlköğretim Velilerinin Cinsiyet, Yaş, Eğitim Düzeyi, Gelir, Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenleri ile Okul Aile Birliği Faaliyetlerine Öğretime İlişkin Beklentilerine Ait İstatistikler	91
Tablo 13. Okul-Aile Birliği Boyutunda Maddelere Göre Dağılım	92
Tablo 14. İlköğretim Velilerinin Cinsiyet, Yaş, Eğitim Düzeyi, Gelir, Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenleri ile Güvenliğe İlişkin Beklentilerine Ait İstatistikler.....	100
Tablo 15. Güvenlik Boyutunda Maddelere Göre Dağılım	101

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Veli Beklenti Anketine Puanlarına Göre Veli Beklenti Düzeyleri.....	50
Grafik 2. İlköğretim Öğrenci Velilerinin Okul Yöneticilerinden Beklentileri Başlıklı Grafik	51
Grafik 3. Cinsiyete Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması.....	56
Grafik 4. Yaşa Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması.....	57
Grafik 5. Eğitim Düzeyine Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması.....	58
Grafik 6. Okulu Ziyaret Sıklığına Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması.....	60
Grafik 7. Gelire Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması.....	61
Grafik 8. Cinsiyete Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması	64
Grafik 9. Yaşa Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması	65
Grafik 10. Eğitim Düzeyine Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması.....	67
Grafik 11. Okul Yöneticileri İle Görüşme Sıklığına Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması	69
Grafik 12. Gelire Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması	70
Grafik 13. Cinsiyete Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması	74
Grafik 14. Yaşa Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması	75
Grafik 15. Eğitim Düzeyine Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması	76
Grafik 16. İdarecilerle Görüşme Sıklığına Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması.....	78
Grafik 17. Gelire Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması	79
Grafik 18. Cinsiyete Göre Okulun Temizlik, Sağlık ve Fiziki Şartlarına İlişkin Beklenti Ortalaması.....	84

Grafik 19. Yaş a Göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Ş artlarına İ lişkin Beklenti Ortalaması	85
Grafik 20. Eğitim Düzeyine Göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Ş artlarına İ lişkin Beklenti Ortalaması	86
Grafik 21. Okulu Ziyaret Sıklığına göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Ş artlarına İ lişkin Beklenti Ortalaması	88
Grafik 22. Gelire Göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Ş artlarına İ lişkin Beklenti Ortalaması.....	89
Grafik 23. Cinsiyete Göre Okul Aile Birliğine İ lişkin Beklenti Ortalaması.....	93
Grafik 24. Yaş a Göre Okul Aile Birliğine İ lişkin Beklenti Ortalaması.....	94
Grafik 25. Eğitim Düzeyine Göre Okul Aile Birliği Beklenti Ortalaması.....	95
Grafik 26. Okulu Ziyaret Sıklığına Göre Okul Aile Birliği Beklenti Ortalaması....	97
Grafik 27. Gelire Göre Okul Aile Birliği Beklenti Ortalaması.....	98
Grafik 28. Cinsiyete Göre Güvenlik Beklenti Ortalaması	101
Grafik 29. Yaş Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı.....	102
Grafik 30. Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı.....	104
Grafik 31. Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı	105
Grafik 32. Gelir Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı.....	106

GİRİŞ

Eğitim ğretim, okul, yöneticiler, öğrenciler ve velilerin bir arada olduğu ve bunların birbiriyle ilişkileri sonucu oluşan bir sistemdir. Bu sistem içerisinde sürekli iletişim ve etkileşim aktif bir şekilde, karşılıklı olarak olumlu veya olumsuz şekilde devam etmektedir. Okul yönetiminde, yöneticilerin, velilerin ve öğrencilerin eğitim ğretim faaliyetlerinde her birinin farklı görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Çünkü eğitim çok yönlü ve içinde birçok özellikler barındıran bir yapıdır. Eğitim ğretim faaliyetleri yapılırken, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ve okul aile birlikleri gibi birçok etken okul kültürünün içine girmektedir. Bütün bu süreçlerin başında ise okul yöneticilerinin bulunduğunu söyleyebiliriz.

Örgün eğitim kurumlarındaki öğrenciler, okul içerisinde öğretmenler ve okul yöneticileri ile (Müdür, Müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısı) sürekli eğitim ğretim faaliyetleri içerisinde karşılıklı etkileşimde bulunmaktadır. Bunlardan birinin başarısı veya başarısızlığı eğitimi doğrudan doğruya etkileyebilmektedir. Eğitimin içerisinde olan diğer bir etkenin ise veliler olduğunu söyleyebiliriz.

Velilerin okula karşı olan tutum ve davranışları öğrencileri, öğretmenleri ve okul yöneticilerini etkileyebilmektedir. Bulunduğumuz yüzyıldaki eğitim sisteminde veliler okul yönetimi konusunda söz sahibi olabilmektedirler. Okul aile birliği kanalı ile sürekli okul ile ilişkileri olan velilerin de okul ve okul yöneticilerinden birtakım beklentilerinin ortaya çıkması doğal bir sonuçtur. Bu beklentilerin okul kültürünün geliştirilmesine ve okul başarısının arttırılmasına yönelik olduğunu söyleyebiliriz.

Genel olarak öğrenciler zamanlarının büyük bir bölümünü okul sistemi içerisinde geçirmektedirler. Bu yönüyle dşnldğnde velilerin de okul ve okul yöneticilerinden birtakım beklentilerinin oluştuğunu söyleyebiliriz. Veliler okul yöneticilerinden sadece ğrenci başarısı ile ilgili beklentiler içerisine girmemekte, bunun yanında velilerin okulun güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları gibi birçok konuda okul yöneticilerinden

beklentiler içerisinde girebileceğini söyleyebiliriz. Bu beklentiler düşünüldüğünde okulların bu beklentileri karşılayabilecek birçok özelliğinin olması gerekir.

Okul bilindiği üzere açık bir sistemdir. Okulun toplumsal açık bir sistem olarak özellikleri şunlardır (Başaran, 1982).

- a. Okulun bağımlı olduğu bir çevresi vardır. Bu çevre okula girdi veren ve onun çıktılarını alan diğer sistemlerdir.
- b. Okul girdiler olarak hayatını sürdürür. Bu girdiler, işlediği hammadde olan öğrenci, eğitim hizmetini verecek öğretmen, uzman ve iş görenler, eğitim hizmetini üretmek için gerekli araç-gereç, fiziksel ortam için aydınlatma, ısınma, temizli, işletme ve eğitim teknolojisidir.
- c. Okul milli eğitimin amaçlarına uygun olarak öğrencileri eğitim sürecinden geçirir.
- d. Okulun çıktısı, yetiştirdiği öğrencilerden oluşturduğu davranışlardır.
- e. Çıktılar toplumca beğenildiğinde, elde edilen değer yeniden okulun girdisi olur.
- f. Zamanla okul daha çok girdi almak zorundadır. Çünkü okulun gelişip yenileşebilmesi için girdilerin yeterli düzeye çıkarılması gereklidir.
- g. Okul kusurlarını tanıyıp, yetiştirdiği öğrencilerin yeterli düzeyde olduğunu anlamak için girdilerin yeterli düzeye olduğunu anlamak için bilgi toplamalıdır.
- h. Okul çevresi ile sürekli etkileşim içindedir. Bundan dolayı okulun yönetimi, sürekli bir sorun çözme sürecidir.
- i. Her sistemde olduğu gibi okulun da alt sistemleri vardır. Alt sistemler de sistem özelliği gösterir. Bunlar, üretim, alışveriş, uyarılma, yaşatma ve yönetim alt sistemleridir.

Bu özellikleri barındıran okulun amaçlarına ulaşabilmesi için etkili okul yöneticilerin olması gerektiğini söyleyebiliriz. Okulun bütün iş ve işleyişinden okul yöneticilerinin sorumlu olduğunu düşünürsek, iyi bir okul yöneticisini okulun başarısını, okulun işlemeyen yapısını harekete geçirebilen, okulun amaç ve politikalarını yapıp uygulayabilen, velileri okul sisteminin içine çekebilen bir yönetici olarak düşünülebiliriz. Okullarda eğitimin Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda en iyi şekilde yürütülmesini sağlayan, okulun bağlı bulunduğu çevreye karşı sorumluluk üstlenmesini, okulun eğitim araç ve gereçlerinin zamanında

tedarik edilmesini sağlayan ve okulda eğitimsel bir lider olan; okulda ekip ruhunu yaşatan yöneticiler, veliler tarafından güvenle karşılanabilirler. Okulun toplumsal açık bir sistem olarak yukarıdaki özelliklerini bilen ve bu özellikler doğrultusunda okulun yönetim işlerini yapabilen idareciler okulun başarısını arttırabilirler.

Okul yönetiminin görevi, okuldaki tüm insan ve madde kaynaklarını en verimli bir biçimde kullanarak, okulu amaçlarına uygun olarak yaşatmaktır (Bursalıoğlu, 1982).

Okul yönetimi bu görevi yerine getirirken kamu kurum ve kuruluşlarından, sivil toplum örgütlerinden, okulun bulunduğu çevredeki diğer kuruluşlardan ve en önemlisi okulun yapısının içinde olan velilerden yardım alabilir. Çünkü okul bulunduğu evre ile bir bütünlük içerisinde olmalıdır.

Bir rgt çevredeki bireylere ve gruplara ne kadar bağlı olursa, onların beklentileri o rgt o kadar etkiler (Bursalıoğlu, 2005). Örgüt, girdilerini ve çıktılarını çevreye göre düzenleme ihtiyaı hissetmelidir.

Bulunduğumuz yüzyılda yönetim alanında, okul sistemine velilerin de katılımı sağlanabilir. Veliler okul yönetimine, okulun işleyişi, ğrenci başarısı, güvenlik, rehberlik, fiziki ortam, ders araç gereçleri ve okul aile birliği organı ile ilgili görüşlerini bildirebilmelidirler. Bu sayede veli ile okul arasında etkili, açık bir iletişim kanalı oluşabilir. Velilerin okul kültürüne öğrenciler kanalı ile dâhil olarak, okul yöneticilerine görüşlerini bildirmeleri okuldaki demokrasi kültürünün oluşmasına da katkıda bulunabilir.

ağın yönetim becerisi anlayışına sahip olan etkili bir okul yöneticisi, okulun başarısı ve okul ile ilgili diğer özellikleri velilere açık bir Şekilde sunabilir. Böylece velilerin, okuldaki tüm gelişmelerden haberlerinin olmasını, görüşlerini okul yönetimine zamanında ve açık bir Şekilde ifade edebilmelerini sağlayabilir.

Öğrenciler, eğitim ğretim faaliyetine yoğun bir Şekilde temel eğitimde başlamaktadır. İlk ğretim okullarında çocuğu olan velilerin okul yöneticilerinden ğrenci, okul ve okulun diğer özellikleriyle ilgili beklentileri oluşmaktadır. İlk ğretim temel eğitimin başladığu yerdir. Aynı zamanda velilerin de okul yöneticilerinden ilk beklentilerin oluştuğu bir dönemdir. İlk ğretim okullarındaki yöneticiler, İlk ğretim Kurumları Yönetmeliğine göre eğitim ğretim faaliyetlerini sürdürmektedirler. Bu yönetmelikte ilk ğretim amaçları Şu Şekilde sıralanmıştır:

Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda;

- a. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- b. Öğrencilere, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsetme; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve demokrasinin ilkelerine, insan hakları, çocuk hakları ve uluslararası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, başkalarının haklarına saygı duyma, görevini yapma ve sorumluluk yüklenebilen birey olma bilincini kazandırmak,
- c. Öğrencilerin, millî ve evrensel kültür değerlerini tanımalarını, benimsemelerini, geliştirmelerini bu değerlere saygı duymalarını sağlamak,
- d. Öğrencileri, kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan, kendisi, ailesi ve çevresi ile barışık, başkalarıyla iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışan, hoşgörülü ve paylaşmayı bilen, dürüst, erdemli, iyi ve mutlu yurttaşlar olarak yetiştirmek,
- e. Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine, sosyal, kültürel, eğitsel, bilimsel, sportif ve sanatsal etkinliklerle millî kültürü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak,
- f. Öğrencilere bireysel ve toplumsal sorunları tanıma ve bu sorunlara çözüm yolları arama alışkanlığı kazandırmak,
- g. Öğrencilere, toplumun bir üyesi olarak kişisel sağlığının yanı sıra ailesinin ve toplumun sağlığını korumak için gerekli bilgi ve beceri, sağlıklı beslenme ve yaşam tarzı konularında bilimsel geçerliliği olmayan bilgiler yerine, bilimsel bilgilerle karar verme alışkanlığını kazandırmak,
- h. Öğrencilerin becerilerini ve zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak,
- i. Öğrencileri kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, teknolojiyi etkili biçimde kullanabilen, planlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek,
- j. Öğrencilerin ilgi alanlarının ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlamak, meslekleri tanıtmak ve seçeceği mesleğe uygun okul ve kurumlara yönlendirmek,
- k. Öğrencileri derslerde uygulanacak öğretim yöntem ve teknikleriyle sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerle kendilerini geliştirmelerine ve gerçekleştirmelerine yardımcı olmak,

- l. Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyabilen, üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirmek,
- m. Doğayı tanıma, sevmeye ve koruma, insanın doğaya etkilerinin neler olabileceğine ve bunların sonuçlarının kendisini de etkileyebileceğine ve bir doğa dostu olarak çevreyi her durumda koruma bilincini kazandırmak,
- n. Öğrencilere bilgi yüklemek yerine, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma yöntem ve tekniklerini öğretmek,
- o. Öğrencileri bilimsel düşünme, araştırma ve çalışma becerilerine yöneltmek,
- p. Öğrencilerin, sevgi ve iletişimin desteklediği gerçek öğrenme ortamlarında düşünsel becerilerini kazanmalarına, yaratıcı güçlerini ortaya koymalarına ve kullanmalarına yardımcı olmak,
- q. Öğrencilerin kişisel ve toplumsal araç-gereci, kaynakları ve zamanı verimli kullanmalarını, okuma zevk ve alışkanlığı kazanmalarını sağlamak, ilköğretim kurumlarının amacıdır (MEB, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde 5).

İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin amaçlarında çocukların nasıl bir eğitim öğretim ile donatılması gerektiği belirtilmiştir. Bu amaçların aynı zamanda velilerin sistemli bir yapı olan okuldan beklentilerini içerdiğini de söyleyebiliriz. Çünkü veliler okul ortamına gönderdiği çocuklarının ilgi ve yeteneklerine göre bir üst öğrenime girmelerini, milli ve manevi değerlere saygılı, devletin temel özelliklerinin bilincinde olan, bireysel ve toplumsal sorunları fark edebilen, zihinsel olarak gelişen çağın bilgi teknolojilerini kullanan, kişiliğine uygun meslek seçmelerini sağlayan bir okul sistemi beklemektedir. Bütün bu amaçların iş ve işleyişinden, yürütülmesinden okul yöneticilerinin sorumlu olduğunu söyleyebiliriz.

Okul yöneticileri, okulun sadece mevzuata göre yönetilmesinden sorumlu kişiler olarak düşünülmemelidir. Etkili okul yöneticileri, mevzuattan hareketle öğrencilerin ve çevrenin gelişmesine; yaptığı projeler ile okulun ve bağlı bulunduğu çevrenin tanıtılmasına katkıda bulunabilirler. Özellikle temel eğitimde bunun öneminin bir kat daha arttığı düşünülebilir. Çünkü velilerin okul ile ilk tanıştıkları yer ilköğretim kurumlarıdır. Bu kurumlardaki yöneticilerin donanımlı olması velilerin okula karşı olan tutumlarının olumlu olmasına katkı sağlayabilir. Veliler açısından ise öğrencilerini rahat bir şekilde okula gönderme eğilimlerinin arttığı düşünülebilir.

Temel eğitim kurumları çocukların sistemli bir eğitim ve öğretim ortamları ile tanıştıkları ilk yerdir. Ailede alınan eğitim okul kültürü içerisinde alınan eğitim ve öğretim kadar planlı ve sistematik olmayabilir. İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde belirtilen amaçlara çocuğun bilinçli bir şekilde ulaştırılmasından, okul içerisinde okul yöneticileri sorumludur diyebiliriz. Okuldaki bütün sosyal ve kültürel etkinliklerin planlanmasından, okul başarısının artırılmasından, güvenlik ve rehberlik hizmetlerinin etkin bir şekilde uygulanmasından okul yöneticileri sorumludur.

Gelişmiş ülkelerde, aile katılım programları aracılığıyla, anne-babalar da eğitim sürecine etkin olarak katılmakta ve okulla birlikte çocukların akademik, kişisel ve sosyal gelişimine katkıda bulunmaktadır. Araştırmalar, aile katılım programlarının, okul ve evin tutarlı ve benzer ortamlar olmalarına; ailelerin, çocukların okul içi davranışlarını daha iyi tanımalarına ve en önemlisi eğitimci ve aile etkileşiminin gelişmesine katkıda bulunduğunu göstermiştir (Çeviş, 2002).

Tekeli'ye (2003) göre Türk eğitim sisteminin işleyişi konusunda yaygın olan hoşnutsuzluğun iki kaynağı bulunmaktadır. Bunlardan ilki, eğitim sisteminden beklentilerin her geçen gün farklılaşarak daha da yükselmesidir. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş, buna paralel yaşanan küreselleşme ve değişen demokrasi ve yönetim anlayışı, iletişim teknolojisindeki hızlı gelişmeler gibi nedenler her geçen gün eğitim sistemlerinde gerçekleştirilmesi gerekenleri, niteliksel ve niceliksel olarak çoğaltmaktadır. Diğer bir hoşnutsuzluk kaynağını da eğitim sisteminin performansındaki yetersizlikler oluşturmaktadır. Performanstaki yetersizlikler eğer beklentilerin farklılaşarak artışı karşılamıyorsa hoşnutsuzluklar birikimini sürdürecektir.

Teknolojinin hızla gelişmesinin velilerin, okullardan ve okul yöneticilerden beklentilerinin değişmesine ve velilerin daha fazla beklenti içerisine girmelerine neden olduğunu söyleyebiliriz. Teknolojik gelişmeler ile birlikte ailelerin okul yöneticilerinden beklentilerinde de çeşitlilik olduğu söylenebilir. Önceden eğitim kurumlarından çocuklarının sadece okuyup yazma öğrenmesini bekleyen veliler, artık günümüzde okul ve okul yöneticilerinden eğitim öğretimin yanında, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun fiziki şartları gibi konularda da çeşitli beklentiler içerisine girebilmektedirler.

Toplumsal kurumların en önemli öğelerinden birisi olan eğitim kurumları, toplumların merkezinde yer alır. Okul ise, eğitim ve öğretimin düzenli yapıldığı bir

ortamdır. Eğitim programı, öğrenci, öğretmen, yönetici, okul çalışanları, bina, araç gereç ve çevreden oluşan öğeler okulu meydana getirir (Fidan ve Erden, 1992).

Eğitim sisteminin en önemli parçası olan okulun etkili bir şekilde eğitim öğretim, sosyal ve kültürel faaliyetlerle dolu olmasını her velinin istemesi doğal karşılanabilir. Okulda ise bu işlerin yapılmasından ve yürütülmesinden okul yöneticilerinin sorumlu olduğunu söyleyebiliriz.

Okul, açık sistem özelliği ile çevredeki sistemleri etkiler ve onlardan etkilenir. Eğer okul çevresindeki sistemlerde meydana gelen değişimlerden doğrudan doğruya ya da dolaylı etkilenmesi sonucu, kendini bu değişimlere göre yeniden yorumlayıp, yapılandırabiliyorsa bu okulun açık sistem özelliğine sahip olduğunu gösterir (Açıkalın, 1998).

Okullar, çevreden bağımsız kurumlar değildir. Çevrenin sosyal, kültürel ve ekonomik özellikleri okulu ve okulların yürüttüğü eğitim öğretim ve diğer etkinlikler çevreyi etkileyebilmektedir. Çünkü okulun girdisi çevreden gelmekte ve çıktısı da çevreye geri dönmektedir.

Ayrıca okul, eğitim örgütünün halka açık olan, halkla yüz yüze gelinen kapısıdır. Okulun sorunları topluma, toplumun sorunları da okula daha doğduğu anda gecikmeden etkide bulunur (Başaran, 1996).

Okullarda meydana gelen en küçük problem bile okulu, dolayısıyla velileri ve çevresini doğrudan doğruya etkileyebilmektedir. Yaşanan olumsuzluk veya başarı durumunda veliler ilk olarak okul yöneticileriyle yüz yüze gelmektedir. Dolayısıyla velinin ilk ve en önemli muhatabı okul yöneticileridir diyebiliriz.

Okul ve aile, her ikisi de öğrenci için bir eğitim ve öğrenme yeridir. Dolayısıyla bu durum, iki kurumun eğitimde işbirliği yapmalarını zorunlu kılmaktadır. Hemen bütün ülkelerde bunu sağlamaya dönük bazı düzenlemeler vardır. Bu konuda ailelere düşen, öncelikle çocuklar için her yönden sağlıklı bir ortam hazırlamaktır. Okul ve aile, çocuğun eğitimi ve gelişimi konusunda kendileri dışında başka toplumsal kurumlarla (sağlık kurumları, kültürel kurumlar, dini kurumlar, üniversiteler, iş dünyası v.b.) da iş birlikleri geliştirebilirler. Diğer taraftan aileler, okulda okul yönetim kurulunda, okulun amaç ve programlarının hazırlanmasında ve geliştirilmesinde karar süreçlerine katılarak, çeşitli sınıf komiteleri, okul aile birlikleri ve koruma derneklerinde rol alarak çocuklarının eğitiminde dolaylı katkılarda bulunabilirler (Şişman, 2002).

İlköğretim kurumlarının amacına ulaşabilmesi için öğretmen ile ana babanın ve yöneticilerin işbirliği içinde olması şarttır. Bu işbirliği sürecinin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi için ana babaların hem öğretmenlerin hem de yöneticilerin yaşadıkları sorunlar ve beklentilerine önem vermelidir. Öğretmenler, yöneticiler ve aileler birbirlerinin beklentilerinin farkında olmalı, birbirlerinin beklentilerini önemseyerek sağlıklı bireyler yetiştirilmesinde birbirleriyle sağlıklı iletişim kurmanın bilincine varmalıdırlar. Eğer veliler ve ilköğretim kurumları, beklentilerine karşılık bulamazlarsa, o zaman arada huzursuzluklar, anlaşmazlıklar ortaya çıkacak, dolayısıyla okul-aile ilişkileri zarar görecektir (Çelik, 2005).

Okulun ve öğrencilerin başarısının artırılması için velilerin de okul sistemi içerisine dâhil edilmesi gerekebilir. Velilerin okul ve okul yönetiminden beklentilerinin karşılanması için beklentilerinin neler olduğunun bilinmesinde fayda olabileceği düşünülmelidir. Velilerin özelliklerinin ve beklentilerinin bilinmemesi okul ile veli arasında kopukluklar meydana getirebilmektedir.

İletişim tek yönlü meydana gelen bir olay olmadığına göre iletişim karşılıklı olmak zorundadır. Bu yönüyle okullarda ne okul yöneticisi ne de veli sorunları birbirlerinin üzerine atma çabası içerisine girmemelidirler. Öğrencilerin başarılı olmaları için okul yönetimi ve öğrenci velileri her alanda karşılıklı iletişim içinde olmalıdırlar. Her iki tarafta beklentilerin karşılanması hususunda birbirlerini anlamak ve birbirlerine yardımcı olmak zorundadırlar. Velilerle yapılan iyi bir işbirliğinin okulun ve öğrencilerin başarısını artıracaklarını söyleyebiliriz.

Her velinin okul yönetiminden beklentileri farklı olabilir. Okulun daha iyi eğitim öğretim faaliyeti gösterebilmesi için ortak ve farklı beklentilerin belirlenmesine ihtiyaç duyulabilir.

Eğitim ve öğretim çağın ihtiyaçlarına göre sürekli gelişmektedir. Buna paralel olarak okuldan ve yöneticilerden yeni beklentiler oluşabilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığının teşkilat yapısının değişmesi, temel eğitimde değişikliklerin olması, okul aile birliği yönetmeliğinin değişmesi gibi değişiklikler velilerin beklentilerinde de değişikliklerin oluşmasına neden olabilmektedir. Bu konularla ilgili yapılacak olan bu tür araştırmalar velilerin değişen durumlardaki beklentilerinin ne olduğunun ortaya konulması açısından da verilerin elde edilmesine yardımcı olacak ve okuldaki eğitim öğretim faaliyetlerinin, rehberlik hizmetlerinin, sosyal ve kültürel etkinliklerin ve güvenlik gibi unsurların nasıl olması gerektiği hakkında elde akademik verilerin olmasına imkân sağlayacaktır diyebiliriz.

Okul yönetimin önemi, aslında yönetim görevinden doğmaktadır. Yönetimin görevi, örgütü amaçlarına uygun olarak yaşatmaktır. Okul yönetimin görevi, okulu amaçlarına uygun olarak yaşatmaktır. Okul yönetimin önemi ayrıca, okul yöneticisinin yetki ve sorumluluğunu da belirtir (Bursalıoğlu, 2002).

Eğitim bir bütündür. Veliler eğitim sistemi içerisindeki en önemli parçadır. Çocuklarını güvenli, sosyal ve kültürel etkinlikler ile donanmış; akademik olarak iyi eğitim öğretim veren kurumlara göndermek istemektedirler. Bundan dolayı okul yöneticilerinin de bu tür akademik çalışmalardan çıkan sonuçların verilerini incelemeleri açısından bu araştırmaların yapılmasında yarar vardır. Bu alanda ne kadar çok araştırma yapılırsa ulaşılan verilerin okul yöneticilerine ve eğitim öğretim işi ile uğraşan akademisyenlere o kadar çok katkı sağlayacağı düşünülebilir.

Araştırmanın Problem Cümlesi

İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile eğitim öğretim, güvenlik, rehberlik hizmetleri, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları, okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır? Şeklinde düzenlenmiştir.

Ayrıca araştırma ile ilköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden eğitim öğretim, güvenlik, rehberlik hizmetleri, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları, okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin beklentileri; velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri aracılığıyla ölçülmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Alt Problemleri

1. İlköğretim öğrenci velilerinin eğitim öğretime, rehberlik hizmetlerine, sosyal ve kültürel faaliyetlere, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına, okul aile birliği faaliyetlerine, güvenliğe ilişkin beklentileri hangi düzeydedir?
2. İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile eğitim öğretime ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?

3. İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile rehberlik hizmetlerine ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?
4. İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?
5. İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile okulun temizlik, sağlık ve fiziksel şartlarına ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?
6. İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?
7. İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile güvenliğe ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma “ilköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentilerini” ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada öğrenci velilerine eğitim-öğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik sağlık ve fiziki şartları ve okul aile birliği faaliyetleri ana konularında sorular yöneltilmiş ve çıkan sonuçlardan bir inceleme çalışması oluşturulmuştur.

Araştırmanın Önemi

Artık ülkemizde eğitime verilen önem her geçen gün artmaktadır. Bu durum sonucunda okullara verilen önem de artmaktadır. Günümüzde her velinin okuldan farklı beklentileri olabilmektedir. Her öğrenci velisi, okulların çocuklara daha iyi bir eğitim sunabilmesini istemekte ve bunun yollarını aramaktadır. Aileler bilinçlenerek okulda çocuklarının durumunu daha yakından ve ilgiyle takip eder duruma gelmişlerdir.

Gelişen teknolojiyle birlikte okullarımız da gelişmiş, okullarımızda teknolojinin kullanılması da yaygınlaşmıştır. Bu durum sonucunda ailelerin okullarımızdan beklentileri de çeşitlenmiştir. Artık aileler eskisi gibi çocuklarını

sadece okula gelip gitmesini sağlamanın yanında, okullardan ve doğal olarak okul yöneticilerinden eğitim-öğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okullarımızın, temizlik, sağlık ve fiziki şartları ve okul aile birliği konularında beklenti içine girebilmektedirler. Okul yöneticisi velilerin bu beklentilerinden faydalanmalıdır. Çünkü veli katılımı olmadan iyi kaliteli bir eğitimin sağlanamayacağını söyleyebiliriz. Bunu bilen çağdaş okul yöneticileri de velilerin kendilerinden beklentilerini karşılamak durumundadırlar. Bu sayede velileri eğitimin içine çekerek eğitim öğretim faaliyetlerinde velilerin de olmalarını sağlamalıdır.

Araştırmada tezin “Konu ile ilgili Türkiye’de yapılan araştırmalar” kısmında verilen araştırmalardan hareketle devlet okullarında, özel okullarda ve liselerde yönetici ve öğretmenlerden velilerin beklentilerinin neler olduğuna dair araştırmaların yapıldığı görülmektedir. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı bu araştırmada ise, konu ile ilgili Türkiye’de yapılan araştırmalar kısmında verilen araştırmalar incelenmiştir. Bu araştırmada ise yapılan araştırmalarda ele alınmayan, ilköğretim okulu öğrenci velilerinin, ilköğretim okulu yöneticilerinden eğitim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ile okul aile birliği gibi değişkenlerle ilgili beklentileri araştırılmıştır. Ayrıca daha önce Uşak ilinde böyle bir çalışma yapılmamış olması da diğer araştırmalardan farklılık göstermektedir

Araştırmanın Sınırlılıkları

Uşak ilindeki resmi ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan velilerin, yöneticilerden beklentilerini tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırma;

1. 2011-2012 Eğitim-öğretim yılı Uşak il merkezinde random yöntemiyle rastgele seçilen resmi ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan veliler ile sınırlıdır.
2. Yapılan bu araştırma, velilerin cinsiyetine, yaşına, öğrencilerinin okudukları sınıflara, tahsil durumuna, idarecilerle görüşme sıklığına, mesleğine ve aylık gelir durumları gibi değişkenlerle sınırlıdır.
3. Öğrenci velilerinin araştırma aracına verdikleri cevaplarla sınırlıdır.
4. Ölçme aracında bulunan öğrenci velilerinin ilköğretim okul yöneticilerinden beklentilerine yönelik maddelerle sınırlıdır.

Araştırmanın Sayıtları

Yapılan bu araştırmada aşağıda belirtilen sayıtlardan hareket edilmiştir.

1. Bu araştırmada kullanılan veri toplama aracı, ilköğretim öğrenci velilerinin, ilköğretim okul yöneticilerinden beklentilerini ölçebilecek düzeydedir.
2. Dağıtılan anketler vasıtasıyla görüşleri alınan veliler, görüşlerini kendi istekleriyle tarafsız olarak ifade etmişleridir.
3. Elde edilen verilerden hareketle velilerin görüşleri tespit edilebilir.

Tanımlar

Ülkemizde ve dünyada herkes tarafından kabul edilerek görüş birliğine varılmış terimler dışında, aşağıda tanımlarını vermeye çalıştığımız terimler yanlış anlaşılma ve yorumlara neden olmamaları için sadece bu araştırmada kullanılan anlamları ile tanımlanmaya çalışılmıştır.

Veli: Uşak ilindeki resmi ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin anne-babası veya yasal sorumluluğunu üzerine almış kişileri,

Veli Beklentileri: Uşak ilindeki resmi ilköğretim okullarındaki velilerin, ilköğretim okulu yöneticilerinden, velisi bulunduğu öğrencilerinin eğitim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel etkinlikler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ile okul aile birliği konularına ilişkin beklentilerini,

Okul Yöneticisi: Bir eğitim kurumunu belirlenen hedeflere ulaştırmak için insan ve madde kaynaklarını sağlayan, bunları etkili bir biçimde kullanan, belirlenen politikaları ve alınan kararları örgütünün devamı ve başarısı için uygulayan kişi ve ya kişileri tanımlamaktadır.

Yapılan bu araştırmada Uşak il merkezindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan müdür ve müdür yardımcıları okul yöneticisi olarak kabul edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümünde araştırmanın dayandığı kuramsal temeller, mevzuat taraması sonucu günümüze kadar yapılan araştırmalarda yer verilen eğitim, okul ve okul yöneticisi, veli, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları, okul-aile birliği ve beklentiler ile ilgili hususlar ortaya konulmuştur.

Eğitim-Öğretim

Eğitim ile ilgili araştırma yapanlar, eğitim ile ilgili birçok tanım yapmışlardır. Yapılan tanımlardan bazıları şunlardır:

Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1975).

Şişman (2002), eğitimin geniş anlamda, bireyin içinde yer aldığı çevrede kendi dışındaki tüm nesne, kurum ve bireylerin, bilişsel/zihinsel, duyuşsal/duygusal, sosyal yönlerden onun üzerindeki etkilerini ifade ettiğini söylemiştir. Bu etkinin iyi ya da kötü yönde olabileceğini; dar anlamda ise eğitimin, birey üzerinde kasıtlı, amaçlı bir biçimde yapılan etki olduğunu belirtir.

Yukarıdaki tanımlarda da görüldüğü üzere eğitimde esas olan birey ve bireyin üzerinde istendik davranışlar bırakmaktır. Eğitim ile ilgili diğer bir özellik ise eğitimin bir süreç işi olduğudur.

Eğitim, bireyin yaşadığı toplumda pratik değeri olan yetenek, yönelim ve diğer davranış biçimlerini edindiği süreçler toplamıdır. Kişinin, toplumsal yeteneklerinin ve üst düzeyde kişisel gelişmesinin sağlanması için seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreçtir (Varış, 1998).

Eğitim tanımlarının temel özelliklerinden biri davranış değişikliği olarak düşünülebilir. Bireylerin yaşantısında planlı ve programlı bir şekilde üst düzey gelişim ve değişimlerin eğitim yoluyla meydana geldiği söylenebilir.

Çağdaş eğitim anlayışı, bedence ve ruhça sağlıklı, topluma etkin bir şekilde uyabilen insanlar yetiştirmeyi hedefler. Bu anlayışa göre, bireyler, kendileri ve toplumları için yetiştirilmelidirler. Bireyi kendisi için yetiştirmek; bireyi bir meslek sahibi yapmak, onun toplumsal uyumunu sağlamak ve kendisini geliştirmesine yönelik olanaklar sağlamak anlamına gelirken, bireyi toplumu için yetiştirmek ise; bireyin iyi bir vatandaş olarak yetişmesini sağlamak, nitelikli insan gücünü oluşturmak ve bireye iş yaşamında verimli olabileceği davranışlar kazandırmak anlamına gelmektedir (Yeşilyaprak, 2004).

Eğitimin tesadüflerle değil planlı ve programlı bir şekilde toplumun beklentilerine cevap verecek şekilde yapılan bir iş olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca eğitimin insan ve insanın nasıl yetiştirilmesi gerektiği üzerinde duran bir durum olduğu yapılan tanımlarda belirtilmiştir.

Eğitimin doğum ile başlayıp ölene kadar insan yaşamında varlığını sürdüren bir kavram olduğu söylenebilir. İnsan, yaşamı boyunca bir şeyler öğrenmek zorundadır. Bu zorunluluk çocuğun okul çağına gelmesiyle ve gelişen modern toplumdaki rekabetle birlikte kendisini daha çok hissettirebilmektedir. Bu durum da okul kavramını oluşturmakta, aileler ve eğitim açısından okulun önemini artırmaktadır diyebiliriz.

Okul

Kelime anlamı itibariyle herhangi bir öğretimin yapıldığı yer (ecole) manasına gelen okul, terim olarak, toplumun bilgi ve tecrübelerinin belli kurallar içinde yeni nesillere kazandırıldığı kurum için kullanılır (Dodurgalı, 2000).

Okul çok boyutlu bir olaydır... Ülkenin gelişimini, ilerlemesi, kalkınması ile doğrudan ilgilidir. Toplumun eğitim kavramı ve hizmeti ile özdeşleştirdiği kurum okuldur (Açıkalin, 1998).

Okul önceden belirlenmiş hedefler doğrultusunda öğrencilere yeni davranışlar kazandıracak ve istenmeyen davranışları kaldıracak yaşantılar hazırlayıp sunan toplumsal bir sistemdir (Başaran, 1996).

Okul, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası boyutunun yanında, sosyal, kültürel, siyasal, ekonomik boyutları olan oldukça karmaşık bir sosyal birimdir. Basit bir kavramlaştırma ile okul, girdi-işleme-çıkıtı süreçlerinden oluşan açık bir sistem olarak tanımlanmaktadır (Şişman, 2002).

Tanımlarda üzerinde durulan ortak nokta okulun bir eğitim yeri olması olarak kabul edilebilir. Okul belli bir yerde, belli bir zamanda, öğrencilerin, öğretmenlerin, ailelerin ve çalışanların etkilendiği bir sistem olarak da düşünülebilir. Okulun yerel boyutu yanında ulusal ve uluslararası bir niteliğinin ve boyutunun da olduğu söylenebilir. Okulun önceden belirlenmiş hedefler doğrultusunda öğrencilere yeni davranışlar kazandırdığı, ülkenin ekonomik ve kültürel kalkınmasını sağladığı da söylenebilir.

Eğitim sistemi okulu da kapsayan bir üst sistem konumundadır. Okul, Eğitim sistemi içindeki alt sistemlerden en kritik ve en etkili olanıdır (Bursalıoğlu, 1991).

Öğrenciler, eğitim öğretim faaliyetlerini okulda gerçekleştirmektedirler. Okul, toplumun ve ülkenin genel özelliklerine göre kurulmuş ve eğitim sisteminin en önemli yapı taşıdır. Öğrencilere kazandırılmak istenen anayasa, kanun ve yönetmeliklerde bulunan değerlerin verildiği yerdir.

Okul eğitim sisteminin,

- a) En işlevsel parçasıdır.
- b) Eylemsel sınırlarını ve çevresini belirler.
- c) Sistemin sınırında, uçta, ilk düzeyde, üretim amaçlı somut örgütlemesidir (Açıkalın, 1998).

Okul Yöneticisi

Yönetim, “belirli amaçlara ulaşmak için başta insanlar olmak üzere maddi kaynakları, donanımı, araç ve gereci ve zamanı birbiriyle uyumlu ve verimli bir şekilde kullanma sürecidir.” Yönetici ise “belli bir zaman dilimi içerisinde birtakım amaçlara ulaşmak için insan, para, hammadde, araç-gereç gibi üretim araçlarını bir araya getiren ve bunlar arasında uyumlaşmayı sağlayan kişidir (İlgar, 2005).

Okul yöneticiliğinin temel görevi okulu eğitim amaçları çerçevesinde yaşatmaktır. Okulu eğitim amaçları çerçevesinde yaşatacak kişiler başta okul müdürü ve diğer çalışanlardır. Okul yöneticileri aynı zamanda yasal yetkilerle donatılmış amir niteliğinde olan kişilerdir (İlgar, 005).

Okul yöneticisi, okul kurumun başında olan ve okulun her türlü iş ve işlemleri ile ilgilenen kişiler olarak görülebilir. Okul yöneticileri, okul içerisinde sadece eğitim öğretim faaliyetleri ile ilgili yönetme işini yapmaktadırlar şeklinde düşünülmemelidirler. Okul yöneticilerinin aynı zamanda eğitim öğretim faaliyetleri

ile doğrudan ilgili olan rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okul aile birliği, güvenlik, okulun sağlık, temizlik ve fiziki şartları gibi konularda da çalışmalar yapan kişiler olduğunu söyleyebiliriz.

Okul çevreye bağlı bir kurum olup kanun ve yönetmeliklerle yönetilmektedir. Okul kurumunun birçok girdisi ve çıktısı bulunmaktadır. Yoğun bir faaliyet alanı olan okul kurumlarını yöneten kişilerinin de bir takım özelliklerinin de olması gerekmektedir.

Can'a (2002) göre iyi bir yöneticisi şu şekilde olmalıdır:

- a) Çevreye açılan, okulda yapılan ve yapılacaklardan velileri haberdar eden, böylece velilerin ve çevredeki kuruluşların katılımlarını ve katkılarını alabilen kişi,
- b) Okulda çift yönlü iletişimi sağlayan, kararları öğretmen, veli ve öğrencilerle birlikte alan, bilgi, haber ve duygu akışını sağlayan, çevreyi, personelini ve öğrencileri her konuda bilgilendiren bir iletişimci,
- c) Yapılanların bir sonucu olarak tüm çalışanların, öğretmenlerin, öğrencilerin ve çevrenin güvenini kazanan ve çevresine güven, her konuda okulda güven ortamları yaratan ve
- d) Okulda oluşturulan grupları dağıtmanın değil, bunlardan okulun amaçları yönünde yararlanmanın peşinde olan bir lider olmalıdır.

Açıkalın'a (1998) göre ise çağdaş bir okul yöneticisinde aşağıdaki özelliklerin bulunması gerekmektedir:

Kapsamlı insan bilgisine ulaşmış

- a) Etkili iletişim becerisine sahip
- b) Liderlik özellikleri baskın
- c) Ana dilini doğru ve güzel kullanabilen
- d) Felsefe, matematik, uygarlık tarihi eğitimi görmüş,
- e) Yabancı dil bilen,
- f) İletişim teknolojilerine hâkim, bilgiyi yöneten,
- g) Beden ve ruh yönünden sağlıklı,
- h) Eğitime inanmış, yöneticidir.

Okulun girdisi ve çıktısı insan olan bir kurum olduğu söylenebilir. Bu kurumların başındaki okul yöneticilerinin de insani değerleri ve kavramları bilen, iletişim becerilerine sahip olan, okulu yönetme kapasitesine sahip bulunan, çağın iletişim teknolojilerini bilen ve bunları uygulayabilen, eğitimi ve eğitimin felsefesini

anlayabilen ve buna inanan, Türkçeyi doğru ve düzgün kullanabilen kişiler olması gerektiğini söyleyebiliriz. Bu özelliklere sahip okul yöneticileri, okul içerisindeki öğretmenler, yardımcı hizmetler personeli; okulun en önemli girdisi olan öğrenciler ve öğrenci velileri ile etkili bir okul yönetimi gerçekleştirebilirler. Bu becerilerin çağın yönetim anlayışına uygun özellikler olduğunu da söyleyebiliriz.

Sosyal bir örgüt olan okulun işleyişinden doğal olarak okul müdürü ve müdür yardımcıları sorumludur. Yöneticiler öğrenci ve öğrenci velileri ile sürekli iletişim içinde bulunmalıdırlar. Okul yöneticisi çevreyle ve örgütüyle olan ilişkilerini en üst düzeyde tutmalı, örgütünün ve çevresinin beklentilerini en ileri düzeyde karşılamalıdır.

Okul yöneticileri, müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarında oluşmaktadır. Her birinin kurum içerisinde ayrı ayrı görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Okulun her türlü iş ve işlemlerinden ise okul müdürünün sorumluluğu söylenebilir.

Kaya'ya (1993) göre iyi bir okul müdürünün görev ve sorumlulukları şu şekildedir:

- a) Okulun amaçlarını ve felsefesini açıklamak
- b) Okulun politikasını saptamak ve tanıtmak
- c) Okul etkinlikleri için ihtiyaçları karşılamak
- d) Okulda katılımcı ve demokratik yönetimi geliştirmek
- e) Okulda kişiler ve gruplar arasında ilişkiler kurmak
- f) Öğretim ve eğitim etkinliklerini
- g) Çevre değerlerini incelemek ve desteğini kazanmak
- h) Okul içi ve dışı öğelerle iletişim ve eşgüdüm sağlamak
- i) Etkili bir işletme yönetimi geliştirmek ve uygulamak
- j) Yapılan çalışmalarını sürekli izlemek ve değerlendirmek.

Okul yöneticilerin görev ve yetkileri yönetmelik ve kanunlarla belirlenmiştir. Yöneticiler belirlenen görevleri okulun kendi görevlerine ve amaçlarına uygun olarak yapmalıdırlar. Okul yöneticilerinin temel görevleri okulun görevleri ile örtüşür olmalıdır.

Taymaz'a (2007) göre okulu görevleri üç grupta toplamıştır. Bunlar:

- a) Okulun sosyal görevi; Eğitim sisteminin ve okulun genel amaçlarına uygun olarak öğrencileri sosyalleştirmek. Okul bu görevi yerine getirirken kültürü korur ve geliştirir.

- b) Okulun Politik Görevi; Öğrencilerin devlet sistemine bağlılık göstermelerini ve demokratik ilkelere uymalarını sağlar. Öğrencilerini görev ve sorumluluklarının bilincinde yurttaşlar olarak yetiştirir.
- c) Okulun Ekonomik Görevi; okul içinde bulunduğu toplumun insan gücü ihtiyacını karşılar. Öğrencilerin istek, ilgi ve yeteneklerine uygun alanlarda meslek edinmelerini sağlar.

Yukarıda yapılan tanımların dışında okul yöneticileri olan müdür, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcılarının görevleri ve sorumlulukları Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumlar Yönetmeliğinde aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

Okul Müdürünün Görev, Yetki ve Sorumluluğu

Madde 60 — İlköğretim okulu, demokratik eğitim-öğretim ortamında diğer çalışanlarla birlikte müdür tarafından yönetilir. Okul müdürü; ders okutmanın yanında kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, program ve emirlere uygun olarak görevlerini yürütmeye, okulu düzene koymaya ve denetlemeye yetkilidir. Müdür, okulun amaçlarına uygun olarak yönetilmesinden, değerlendirilmesinden ve geliştirmesinden sorumludur.

Okul müdürü, görev tanımında belirtilen diğer görevleri de yapar.

Müdür Başyardımcısının Görev, Yetki ve Sorumluluğu

Madde 61 — Müdür başyardımcısı, ders okutmanın yanında müdürün en yakın yardımcısıdır. Müdürün olmadığı zamanlarda müdüre vekâlet eder. Müdür başyardımcısı, okulun her türlü eğitim-öğretim, yönetim, öğrenci, personel, tahakkuk, taşınır mal, yazışma, eğitici etkinlikler, yatılılık, bursluluk, güvenlik, beslenme, bakım, koruma, temizlik, düzen, nöbet, halkla ilişkiler gibi işleriyle ilgili olarak okul müdürü tarafından verilen görevleri yapar. Bu görevlerin yapılmasından ve okulun amaçlarına uygun olarak işleyişinden müdüre karşı sorumludur.

Müdür başyardımcısı, görev tanımında belirtilen diğer görevleri de yapar.

Müdür Yardımcısının Görev, Yetki ve Sorumluluğu

Madde 62 — Müdür yardımcıları ders okutmanın yanında okulun her türlü eğitim-öğretim, yönetim, öğrenci, personel, tahakkuk, taşınır mal, yazışma, sosyal etkinlikler, yatılılık, bursluluk, güvenlik, beslenme, bakım, nöbet, koruma, temizlik, düzen, halkla ilişkiler gibi işleriyle ilgili olarak okul müdürü tarafından verilen görevleri yapar. Müdür yardımcıları bu görevlerin yapılmasından ve okulun amaçlarına uygun olarak işleyişinden müdüre karşı sorumludurlar.

Müdür yardımcıları, görev tanımında belirtilen diğer görevleri de yapar (MEB, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği).

Yöneticiden Beklentiler

Eğitim yöneticilerinden velilerin, öğrencilerin, çevrenin ve okuldaki personelin bir takım beklentileri oluşmaktadır. Beklentiler, eğitim odaklı olup çağdaş eğitim gereği sadece okul ile sınırlı değildir. Çelik (1995), bunu şu şekilde ifade etmektedir: Eğitim yöneticilerinin çalıştıkları kurumda, herkes tarafından paylaşılan ortak değerler ve inançlar oluşturması da gerekir. Bir eğitim örgütü, tüm politika ve eylemlerini yönlendiren sağlam bir misyonla hayatiyetini sürdürebilir. Eğitim yöneticisinin artık, sadece koltuğunda oturarak bir mevzuat bekçisi gibi katı bürokrasi kurallarının arkasına sıkışıp kalma dönemi gerilerde kalmıştır. Okul dinamik bir çevredir. Toplumun okul örgütlerinden beklentileri her geçen gün değişmektedir.

Okul yöneticisi, okulu bağlı bulunduğu çevreden bağımsız bir örgüt olarak düşünmemelidir. Okul yöneticisi çevrenin sosyal, kültürel ve ekonomik özelliklerini dikkate almalı ve bu yönde gelecek olan beklentilerden haberdar olmalıdır. Velilerin, öğretmenlerin, öğrencilerinin ve çevrenin, beklentilerinden haberi olmayan bir okul yöneticisinin okulun politikasını oluşturması ve okulun hedeflerini belirleyerek bu hedefler ışığında çalışmalar yapması düşünülemez.

Okul yöneticisi, çevrenin okula destek ve katılımını geliştirmek için değişik strateji ve yöntemler izleyebilir. En basitinden yönetici, çevrenin-velinin katılacağı birtakım etkinliklere okulunu açabilir, onları zaman zaman okula davet edebilir, okulun bazı olanaklarından yararlanmalarını sağlayabilir, çeşitli iletişim araçları sürecinde, telefon, mektup, okul gazeteleri, okul kitapçıları, konferanslar vb. değişik iletişim araçlarından yararlanılabilir. Bunların dışında aile ziyaretleri gerçekleştirilebilir. Anket türü araçlarla çevrenin ve ailelerin okul ve eğitime ilişkin beklentileri belirlenebilir (Şişman, 2002).

Milli Eğitim Bakanlığı okuldan beklentilerin attığı görmüş ve bu yönde projeler başlatmıştır. Okul yöneticilerini de bu projeleri yönetmekle birinci derecede sorumlu tutmuş ve okulun bulunduğu çevreye göre araştırma yapıp beklentilerin karşılanmasını istemiştir. Okullar hayat olsun projesi bu uygulamanın

en güzel örneklerindedir. Okulun bulunduğu çevrenin özellikleri dikkate alınarak okulun imkânlarının çevrenin hizmetine sunulması amaçlanmakta ve aynı zamanda okul ile çevre arasında bağlantı kurulması hedeflenmektedir. Okul kütüphanelerinin, bilişim teknoloji sınıflarının halkın kullanımına açılması çevrenin bazı beklentilerinin karşılanmasına yönelik olarak okul yöneticileri tarafından yapılan güzel çalışmalar olarak düşünülebilir.

Can'a (2002) göre bilgi toplumunun ve değişiminin mantığını yakalayan ve buna inanan eğitim yöneticisinin aşağıdaki davranışları göstermesi de beklenir. Bu beklentiler aynı zamanda toplam kalite yönetimi felsefesinin de beklentileridir;

- a) Yönetimin bir ekip çalışması olduğuna inanır, takım çalışmasının örneklerini kurumunda ve okulunda gerçekleştirir.
- b) Karara katılmanın önemine ve gereğine inanarak karardan etkilenecekler karar sürecinin aşamalarında görüşlerini ortaya koymalarına fırsatlar verir.
- c) Çalışanların her fırsatta kendilerini ifade edebilmeleri için örgütlenmelerine inanarak bunun zeminini hazırlamaya çalışır.
- d) Araştırma, geliştirme ve yenileştirmenin sürekliliğine inanarak, kendini yeterli görmeden devamlı daha etkili yenisini aramanın çabasını gösterir.
- e) Zaman yönetimi bilincine sahip olarak, zaman yönetiminin gereklerini işlemlere ve davranışlara dönüştürür.
- f) İşini sever, çalışanlarına işini ve kurumunu sevdirebilir, içten ve istekli kurumsal bağlılığı, bütünleşmeyi ve "biz" duygusunu sağlar.
- g) Her biri ayrı bir değer olarak personeline insan kaynakları anlayışı ile yaklaşabilir.
- h) Kurum amaçları ile öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin ve tüm eğitim çalışanlarının, amaç, beklenti ve ihtiyaçlarını birlikte düşünerek bunu dengeleyebilir.
- i) Etkili okullara etkili sınıflarla ulaşılabileceğinin bilinciyle, öğretmenlere etkili sınıfları oluşturmanın yöntem ve tekniklerinde kılavuzluk eder.
- j) Bir öğretim lideri olarak, nitelikli öğretmenlerle nitelikli öğrencileri hazırlama sürecinde kendini sorumlu ve önemli bir rehber kabul eder.
- k) Eğitim kurumunda gerçekleştirilebilecek hedefleri tüm kurum çalışanlarıyla oluşturarak, okul vizyonunun paylaşılmasını ve benimsenmesini sağlar.

- l) Okulda ortak değerler geliştirerek, güçlü örgütsel kültür oluşturarak öğrenci, öğretmen ve okul başarısının ve etkililiğinin sağlanmasında doğrudan ve dolaylı katkılarını ortaya koyar.
- m) Herkesi okulda bulunmaktan mutlu olan bireyler hâline getirmeye çalışır, etkili yönetimin, kaliteli eğitim ve öğretimin örneklerini oluşturur.

Okul yöneticisinin artık eskisi gibi yerinde oturan ve mevzuat kurallarını uygulayan bir memur olmaktan çıkması gerektiği söyleyebiliriz. Artık iyi bir okul yöneticisi okulun dışına çıkmalı, okul ve veli arasında üst düzeyde bir işbirliğine gitmelidir. Örgütünü dışa ve çevreye açmalı, yeni, eğitim ve öğretim olanak ve teknolojilerini yakından takip etmelidir. Her durumda aileyi işin içine sokmalı aile ile diyalog kurmaktan kaçınmamalıdır. Ailenin beklentilerine en iyi şekilde cevap vermeli, onları okula davet ederek problemlerini dinlemeli ve çözüm yolları üretmelidir.

Veli

Öğrenci velisi, Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde, öğrencinin annesi, babası veya yasal olarak sorumluluğunu üstlenen kişiyi ifade etmektedir (MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliği). Aynı yönetmelikte her öğrencinin bir velisinin bulunması zorunluluğu şu şekilde ifade edilmiştir: Her öğrencinin bir velisinin olması zorunludur. Veli öğrencinin; anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişidir. Öğrenciler için, okulun bulunduğu yerde oturan, öğrencinin eğitim-öğrenim durumu ile yakından ilgilenebilecek, anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından yazılı olarak bildirilen ve 18 yaşından büyük olan bir kişi de veli olabilir. Veli gösteremeyen yatılı öğrencilerin veliliğini okul müdürü üzerine alır (MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde 24).

Yönetmelikte de belirtildiği gibi her öğrencinin mutlaka bir velisinin olması gerekmektedir. Okul yöneticileri her öğrencinin veli bulundurma zorunluluğunu göz önünde bulundurarak öğrencileri okula bu şekilde kayıt etmelidirler. Diğer önemli bir durumun ise velisi bulunmayan öğrencilerin velisinin okul müdürü olduğunun yönetmelikte belirtilmiş olmasıdır.

Gazali ve İbni Haldun'a göre, çocuk temiz bir cevher olarak doğar, hayır ve şer kazanma kabiliyetine sahiptir. Çocuk anne ve babasına emanettir. Bunların iyi ya da kötü davranışları çocuk tarafından taklit edilir. Çocuğun iyi ya da kötü davranışlar

kazanmasında anne ve babanın kesin sorumluluğu bulunmaktadır (Büyükkaragöz, Muşta, Yılmaz, Pilten, 1997).

Eğitim sadece okulda gerçekleşen bir süreç değildir. Okulun dışında aile de iyi bir eğitimin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynar. Aile, eğitim açısından okulun dışındaki en etkili çevredir ve çocuğun okula gitmesiyle bu çevrenin önemi azalmaz. Aile, çocuğun eğitiminde tek başına önemli bir rol oynayacağı gibi aynı zamanda eğitim ile doğrudan ilgilenen okulunda önemli bir partneri olarak görülebilir. Bu yüzden eğitim açısından okul aile arasında sağlam bir ilişkinin kurulması önemli bir gerekliliktir (Erdoğan, 2000).

Eğitim açısından en büyük sorumluluğun velinin üzerine düştüğünü söyleyebiliriz. Çünkü eğitim ilk önce ailede başlamaktadır. Veli, çocuğunu en iyi şekilde eğitmelidir. Velinin diğer bir önemli görevi planlı ve kasıtlı bir eğitim ortamı olan okula çocuğunun devamını sağlamak ve onun en iyi eğitimi almasını sağlamak olmalıdır.

Çağdaş eğitim anlayışında velinin görevinin çocuğunu okula göndermekle bittiğini söyleyemeyiz. İyi bir veli aynı zamanda okul ile bütünleşmelidir. Okulun her türlü işleyişinden haberi olmalı ve bu işlere katılıp çocuğunun başarısını artırmalıdır. Ancak bu şekilde okul ve çocuğuna karşı görev sorumluluklarını yerine getirmiş olabilir. Veliler okul içinde yapılan her türlü sosyal ve kültürel etkinliklere katılarak, okulun çevreyle olan etkileşiminin güçlenmesine yardımcı olabilirler.

Okul yönetimine, okul aile birlikleri kanalı ile etkin bir şekilde katılabilme imkânına sahip bulunan veliler, okulun çevreye açılan kapıları olmalıdırlar. Veliler bu katılım sayesinde okulun çevreyle olan iletişiminin artmasına katkı sağlayabilirler.

Okulların etkililik göstergelerinden biri, kontrol edebildiği çevrenin genişliğidir. Verilen eğitim yalnızca okulun kendi öğrencilerini değil olabildiğince uzak çevresini de eğitmelidir. Bu şekilde okula gelecek olan öğrencilerin bazı bozuk davranışları daha okula gelmeden önce düzeltilmiş olur. Günümüzde, eğitimsel ve sosyal değişmelerin hızlanması, okul ile ailenin gittikçe daha çok yakınlaşmasını gerektirmektedir. Bu yakınlık çerçevesinde okul, çocuk hakkında bilgileri alır ve böylece çocuğun okul dışı çevresi ve hayatı ile ailenin çocuğa karşı tutum ve davranışlarını öğrenir. Toplanan bu bilgiler, çocuğun gelişmesi için kullanılır. Öğrenmede ne aile okulun ne de okul ailenin yerini alamaz. Bu anlamda ilişkileri geliştirmek için, okul velilere açılmalı okul kayıtları velilerle paylaşılmalıdır.

Gerektiğinde velilerin sınıf ortamı, öğretmen, öğrenci, okul hakkındaki görüşleri alınmalıdır (Başar, 1999).

Çocuğun eğitiminden ilk olarak velilerin sorumlu olduklarını söyleyebiliriz. Velilerin yanında okulun ve okul yöneticilerinin de çocukların eğitiminden sorumlu olduğu düşünülmelidir. Bundan dolayı okul yöneticileri ve veliler arasında karşılıklı iletişim ve işbirliği meydana gelmektedir. Bu iletişim ve işbirliğinin doğal sonucu öğrenci velilerinin, okul yöneticilerinden çocukları ile ilgili bazı beklentilerinin ortaya çıkarmasını olası bir sonuç olarak düşünebiliriz.

Veli Beklentileri

Okul, değişik grupların beklentilerinin ve baskılarının yoğunlaştığı bir örgüttür. Üyeleri, müşterileri ve çevresi ile değişik dinamiklerin oluştuğu bir ortamdır. Bu ortamda informal ilişkiler yoluyla tarafların birbirlerine karşı güç gösterileri ve sosyal yönü daha sınırlı örgütlere göre daha yoğundur. Bu anlamda okullarda yöneticiler ve öğretmenler ve veliler arasında diğer örgütlere nazaran daha canlı etkileme faaliyetlerinin gerçekleştiği söylenebilir (Erçetin, 1993).

Diğer işletmelerde olduğu gibi okulların da içinde yer aldıkları dış çevrenin çeşitli talep ve beklentilerini karşılamaları beklenir. Dış çevrenin okuldan beklentileri, farklı toplumsal çevrelere göre değişebilir. Dolayısıyla söz konusu beklentiler arasında benzerlikler olabileceği gibi farklılıklar ve çelişkiler de olabilir. Hele ki değerlerin oldukça karmaşıklaştığı, akışkan ve değişken olduğu çok kültürlü toplumlarda okulun, dış çevrenin beklentilerini karşılamaya dönük ortak standartlar oluşturması oldukça güç görünmektedir (Şişman, 2002).

Velilerin çocuklarının eğitimi ile ilgili olarak okul yöneticilerinden her şeyi bekledikleri düşünülebilir. Özellikle günümüz insanının çocuklarının güvenlik, rehberlik, şiddetten korunma, okulun temizliği, sosyal ve kültürel etkinliklere katılım konularında okuldan ve yöneticilerden yüksek bir beklenti içine girdiklerini söyleyebiliriz. Bu durum sonucunda veliler okulla işbirliğine ve etkili bir iletişim kuramaya çalışmalıdır. Velinin okulda karşılaşacağı ve iletişime geçeceği ilk kişinin okul yöneticisi olduğu söylenebilir. Bu durumun da beklentilerin daha çok okul yöneticisi odaklı olmasını beraberinde getirdiğini söyleyebiliriz.

Velilerin beklentileri sadece eğitim öğretim odaklı olmayabilir. Veliler eğitimi öğretimin dışında rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun sağlık,

temizlik ve fiziki şartları, okul aile birliği gibi konularda okul yöneticilerinden çok çeşitli beklentiler içerisine girebilirler.

Güvenlik

Okul güvenliği, öğrencilerin ve öğretmenlerin kendilerini fiziksel, psikolojik ve duygusal bakımdan özgür hissetmeleridir (Dönmez, 2001, Işık, 2004).

Kendini güvende hissetmeyen öğrenciler ve okul personeli okul kurumundaki görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmekte zorlanabilir. Özellikle yaşadığımız bu çağ okul güvenliği konusunda öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentilerinin arttığı bir dönem olarak düşünülebilir. Veliler güvenli okul ortamlarını tercih etmektedirler. Milli Eğitim Bakanlığı da bu yönde çalışmalar yapmış ve güvenlik konusunda İlköğretim Kurumlar Yönetmeliğinde Öğrenci sağlığının ve güvenliğinin nasıl düzenlenmesi gerektiği konusunda aşağıdaki maddeleri düzenlemiştir:

- a) Öğrencilere okul ve çevresinde sağlıklı, güvenli bir eğitim-öğretim ortamı sağlanması esastır.
- b) Öğrencilerin sağlık muayeneleri ve gerekli aşları, periyodik olarak yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılır.
- c) Gündüzlü ve sosyal güvencesi olmayan öğrencilerin sağlık ocağı veya sağlık kurum ve kuruluşlarına sevkleri yapılır. Ekonomik durumu yetersiz olanların ilaç giderlerinin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından karşılanması sağlanır.
- d) Okulun temizlik ve düzeninin sağlanması, derslik, laboratuvar, işlik, yemekhane, yatakhane gibi yerlerde ısı, ışık ve havalandırmanın sağlık şartlarına uygun olması, öğrencilerin kıyafetlerinin sağlıklı ve düzenli olması için gerekli önlemler alınır.
- e) Öğrencilerin sağlıklı beslenebilmeleri için kullanılacak sofraya gereci, masalar ve diğer araçlar sağlık koşullarına uygun olarak bulundurulur. Mutfak veya yemek odası bulunmayan okullarda sınıflar, temizlik ve bakımı yapılmak koşuluyla bu amaç için kullanılabilir.
- f) Okulda, ilk yardım dolabı ile ilk yardım çantası ve bunlara ait araç ve malzeme bulundurulur.

- g) Dolapta doktor reçetesi ile alınmayan ve doktor tavsiyesine göre kullanılması gereken ilâçlar bulundurulamaz ve öğrencilere kullanıdırılmaz (MEB. İlköğretim Kurumlar Yönetmeliği, Mad.139, 2012).

Okullardaki güvenlik ve öğrenci güvenliği çok boyutlu bir kavram olarak ele alınabilir. Okul binası, bahçesi, derslikler, deprem, yangın gibi konuların yanında uyuşturucu, tütün ve tütün mamullerinden korunma gibi birçok konu okul güvenliği kavramının içine girebilmektedir.

Okul yöneticilerinin okulun güvenli bir ortam olmasından birinci derecede sorumlu olduğu düşünölmelidir. İyi bir okul yöneticisi güvenlik konusunu birinci derecede görevi saymalıdır. Çünkü güvenli olmayan bir ortamda eğitim öğretim yapılması düşünölemez.

Güvenlik konusunda il akla gelen okul binasının özellikleridir. Başaran (2000), okul binasının özelliklerini sayarken güvenlikle ilgili şunları belirtmektedir:

Okul binası güvenli olmalıdır. Okul binası, can ve mal güvenliğini sağlayacak şekilde yapılmış olmalıdır. Kapılar, pencereler sağlam, kilitlenebilmelidir. Hırsızlara kötü niyetlere, baltalama olaylarına karşı içindekileri koruyabilmelidir.

Bina sağlığa uygun olmalıdır. Bina, ısınma aydınlanma havalandırma, nem oranı güneşlenme, gürültü, hava kirlenmesi ve benzerleri yönünden sağlığa uygun olmalıdır.

Bina korunabilir olmalıdır. Okul binası yangından, selden, yelden, yıkılmaktan, çürümekten kolay korunabilmelidir.

Bina sağlam olmalıdır. Binanın yapımında sağlam olmayan yapı gereçleri kullanılmamalıdır. Okul binası özellikle depreme karşı dayanıklı olmalıdır. Bir okul binası en az elli yıl kullanılabilirdir.

Öğrencilerin okuldaki zamanının çoğunu dersliklerde geçirdiği düşünöldüğünde okul yöneticileri dersliklerin eğitim öğretim yapılacak şekilde güvenli olmasını sağlamalıdır. Sınıf içerisindeki pencerelerin, elektrik tesisatlarının; sınıf içerisine bağlı balkonların ve öğrencinin güvenliğini tehdit eden her şey için güvenlik önlemlerini almalıdır.

Ayrıca okul yöneticileri çocuklar için geniş ve güvenli oyun ve eğlence alanları düzenlemelidirler.

Oyun alanları için alan ölçüsü kuskusuz çok önemlidir. Yapılan araştırmalara göre, en küçük alan ölçüsünün 250 m², gereksinime göre 500-1000 m² olması; her

çocuk için alan ölçüsünün de ortalama 6,5 m²'den az olmaması önerilmektedir (Oktay, 2005).

Güvenli olmayan bir okul ortamı öğrenci ve okul personelini tehlikeye sokabilir. Veliler çocuklarını rahat bir şekilde okula göndermekte tereddütler yaşamamalıdır. Güvenli bir okul ortamının olması; okulun sosyal, kültürel ve eğitim öğretim başarılarını artıracığı söylenebilir.

Güvenlik Açısından Okul Yöneticisinin Görevleri

Okul yöneticisi, okul güvenliği açısından merkezi bir rol oynamaktadır. Okul yöneticisi günlük politikaların uygulanmasından ve denetlenmesinden sorumlu ilk kişidir. Daha önemlisi, yönetici öğrencilerin kurallara uymasını sağlayacak ve onları denetleyecek personelin çalışmalarından sorumludur. Aynı zamanda, güvenlikle ilgili konularda Öğrencilerle, velilerle ve toplumla iletişimi sağlamak görevi de büyük ölçüde yöneticiye düşmektedir. Yöneticiye teknik olanaklardan yararlanarak her türlü güvenlik önlemini almanın yanında, bütün öğrencilerin öğrenebileceği, çalışabileceği ve birlikte yaşayabileceği şeklindeki bir vizyonun okula yerleştirilebilmesi için uygun bir iklimin oluşturulmasında da çok önemli görevler düşmektedir (Dönmez, 2001).

Okul yöneticileri, okulun bina, bahçe, deprem, yangın, doğal afetler, uyuşturucu, taciz, saldırganlık ve benzeri konularında güvenlik tedbirlerini zamanında almalıdırlar. Bu konuda okul yönetimi, okuldaki diğer personellerden, velilerden, sivil toplum kuruluşlarından ve güvenlik güçlerinden faydalanabilir.

Öğrencilerin kendilerinden, diğer öğrencilerden ya da çevreden kaynaklanan şiddet, saldırganlık, alkol, uyuşturucu, cinsel taciz gibi istenmeyen davranışlara karşı korunmaları, trafik, yangın, sel, deprem gibi olaylara karşı can güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanması okulun ve dolayısıyla okul yöneticilerinin en önemli görevlerinden biridir. Kuşkusuz okul güvenliği açısından bakıldığında, öncelikli olarak korunmaya muhtaç olanlar öğrenciler olmakla birlikte, yaşanan olaylar yöneticilerin, öğretmenlerin ve diğer iş görenlerin de yeterince güvende olmadıklarını göstermektedir (Dönmez, 2001).

Okul yöneticilerinin okulun güvenliğinden birinci derecede sorumlu olduğunu söyleyebiliriz. Her ne sebeple olursa olsun okul yöneticileri aileler tarafından kendilerine emanet edilen öğrencinin güvenliğini sağlamak durumundadırlar. Veliler

okul yöneticilerinden, öğrencilerinin yangın, kaza, uyuşturucu vb. tehlikelerden korunmalarını ve güvenli bir şekilde evlerine geri dönmelerini beklemektedirler. Okul yöneticileri de güvenlik konusunda okul aile birliğinin ve çevrenin imkânlarından faydalanarak her türlü güvenlik önlemini almalıdır.

Türkiye’de okul güvenliği ilgili mevzuatlara göre yürütülmektedir. Okul yöneticisi de yasal mevzuat içerisinde gerekli çalışmaları yapmalıdır. Okul yöneticileri, okul ve öğrenci güvenliği konusunda aşağıda sayılan şu kanun, genelge ve yönetmeliklerden faydalanabilir:

- a) Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik,
- b) Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik,
- c) Devlet Binalarını İşletme, Bakım, Onarım Yönetmeliği,
- d) Madde Bağımlılığı Genelgesi,
- e) Okul Sağlığı Faaliyetleri ile ilgili genelge,
- f) Okullarda Sivil Savunma Kolu Kurulması ve Çalışması ile ilgili Esaslar,
- g) Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun,
- h) Umuma Açık Yerler ve İçkili Yerler ile Resmî Veya Özel Öğretim Kurumları Arasındaki Uzaklıkların Belirlenmesine Dair Yönetmelik,
- i) Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği.

Rehberlik

Çocuğun eğitiminde, hayata ve bir üst öğrenime hazırlanmasında ve meslek seçiminde rehberlik hizmetlerinin rolünün önemli olduğunu söyleyebiliriz. Okul yöneticileri de okullarda öğrenci ve velilere yönelik olarak yapılacak rehberlik hizmetlerinin önemini bilmeli ve bu konuda gerekli çalışmaları yapmalıdır.

Okullarda yapılan eğitimin kalitesinin artmasında, iyi bir rehberlik hizmeti verilmesinin önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Etkili bir okul yöneticisi rehberlik hizmetlerinin önemini bilerek, okulunun başarısının öğrencilere ve velilere etkili ve verimli bir rehberlik hizmeti vermekten geçtiğini bilmelidir. Okuldaki öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin farkında olan; öğrencinin bu özelliklere göre yönlendirmesini yapan okulların ve dolayısıyla okul yöneticilerinin başarısının arttığını söyleyebiliriz.

Günümüz eğitim anlayışında öğrencilerle tek tek rehberlik yapılarak, öğrencilerin özellikleri doğrultusunda yönlendirme faaliyetleri okullarda yapılabilir.

Gelişen teknoloji ve toplumsal yapıda meydana gelen değişimler eğitim sistemlerine de yansımış ve çeşitli değişimlere neden olmuştur. Kişinin yeti ve yeteneklerini geliştirerek, kendini gerçekleştirmesini ve topluma sağlıklı bir şekilde uyumunu sağlamak, onu yaratıcı ve üretici bir yaşama hazırlayarak ona bilimsel ve mesleki yeterlik ve erdemli, girişimci ve sağlam karakterli bir kişilik kazandırmak, çağdaş eğitimin gerekleri olarak ortaya çıkmıştır (Binbaşoğlu, 2003).

Öğrenci kişilik hizmetleri, öğrencinin tüm yönleri ile ele alınıp, uygun düzeyde gelişimini sağlayabilecek çeşitli hizmetlerin bütünüdür. Öğrenci kişilik hizmetleri, bireysel farklılıklara ve gereksinimlere cevap veren çabalar, tutumlar, davranışlar, değerler, duygular ve kişisel amaçlarla ilgili olarak, bireye ağırlık veren etkinlikleri kapsar. Sosyal ve kültürel etkinlikler ise öğrenci kişilik hizmetlerinin kapsamında bulunan etkinliklerdir (Yeşilyaprak, 2004).

Okul yöneticileri okullardaki rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinden sorumlu olmalıdırlar. Okulda yer alan öğrencilerin özelliklerinin bilinmesinden, öğrencilerin psikolojik, sosyal ve ekonomik özelliklerinin bilinmesine kadar birçok alanın okul yöneticileri tarafından bilinmesinin okulların iyi bir şekilde yönetilmesi açısından önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Sağlıklı bir toplum sağlıklı bireyler yetiştirmekle meydana gelebilir. Bundan dolayı okul rehberlik servislerine büyük işler düştüğünü söyleyebiliriz. Modern toplumlarda rehberlik hizmetlerine çok büyük önem verildiğini ve rehberlik hizmetlerinden en iyi şekilde faydalandığını düşünürsek bu hizmetlerin yerine getirilmesinde ve uygulanmasında okul yöneticisine büyük bir sorumluluk düştüğünü söyleyebiliriz. Aileler çocuklarının meslek seçiminde, eğitim öğretim hayatında başarılı olmalarında, ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirilmelerinde okul yöneticilerinden ve okulun rehberlik servisinden çok şeyler beklemektedirler. Aileler çocuklarının çocukluktan ergenliğe, ergenlikten yetişkinliğe geçişte yaşayacak olduğu sorunlar karşısında okul rehberlik servisinden faydalanmak isteyebilirler.

Yukarıda sayılanları yapacak ve yaptıracak olan okul yöneticileridir. Bu yüzden okul yöneticisinin niteliklerinin iyi olması gerektiğini söyleyebiliriz. Çünkü eğitim sisteminin başarısı temelde onu işletecek olan unsurların niteliklerine bağlı olarak artabilir.

Sosyal ve Kültürel Faaliyetler

Okullarda verilen eğitimin sadece derslerle sınırlandırılması, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmelerine ve kendi kişisel becerilerini ortaya çıkarmaya ve kendilerini tanımaya yetmemektedir. Derslerin yanında öğrencilerin kendilerini tanımalarına ve sosyal yönünü ortaya çıkarmasına yardımcı olacak sosyal ve kültürel faaliyetlerin yapılmasına ihtiyaç vardır. Öğrenciler ders zamanında ve ders dışı zamanlarda kendilerini gerçekleştirmeye ve yeteneklerini ortaya çıkaracak kültürel faaliyetlere katılmalıdırlar. Öğrenciler sosyal ve kültürel faaliyetler katılarak, kendilerini toplumla entegre ederek toplumun bir parçası haline gelmelidir. Ders dışı etkinlikler, öğrencilerin ders saatleri dışında ya da bu etkinlikler için belirlenen zamanlarda, öğrencilerin kendi istekleriyle, okul yönetiminin rehberlik ve denetimi altında yaptıkları etkinliklerdir (Binbaşıoğlu, 1994).

Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine, sosyal, kültürel, eğitsel, bilimsel, sportif ve sanatsal etkinliklerle millî kültürü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak, Öğrencilerin becerilerini ve zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak, Öğrencileri derslerde uygulanacak öğretim yöntem ve teknikleriyle sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerle kendilerini geliştirmelerine ve gerçekleştirmelerine yardımcı olmak, (MEB. İlköğretim Kurumlar Yönetmeliği, M.5, 2012).

Sosyal etkinlikler kapsamında yakın çevre, yurt içi ve yurt dışına inceleme veya ziyaret amaçlı geziler düzenlenebilir. Bu geziler, hazırlanacak gezi planına göre yapılır. Herhangi bir dersle ilgili olarak veya sosyal etkinlikler kapsamında çalışma programlarında gösterilen konularla ilgili olarak geziler düzenlenir. Geziler, İl veya İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinden alınan izinle ve bir gezi planının yapılmasıyla yapılır. Gezilerde 40 öğrenciye kadar bir yönetici ve en az bir gözetici öğretmen ile gerektiğinde gönüllü veli görevlendirilir. Geziler, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde düzenlenir (MEB. Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, M.21, 2012).

Sosyal etkinlikler okulun çevreye açılmasına yardımcı olabilir. Okullardaki yöneticilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin hazırlamış olduğu bir tiyatro oyunu, piyes; tarihi ve turistik yerlere yapılan bir gezi, kermes, topluma hizmet uygulamaları kapsamında yapılan faaliyetler, sportif yarışmalar okulun sosyal ve kültürel etkinlikleri olarak sıralanabilir.

Okul içerisinde yapılan her sosyal etkinlik, öğrencilerin sosyal ve psikolojik olarak gelişmesine imkân sağlayabilir. Okul içerisindeki kulüplerin faaliyetlerine katılan öğrenciler bir gruba ait olma, birlikte iş yapma gibi tutum ve davranışları kazanabilir. Sosyal ve kültürel etkinlikler ile öğrenciler, bilimsel, sosyal, sanatsal ve spor alanlarında hem kendilerini geliştirip hem de okulunu ve çevreyi tanıtmaya amacına ulaşabilirler.

Öğrenciler ders dışı etkinliklerle sosyal yaşamın gerektirdiği tutum ve davranışları kazanabilirler. Öğrenciler ders dışı faaliyetlerle birlikte iş yapabilmeyi sorumluluk bilincinin gelişmesini, toplumun kurallarına ve yapısına uymayı öğrenebilirler.

Okullarımızda yapılan ders dışı faaliyetlerin birçoğu (tiyatro, temsil, koro, spor yarışmaları) derslerle iç içe geçmiş durumdadır. Bu tip etkinliklere katılan ders başarısı düşük çocuklar bu sayede kendilerine olan güvenlerini kazanarak başarılarını artırabilirler.

Özellikle 1.ve 2. sınıf öğrencileri katıldıkları sosyal faaliyetler sayesinde bir guruba ait olma, kendine güvenme, takdir edilme ve emniyet içinde olma gibi duygularını geliştirebilirler.

Çocuğun sosyal hayata uyumunda sosyal ve kültürel etkinliklerin etkisinin büyük olduğu düşünülebilir. Bu yüzden okul yöneticileri okullarda sosyal ve kültürel faaliyetlere yer verilmesini teşvik etmeli ve bu konu ile ilgili çalışmalar yapmalıdırlar.

Yukarıda değinilen tüm nedenlerden dolayı aileler de sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda okul yöneticilerden bir beklenti içine girebilirler.

Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Şartları

Eğitim ve öğretimin sağlıklı yapılabilmesi için gerekli bir diğer şart ise okulun temizliği ve havalandırılmasıdır (Başaran, 2000).

Okullarımızda öğrencisi bulunan velilerin en çok şikâyet ettiği ve yakındığı konuların başında temizlik konusunun olduğunu söyleyebiliriz. Temizliğin ve hijyenin öneminin toplu bir yaşam alanı olan okullarda daha da çok arttığını söyleyebiliriz. Her veli çocuğunun daha temiz ve hijyenik koşullarda eğitim almasını istemektedir.

Okul yöneticileri okulun temizliğinden ve hijyeninden birinci derece de sorumludur. Okul yöneticileri okulun temizliğinin yapılıp yapılmadığını ve eksiklikleri her gün kontrol ederek gerekli önlemleri almalıdır.

Okulun işlevlerinden biri de öğrencilere temizlik alışkanlığı kazandırmaktır. Öğrenciler buldukları yerleri temiz tutmayı ve sağlık kurallarına uymayı öğrenirler. Sınıfta yerlerin, camların, duvarların, sıraların ve kullandıkları eşyaların temiz olması fiziksel ortamın olumlu sekle dönüşmesinde etkili olmaktadır. Öğrencilere temizliğin önemi sık sık açıklandığında ve sınıfta uygulanmasına dikkat edildiğinde bu alışkanlıkları edinmeleri sağlanabilir. Öğretmen bu konuda önemli olmalıdır. Böylece sınıf ortamının temiz tutulması yönünde olumlu bir davranış kazandırılmış olacaktır (Ada ve Ünal, 2003).

Sınıfların, sıraların ve masaların temiz olmasının öğrenci sağlığı açısından önemli olduğunu söyleyebiliriz. Öğrenciler sınıflarını temiz bulmalıdırlar. Öğrenci bu şekilde sınıflarını temiz bırakmayı ve temizlik kurallarını da öğrenmiş olacaktır. Her ne kadar öğrencinin temizlik kurallarını öğreneceği ilk yer ailesi de olsa okula da bu konuda sorumluluk düşebilir. İyi bir okul yöneticisi de okulu temiz tutmalı ve temizlik kurallarının öğrenciler tarafından öğrenilmesinde üzerine düşeni yapmalıdır. Bu konuda ailelerle sık sık iletişime geçmeli onlarla işbirliğine gitmelidir. Ailelerin istek ve önerilerini dikkate almalıdır.

Havalandırma ise, kapalı bir ortamın sıcaklık, nem, temizlik ve hava hareketini insan sağlık ve konforuna en uygun seviyelerde tutmak üzere havanın şartlandırılmasıdır (MEB, 2006).

Okulun ve sınıfların havalandırılmasının temizlik açısından önemli bir etken olduğu düşünülebilir. Havalandırma yapılırken, özellikle çok katlı okullarda güvenlik

önlemi de göz ardı edilmemelidir. Çünkü camlar açıldığında öğrencilerin düşme ihtimali vardır. Bu konuda gerekli güvenlik önlemi alınmalıdır.

Okul Aile Birliği

Çocukların eğitiminden sorumlu olan kişilerin öncelikle aileler ve okul bağlamında öğretmen ve idareciler olduğunu söyleyebiliriz. Öğrencilerin başarılı veya başarısız olmasında okul ve ailenin öneminden söz edilebilir. Milli Eğitim Bakanlığı da aile ile okul arasında daha ileri düzeyde bir etkileşim ve işbirliği sağlamak, onları eğitimin içine dâhil edebilmek için Milli Eğitim Bakanlığı Okul Aile -Birliği Yönetmeliğini çıkararak 31 Mayıs 2005 tarih ve 25831 sayılı Resmi Gazete de yayımlamıştır.

Bu yönetmelikle birlikte okullarımızda kurulan okul-aile birlikleri kanalı ile eğitime maddi anlamda destek vermeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Çıkarılan bu yönetmelikle, okul-aile birliklerinin kuruluşu, okul- aile birliğinin üyeleri, okul – aile birliğinin görev ve yetkileri tanımlanmıştır.

Bu yönetmelikle okullarda maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu temel ihtiyaçlarının karşılanması sağlanmaya çalışılmıştır.

Okul –aile birlikleri aynı ve nakdi yardımları kabul ederek okulun fiziki ve eğitim olanakları ile ilgili ihtiyaçlarının karşılanmasında büyük rol oynamaktadırlar.

Okul-aile birliklerinin kuruluşu, işleyişi, yapacak oldukları her türlü sosyal ve kültürel etkinliklerden sağlanan gelirlerin ve bağışların kabulü, açık alan, salon, kantin ve benzeri yerlerin işlettirilmesi ve ya kiralanarak işlettirilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri ve miktarları ve bunların harcanırken denetlenmelerine dair esaslar, Milli Eğitim ve Maliye Bakanlığınca ortaklaşa hazırlanacak yönetmelikle düzenlenmiştir. Okul –aile birliklerinin gelirleri her türlü vergiden müstesnadır.

Okul aile birliği, okulun yönetici ve öğretmenleri ile öğrenci velilerinden meydana gelir.

Okul aile birliği, Milli Eğitim Bakanlığı Okul –Aile Birliği Yönetmeliğinde “Birlik, okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve işbirliğini sağlamak, eğitim-öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak ve okula maddi katkı sağlamak üzere kurulur (MEB, Okul Aile Birliği Yönetmeliği Mad.5 2012) şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı yönetmelikte birliğin görev ve yetkileri şu şekilde tanımlanmıştır:

MADDE 6 – (1) Birliğin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Öğrencilerin, Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkeleri ve millî manevi değerler doğrultusunda yetiştirilmeleri için okul yönetimi, öğretmenler, veliler ve ailelerle iş birliği yapmak.
- b) Okulun amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesine, eğitimde kalite ve başarı için okulun stratejik plan çalışmalarına ve uygulamasına destek olmak, eğitimde fırsat eşitliğine imkân vermek ve öğretmenler kurulunca alınan kararların uygulanmasını desteklemek amacıyla velilerle iş birliği yapmak.
- c) Öğrencilerin başarısını artırmak amacıyla okul yönetimince planlanan kurs, sınav, seminer, müzik, tiyatro, spor, sanat, gezi, kermes ve benzeri eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesine katkı sağlamak.
- d) Okul yönetimiyle iş birliği yaparak eğitim ve öğretim faaliyetleri dışındaki zamanlarda okulun derslik, spor salonu, kütüphane, laboratuvar ve atölyeleri gibi eğitim ortamlarının değerlendirilmesine katkı sağlamak.
- e) Okulun ihtiyaçlarını karşılamak için mal ve hizmet satın almak, bu hizmetlere ilişkin sosyal güvenlik primi, vergi ve benzeri ödemelerin yapılmasını sağlamak.
- f) Millî bayramlar, belirli gün ve haftalar ile kültürel yarışmaların düzenlenmesi giderlerine katkıda bulunmak.
- g) Okula yapılan ayni ve nakdî bağışları kabul ederek kayıtlarını tutmak, sosyal, kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenlemek, şartlı bağışları amacına uygun olarak kullanmak.
- h) Kantin ve benzeri yerleri işletmek veya işletmek.
- i) Okul yönetimi ile iş birliği yaparak, imkânları yeterli olmayan öğrencilere maddi ve manevi destek sağlamak, aynı amaçla kardeş okullara da katkıda bulunmak.
- j) 28/8/2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği’nde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmek.
- k) Eğitim ve öğretimle ilgili kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapmak.
- l) Eğitim ve öğretimi geliştirmek amacıyla oluşturulan çalışma komisyonlarına katkı sağlamak.

- m) Ulusal ve uluslararası projelere katılmak ve proje amaçlarının gerçekleşmesine katkıda bulunmak.
- n) Eğitim ve öğretimle ilgili diğer etkinliklere destek olmak (MEB, Okul Aile Birliği Yönetmeliği Mad.5 2012).

Milli Eğitim Bakanlığı Okul-Aile birliği yönetmeliğinde kurulun tabii üyesi olan okul müdürünün görev ve sorumlulukları şu şekilde tanımlanmıştır:

Okul müdürünün sorumluluğu

MADDE 27 – (1) Okul müdürü genel kurulun zamanında ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılmasını sağlar.

- a) Birliğin yaptığı iş ve işlemlerin ilgili mevzuata uygunluğunu denetler.
- b) Birliğin iş ve işlemleri ile yapılan harcamalarda usulsüzlük veya uygunsuzluk görmesi halinde önce birlik başkanını yazılı olarak uyararak usulsüzlüğün ve uygunsuzluğun düzeltilmesini sağlar. Bu durumun devam etmesi halinde il/ilçe milli eğitim müdürlüğüne durumu bildirerek denetlenmesini talep eder (MEB, Okul Aile Birliği Yönetmeliği Mad. 5 2012).

Okul aile birlikleri okula maddi kazanç sağlama da önemli bir rol üstlenebilir. Fakat ailelerden yardım istenmesi bazen aileleri rahatsız edebilmektedir. Okul yöneticisi yardım konularında yardımın neden ve niçin toplandığını ve nerede kullanılacağını velilere anlatmalı ve gerekli açıklamaları yapmalıdır. Kısaca okul aile birliği şeffaf olmalıdır. Yaptığı bütün çalışmalarda aileleri bilgilendirerek aileleri rahatlatmalı ve bu sayede en üst seviyede katılımı sağlamalıdır. Yaptığı ve yapacağı iş ve işlemleri mevzuata uygun bir şekilde yapmalıdır.

Konu İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde ilköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri ile ilgili ulaşılabilen araştırmalar hakkında bilgi verilmiştir.

Türkiye’de Yapılan Araştırmalar

Dönmez’in (2006), Uşak ilinde yapmış olduğu ilköğretim kademesindeki öğrenci velilerinin okuldan beklentileri” adlı çalışmasında, okuldaki sosyal etkinlikleri, fakir veliler, orta halli velilere göre, orta halli veliler, zengin velilere göre daha yeterli bulmaktadır. Sosyo-ekonomik düzey beklentileri etkileyebilir. Okuldaki rehberlik hizmetlerini fakir ve orta halli veliler zengin velilere göre daha yeterli bulmaktadır.

Can’ın (2010), Osmaniye ilinde yapmış olduğu “Velilerin ilköğretimden beklentileri adlı araştırmasında, çocuğunun eğitimine babalar kadar annelerin de ilgi gösterdiği ortaya çıkmaktadır. Velilerin çoğunluğu ayda mutlaka en az bir defa çocuğunun eğitim başarısı ya da sosyal gelişiminin takibi için okula gittikleri.

Yüzgeç (2008), İstanbul ilinde ilköğretim kurumlarının 4.ve 5. Sınıfında öğrencileri bulunan velilerin, yönetici ve öğretmenlerden beklentileri başlıklı çalışmasında annelerin beklentilerinin babaların beklentilerinden fazla olduğu gözlemlenmiştir. Gelir düzeyi düşük veliler okul çevre ilişkileri gibi konularda beklentileri düşüktür.

Şahan (2011), Denizli ilindeki 9 resmi ve 6 özel ilköğretim okullarında yapmış olduğu ilköğretim okullarında öğrencisi olan velilerin yönetici ve öğretmenlerden beklentileri velilerin, yöneticilerden ve öğretmenlerden beklentilerine ilişkin bulgulara bakıldığında her iki okul türünde öğrencisi bulunan velilerin hem yöneticilerden hem de öğretmenlerden “her zaman” düzeyinde beklenti içinde oldukları tespit etmiştir. Devlet okulunda öğrencisi bulunan veliler yöneticilerden, öncelikle okulun güvenli bir yer olması için gereken tedbirleri almalarını, öğrencilerin sağlığı için hijyenik bir ortam ortaya çıkartmalarını beklerken, öğretmenlerden insanlara saygılı olmalarını ilk başta beklemektedirler. Söz konusu velilerin hem yöneticilerden hem de öğretmenlerden en son beklentileri ise evlerine ziyarete gelmelerini istemeleridir. Devlet veya özel okullara çocuklarını gönderen velilerin yöneticilerden beklentilerinde, onların yaşlarına, gelirlerine, görüşme sıklığına ve öğrencilerinin okudukları sınıflara göre anlamlı bir farklılık

göstermediği tespit edilmiştir. Ancak Devlet ve özel okullarda öğrencisi bulunan velilerin yöneticilerden beklentilerinde, onların cinsiyetlerine, öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Cinsiyetlere göre kadınların lehine, öğrenim durumlarına göre ise ilköğretim mezunu velilerin lehine anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir.

Demir (2002), özel ve devlet ilköğretim okulu velilerinin beklentilerini karşılaştırdığı araştırmasında özel okul velilerinin, devlet okulu velilerinden anlamlı olarak daha fazla beklenti içinde oldukları ortaya koymuştur. Bu beklentilerden fiziki yapı ve birimleri konusundaki beklentiler ön plana çıkmaktadır. Veli beklentileri;

- Okulun fiziki yapısı ve birimleri,
- Öğretmenler,
- Eğitim-Öğretim şeklindedir.

Tatlıoğlu (1999), Konya ilinde rehberlik ve psikolojik danışmanlık servisinden beklentiler üzerine bir araştırma adlı çalışmasındaki öğrencilerle ilgili bulguları lise türlerine göre öğrencilerin rehberlik servisinden beklentileri arasında. 05 düzeyinde manidar bir farklılık söz konusu olduğu ortaya çıkmıştır.

Nural (1987), Trabzon ilindeki üç ortaokulda yapmış olduğu, ortaokulda öğrencisi bulunan velilerin okul yöneticilerinden bekledikleri ve bu beklentilerin okul yöneticilerince karşılanma düzeylerini belirlemeye yönelik yapmış olduğu araştırmasında;

a- Öğrenci velilerinin % 70-80'nin okul yöneticilerinden yüksek beklenti içinde olduğu davranışlar “her zaman” olarak işaretlenmiştir);

- Okulda rahat konuşulabilecek ortam sağlama,
- Velilerin özürlerine karşı hoşgörülü davranmadır.

b- Velilere göre okul yöneticileri, velilerin “her zaman” bekledikleri davranışların sadece 1/2'sini “genellikle” gösterebilmektedirler.

Koçak (1989), Ankara'nın Çankaya İlçesi'nde okul-aile iletişiminin engellerinin saptanmasına yönelik yaptığı çalışmada; yönetici ve öğretmenlerle, ana babaların birbirleriyle iletişimde gördükleri engellere ilişkin sonuçlar şöyledir:

- Denekler en önemli engel olarak birbirlerini tanımamayı görmektedirler.
- Ana-babaların işlerinin çok olması nedeniyle okula gelememeleri,
- Ana-babaların yöneticilere nazaran öğretmenlerle daha rahat iletişim kurmaları ortaya çıkan engellerdir.

Yabancı Ülkelerde Yapılan Araştırmalar

Ames ve arkadaşları (1993), tarafından yapılan okul-ev iletişiminin ve velinin katılımının sağlandığı bu araştırmada, öğretmenin ev-okul iletişimidaki rolünü, anne babaların anlayışı, güven ve katılımı ve çocukların yönlendirilmesine dayalı olmak üzere üç bölüm de bunların sonuçları incelenmiştir. Deneme için örnek olarak 14 ikinci sınıf, 11 dördüncü sınıf öğretmeni, okul-ev arası iletişimin üç bölümünde görev almıştır. Araştırmada öğretmenlerin sınıflarında olan öğrencilerden, her bir sınıftaki öğrencilerin velilerinden oluşan örnek velileri ve öğrencileri bir araya getirilmiştir. Araştırmanın bulguları, okul-ev arasındaki iletişimde içeriğin, velinin katılım sıklığının artmasındaki önemini göstermiştir.

Kelley-Laine (1998), aile-okul ilişkisinde yeniden yapılanma gereğine yönelik çalışmasında, değişik ülkelerde okul-aile ilişkisine yönelik çalışmalar bulunduğunu vurgulamış, bunun için de ailelerin geliştirilmesine yönelik olarak okullarda ailesel etkinliklerin düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir. Çalışmasında ailenin eğitilmesi sırasında yapılması gereken etkinliklere örnekler verilmiş, öneriler sunulmuştur. Bu öneriler içinde özellikle hükümetin ailelere yönelik eğitim etkinliklerini desteklemesi gerekliliğini vurgulamıştır.

Tatar (1998), içinde bulunduğumuz geniş aile katılımı ve eğitimde seçme döneminde ailelerin çocuklarının okullarına karşı tutum ve davranışları okulla ilgili sahip oldukları bilgilerin yapısını incelemekle ortaya konulacağını savunmuştur. Çalışmada, 765 İsraili ailenin çocuklarının okullarıyla ilgili sahip oldukları bilginin kapsam ve kaynağı araştırılmıştır. Araştırmanın sonuçları, annelerin babalara oranla gerek iç kaynaklara yönelik daha çok bilgiye sahip olma durumu, gerekse okul ziyaretleri, öğretmenler ve müdürle görüşme gibi iç kaynakları daha çok kullanmada daha etkili olduklarını göstermiştir. Ayrıca lise öğrencilerinin aileleri, ilk ve ortaokul öğrencilerinin ailelerine göre iç bilgi (okul ziyaretleri, görüşme...) kaynaklarını daha az kullandıkları belirtilmiştir. Araştırma, bilgili ailelerin hem çocuklarına hem de ilgili eğitim kurumlarına sunulabilecek avantajları vurgulamaktadır.

Hill ve Taylor (2004), ailelerin okul tutumları ve çocukların akademik başarıları arasındaki ilişkiyi inceledikleri araştırmalarında veli ve okulun, başarıda ana mekanizmayı oluşturduğunu belirtmektedirler. Velilerin okula katılımlarını ve tutumlarını; sosyo ekonomik yapıları, etnik kökenleri, demografik özellikleri,

kültürel arka planlar, eğitim durumları, yaşadıkları çevre, kaynakların yetersizliği, ulaşım problemleri, stresli olma gibi veli özellikleri etkilemektedir.

Bunların yanında öğrencileriyle aynı kültürden gelen öğretmenlerin, aynı kültürden olmayan öğrencilerin velilerine oranla daha fazla iletişime girme olasılıkları, ailelerin akademik becerileri, demografik faktörler dışında ailelerin psikolojik durumları, kendileri hakkında olumsuz duygular içinde olmaları, zihinsel yeteneklerine güvenmeme, yoksulluk deneyimleri, kendi okul deneyimleri okulla bağlantı kurmalarını etkiler.

Foster (2002) ABD'nin California eyaletine bağlı Madera şehrinde ailelerin, öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul güvenliğini etkileyen iç ve dış etkenlere ilişkin algılarını belirlemeyi amaçlayan bir araştırma yapmıştır. Ve şu sonuca ulaşmıştır;

- Bütün katılımcılar, müdürlerin okul güvenliği açısından kilit bir role sahip olduğunu belirtmişlerdir

Buffo (2005) Chicago'daki öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin okul güvenliğine ilişkin algılarını belirlemeyi amaçlayan bir çalışma yürütmüştür. Araştırma sonucunda; öğrencilerin % 6'sı, öğretmenlerin % 1,4'ü ve velilerin % 1,6'sı okul çevresinin güvensiz olduğunu belirlenmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yöntem

Bu bölümde araştırma yöntemi, evren, örneklem, araştırmanın sınırlılıkları, ölçme aracı, ölçme aracının geliştirilmesi, verilerin cinsi ve kaynağı, kullanılan istatistik teknikler üzerinde durulmuştur.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmayla resmi ilköğretim okullarında çocukları bulunan velilerin görüşleri alınarak; yöneticilerden beklentileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu araştırma betimsel bir nitelik taşımaktadır. Araştırma tarama modelindedir. Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde “gözleyip” belirleyebilmektir (Karasar, 1998).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Uşak il merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ilköğretim okullarında öğrencisi bulunan veliler oluşturmaktadır. Araştırmanın kapsamına Uşak il merkezindeki 5 İlköğretim Okulu ve bu okullarda öğrencisi bulunan 672 veli girmiştir. Araştırma örneklem seçimi “Örneklemenin temel kuralı yansızlıktır” (Karasar 1998). İlkesine bağlı kalınarak, random yöntemiyle yapılmıştır.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Anket geliştirilmesinde “İlköğretimde Öğrenci Velilerinin Okul Yöneticilerinden Beklentileri” ile ilgili benzer araştırmaların yapıldığı görülmüştür. Fakat yapılan araştırmaların bir kısmında hem yönetici hem de öğretmenlerin birlikte incelendiği; bir kısmında ise sadece sınıf bazında incelemenin olduğu; diğer bir kısım araştırmalarda ise rehberlik, güvenlik, sosyal ve kültürel faaliyetler ve öğrenci kulüpleriyle sınırlı kaldığı görülmüştür.

Araştırma kapsamında YÖK tez merkezine girilerek gerekli araştırmalar yapılmıştır. Çalışmayla ilgili olarak alanyazın taranması yapılarak çalışmamızla ilgili tezler incelenmiştir. Diğer taraftan konu ile ilgili basılmış kitaplar, ilgili Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatı ve süreli yayınlar incelenmiştir.

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentilerini belirlemek için gerekli verileri toplamak amacıyla altı bölümden oluşan bir veri toplama ölçeği geliştirilmiştir. Bu amaçla önce velilerin okul yöneticilerinden beklentilerine ilişkin dolaylı veya doğrudan yapılmış olan çalışmalar incelenmiş ve bu inceleme ile veli beklentilerini ifade eden 113 maddeden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur. Ölçekte yer alan maddeler öncelikle alan uzmanlarının görüşlerine sunulmuştur. Uzmanların görüşüne göre uygun olmayan maddeler çıkarılmış, düzeltilmesi önerilen maddeler düzeltilerek ölçeğe alınmış, uygun görülen maddeler olduğu gibi ölçekte yer almıştır. Ön denemeden önce veri toplama aracının dil ve anlatım özellikleri bakımından uygunluğu konusunda Türkçe uzmanlarına maddeler verilmiştir. Dil ve anlatım bakımından gerekli düzenlemeler yapılarak veri toplama aracı ön denemeye hazır hale getirilmiştir.

Ön denemede çalışma evreninde yer alan okullardan tesadüfi olarak okullar seçilmiş ve bu okullardaki velilere verilerek uygulama yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar SPSS programına girilmiş ve öncelikle faktör analizine uygunluğu için Kaiser-Meyer-Olkin ve Barlett testleri uygulanmıştır. Tablo 1’de görüldüğü gibi Kaiser-Meyer-Olkin ve Barlett testlerinin sonuçlarının faktör analizi yapmaya uygun olduğu belirlenmiştir.

Tablo 1. Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett testleri sonucu

Kaiser-Meyer-Olkin		0,839156
Bartlett	Approx. Chi-Square	24194,22
	df	7503
	Sig.	0

Ölçeğin temel faktörlerini tespit etmek için Temel Bileşenler Analizi ve ölçeğin birbirinden bağımsız alt faktörlerini belirlemek için Varimax Dik Döndürme Yöntemi uygulanmıştır. Bu yöntemlerle her bir ölçeğin, bir ya da birden fazla yapıyı ölçüp ölçmediği başka bir deyişle tek boyutlu olup olmadığına bakılmıştır. Temel Bileşenler Analizi faktör analizi ile birlikte kavramların kuramsal yapılarını karşılaştırmada sıkça kullanılan bir yöntemdir ve ölçme araçlarının yapı geçerliğini saptama yoludur (Balcı, 2001; Büyüköztürk, 2002). Varimax Dik Döndürme Yöntemi ile basit yapıya ve anlamlı faktörlere ulaşmada faktör yükleri matrisinin sütunlarına öncelik verilir. Bu yöntemle daha az değişkenle faktör varyanslarının yüksek olması sağlanır (Tavşancıl, 2002). Uygulamadan sonra yapılan faktör analizi sonucuna göre ölçeğin yedi faktörü ortaya çıkmıştır. Uygun olmayan maddeler çıkarılarak analiz tekrar edildiğinde altı boyut altında maddelerin toplandığı görülmüştür. Maddeler çıkarılmadan önceki güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,671$ olarak hesaplanmıştır. Diğer maddelerle uyum içinde olmayan maddeler çıkarıldığında geriye kalan 72 maddenin güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,912$ olarak hesaplanmıştır.

Bu sonuçlardan yola çıkılarak iki bölümden oluşan bir ölçek geliştirilmiştir.

Birinci bölümde açıklamalar ve yedi (7) maddeden oluşan, velilerin, cinsiyet, yaş, çocuklarının okudukları sınıf, tahsil durumları, idarecilerle görüşme sıklıkları, meslekleri ve aylık gelirleri ile ilgili sorulara yer verilmiştir.

İkinci bölümde ise velilerin eğitim-öğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ve okul aile birliği konularındaki görüşlerini yansıtmaya beklenen yetmiş iki (72) adet soruya yer verilmiştir.

Tablo 2’de 72 maddelik veri toplama aracının boyutları ve faktör yükleri verilmiştir.

Tablo 2. Ölçme Aracının Boyutları ve Faktör Yükleri

Maddeler						
EĞİTİM-ÖĞRETİM	Eğitim Öğretim	Güvenlik	Rehberlik	Sosyal ve kültürel faaliyetler	Okulun temizlik, sağlık ve fiziki	Okul aile birliği faaliyetleri
Okul yöneticileri dersleri zamanında başlatır	0,621					
Okul yöneticileri dersleri denetleme görevini yapar	0,613					
Okul yöneticileri eğitim öğretim ile ilgili gezilerin düzenlenmesi sağlar	0,601					
Okul yöneticileri okul başarısının artırılması için çalışırlar	0,577					
Okul yöneticileri okul başarısının artırılması için gerekli önlemleri alır	0,575					
Okul yöneticileri öğrencilerin okula seyerek gelmelerini sağlar	0,573					
Okul yöneticileri yapılan yenilikleri okula getirirler	0,571					
Okul yöneticileri öğrenci başarısının izlenmesini ve değerlendirmesini yaparlar	0,569					
Okul yöneticileri iyi bir dinleyicidirler	0,567					
İhtiyaç duyduğumda okul yöneticilerine rahatlıkla ulaşabilirim	0,565					
Okul yöneticileri öğrencilerin kayıt kabul vb işlemlerini zamanında yerine getirirler	0,563					
Okul yöneticileri sevecen ve hoşgörülüdürler	0,561					
Okul yöneticileri Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanır	0,559					
Okul yöneticileri vizyonel bir kişiliğe	0,457					

sahiptir						
Okul yöneticileri görevi ile ilgili yönetmelik ve kanunları eksiksiz bilir	0,455					
Okul yöneticileri okulun kaynaklarını etkin ve verimli bir şekilde kullanır	0,453					
Okul yöneticileri öğrencilere eğitim-öğretimle ilgili yayın, yazılım, doküman vb temin eder	0,451					
Okul yöneticileri okulun düzeni ve disipliniyle ilgili her türlü önlemi alır	0,449					
GÜVENLİK						
Okul yöneticileri okulda yangın, sağlık, kaza vb olay ve durumlar için yeterli güvenlik önlemlerini alır		0,723				
Okul yöneticileri okula görüntülü güvenlik sistemlerinin kurulmasını sağlar		0,715				
Okul yöneticileri okul güvenliğinin sağlanmasında diğer birimlerden yararlanır (Rehberlik, Güvenlik, Tanıtım vb Uyuşturucu)		0,691				
Okul yöneticileri sosyal kültürel ve eğitim gezilerinde gerekli güvenlik önlemlerini alır		0,667				
Okul yöneticileri okul içindeki kalorifer, elektrik tesisatı vb için gerekli güvenlik önlemlerini alır		0,691				
Okul yöneticileri çok katlı okullardaki balkon, çatı, pencereler için gerekli güvenlik önlemlerini alır		0,659				
Okul yöneticileri öğrencilerin yasadışı örgütlerin ve ideolojik faaliyetlerinin olumsuz etkilerinden korunması için gerekli tedbirleri alır		0,635				

REHBERLİK						
Okul yöneticileri rehberlik servisinin etkin bir şekilde kullandırılmasını sağlar			0,623			
Okul yöneticileri gerekli yöneltme çalışmalarının yapılmasını ve yaptırılmasını sağlar			0,605			
Okul yöneticileri kaynaştırma eğitimi için gerekli rehberlik planlarını yaptırır			0,587			
Okul yöneticileri öğrenci kişilik hizmetlerine önem verir.			0,569			
Okul yöneticileri velilerle etkili bir iletişim kurar			0,551			
Okul yöneticileri öğrencilere okulda ve okul dışında gerekli rehberlik hizmetlerinin sunulmasını sağlar			0,533			
Okul yöneticileri okulda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için, hizmetin gerektirdiği fiziksel şartları ve uygun çalışma ortamını ve kullanılacak araç ve gereci temin eder			0,515			
Okul yöneticileri rehber öğretmenleri görevleri konusunda devamlı kontrol eder			0,497			
Okul yöneticileri rehberlik faaliyetlerini amacına uygun yapılmasını sağlar			0,479			
Okul yöneticileri rehberlik çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.			0,461			
Okul yöneticileri sosyal ve kültürel amaçlı geziler yapılmasını sağlar			0,443			
SOSYAL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER						
Okul yöneticileri tiyatro ve sinema gibi etkinliklere öğrencilerin katılımını teşvik eder				0,643		

Okul yöneticileri öğrencileri kitap okuma konusunda teşvik eder				0,569		
Okul yöneticileri okulu bir sosyal faaliyet alanı haline getirmesi için gerekli çalışmaları yapar				0,533		
Okul yöneticileri okulda yapılan etkinlikler hakkında velileri bilgilendirir				0,524		
Okul yöneticileri okulda yapılacak etkinliklere velilerin de katılımını sağlar				0,519		
Okul yöneticileri sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı teşvik eder				0,510		
Okul yöneticileri müzik, spor vb etkinliklerde başarılı öğrencilerin destekler				0,478		
Okul yöneticileri sosyal ve kültürel faaliyetlerin zamanında denetimini yapar				0,461		
OKULUN TEMİZLİK, SAĞLIK ve FİZİKİ ŞARTLARI						
Okul yöneticileri okulun standartlara uygun yeterince temiz olmasını sağlar					0,612	
Okul yöneticileri okul kantinindeki yiyecek ve içeceklerin sağlıklı, temiz olmasını sağlar					0,598	
Okul yöneticileri kütüphane, laboratuvar ve sınıf ortamının eğitim öğretim için uygun hale getirilmesini sağlar					0,584	
Okul yöneticileri okulun standartlara uygun ısıtılmasını sağlar					0,570	
Okul yöneticileri sınıf ortamının havalandırılmasını ve hijyenini kontrol eder					0,556	
Okul yöneticileri tuvaletlerin ve lavaboların sağlıklı yaşam koşullarına uygun olarak temizlenmesini sağlar					0,542	

Okul yöneticileri öğrencilerin sağlığı için okulda sağlıklı bir ortam sağlar					0,528	
Okul yöneticileri tuvaletlerde temizlik için gerekli temizlik malzemelerinin bulunmasını sağlar					0,514	
Okul yöneticileri okul kantinlerinin yeterli ve temiz olmasını sağlar					0,500	
Okul yöneticileri okuldaki hizmetlilere üzerine düşen görevleri eksiksiz yaptırır					0,486	
Okul yöneticileri okulun araç ve gerecinin devamlı kullanılır halde bulundurulmasını sağlar					0,472	
Okul yöneticileri okulun kullanılan ve kullanılmayan alanlarının devamlı temiz tutulmasını sağlar					0,458	
OKUL AİLE BİRLİĞİ FAALİYETLERİ						
Okul yöneticileri okul aile birliği yönetimine velilerin katılımını teşvik eder						0,701
Okul yöneticileri velilerin başış yapmaya teşvik eder						0,686
Okul yöneticileri okul aile birliğinin faaliyetleri konusunda velileri bilgilendirir						0,671
Okul yöneticileri okul aile birliği kararlarının velilere duyurulmasını sağlar						0,659
Okul yöneticileri okul aile birliği harcamalarının şeffaf olmasını sağlar						0,645
Okul yöneticileri okul aile birliği kaynaklarının ihtiyaca göre verimli kullanılmasını sağlar						0,629
Okul yöneticileri okul aile birliğinin velilerle etkili bir iletişim içinde						0,617

olmasını sağlar						
Okul yöneticileri okul aile birliği kararlarına velilerinin katılımını sağlar						0,603
Okul yöneticileri okul aile birliğinin işleyişi konusunda velileri bilgilendirir.						0,587
Okul yöneticileri öğrencileri okul aile birliğini çalışmalarında konusunda bilgilendirir.						0,573
Okul yöneticileri okul aile birliğinin Milli Eğitim Temel Kanununa göre yürütülmesini sağlar						0,561
Okul aile birliği kanalıyla okula araç-gereç, yayın, ilave tesis ve bakım onarım gibi hizmetlerin yürütülmesini sağlar						0,547
Okul yöneticileri eğitim-öğretim faaliyetleri dışındaki zamanlarda okulun derslik, spor salonu, kütüphane, laboratuvar ve atölyeleri gibi eğitim ortamlarının, kamu yararı doğrultusunda kullanılmasını sağlamak.						0,533
Okul yöneticileri okul aile birliğine gelir sağlamak amacıyla sosyal etkinlikler ve kampanyalar düzenler						0,519
Okul yöneticileri okul aile birliği kanalıyla Eğitim-öğretimle ilgili kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapar						0,505
Okul yöneticileri okul aile birliğinin organları(Genel Kurul-Yönetim Kurulu-Denetleme Kurulu)arasında koordinasyon sağlar						0,491

Verilerin Toplanması

Yapılan araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Oluşturulan anketlerin okullarda uygulanabilmesi için Uşak İl Milli Eğitim M¼d¼rl¼đ¼nden gerekli izin alınmıştır. Çalışmada kullanılacak anket formları 1000 adet çoğaltılarak random y¼ntemi ile okullara gidilerek ¼đrenci velilerine araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Anketler bir hafta sonra okullara gidilerek araştırmacı tarafından toplanmıştır. İlk¼đretim ¼đrenci velilerine uygulanan anketlerden 672 adedi geri d¼nm¼řt¼r.

Kullanılan İstatistik y¼ntemler

Araştırmacı tarafından toplanan anketler SPSS 19 veri analiz programına girilerek değerlendirilmiştir. İlk¼đretim ¼đrenci velilerinin okul y¼neticilerinden beklentilerine ilişkin çıkan sonuçlar tablolar halinde ve grafikler şeklinde verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde toplanmış olan verilerin ikinci bölümde belirtilen yöntem ve teknikler kullanılarak yapılan analizleri sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara ait yorumlar, araştırmanın alt problemlerine göre sunulmuştur. Örneklem grubunu oluşturan velilerin bazı değişkenlere göre dağılımları Tablo 3'te verilmiştir.

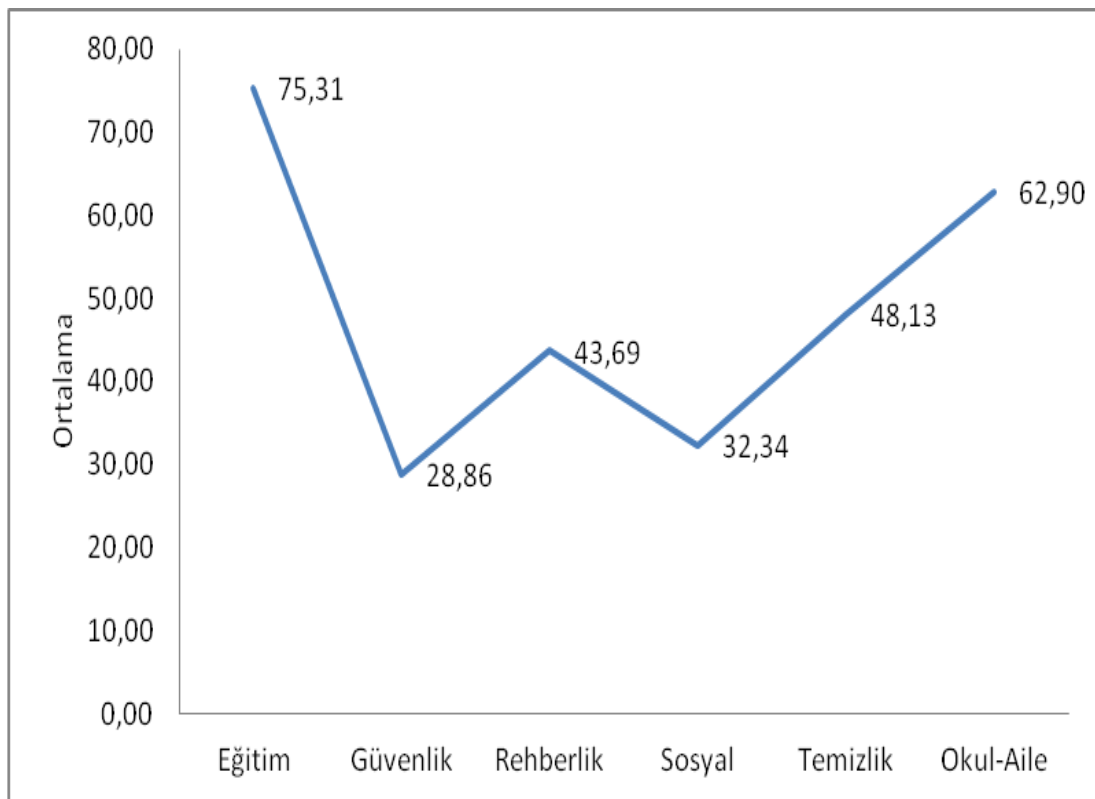
Tablo 3- Velilerin Cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı ve meslek değişkenlerine göre dağılımı

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Bayan	355	52,8
	Erkek	317	47,2
	Toplam	672	100,0
Yaş	30 ve altı	66	9,8
	31-35	201	29,9
	36-40	222	33,0
	41-45	136	20,2
	46 ve üzeri	47	7,0
	Toplam	672	100,0
Eğitim Durumu	Okur -Yazar değil	15	2,2
	İlkokul	175	26,0
	Ortaokul	77	11,5
	Lise	214	31,8
	Üniversite	191	28,4
	Toplam	672	100,0
Gelir	0-1000	309	46,0
	1000-2000	210	31,3
	2000-3000	120	17,9
	3000 ve üzeri	33	4,9
	Toplam	672	100,0
Sıklık	Her gün	28	4,2
	Haftada bir	57	8,5
	15 günde bir	104	15,5
	Ayda bir	208	31,0
	Okul çağırınca	267	39,7
	Hiç gitmem	8	1,2
	Toplam	672	100,0
Meslek	Emekli	17	2,5
	Esnaf	58	8,6
	Ev hanımı	229	34,1
	İşçi	139	20,7
	Memur	190	28,3
	Serbest	39	5,8
	Toplam	672	100,0

Birinci Alt Problem

Araştırmanın birinci alt problemi “İlköğretim öğrenci velilerinin eğitim öğretime, rehberlik hizmetlerine, sosyal ve kültürel faaliyetlere, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına, okul aile birliği faaliyetlerine, güvenliğe ilişkin beklentileri hangi düzeydedir?” biçiminde düzenlenmiştir. Bu alt probleme ilişkin veli beklenti anketinden elde edilen verilerin analizi grafik 1’de verilmiştir.

Grafik 1. Veli Beklenti Anketi Puanlarına Göre Veli Beklenti Düzeyleri

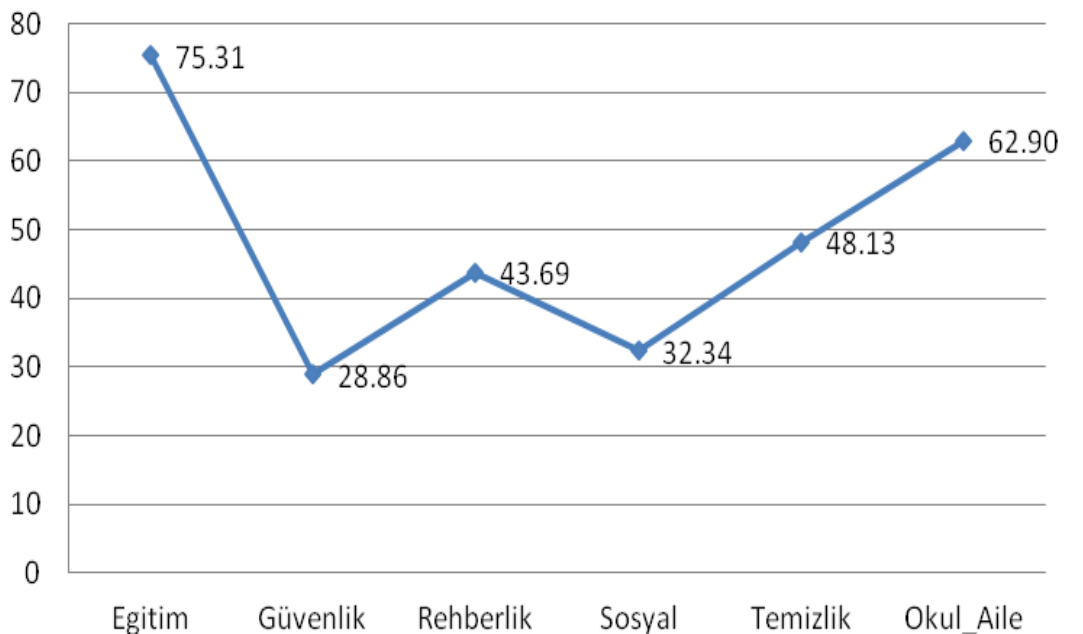
İlköğretim okulu velilerinin eğitim, güvenlik, rehberlik, sosyal etkinlikler, temizlik ve okul aile birliği faaliyetleri boyutlarında beklentilerinin karşılaştırıldığı grafik 1 incelendiğinde İlköğretim okulu velilerinin en yüksek beklenti puan ortalamasının $\bar{X} = 75,31$ ile eğitim boyutunda olduğu görülmüştür. Buna karşılık güvenlik ile ilgili beklenti puan ortalamasının $\bar{X} = 28,86$ ile en düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Okul Aile Birliği beklenti puan ortalamasının $\bar{X} = 62,90$ ile ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Velilerin temizlik beklenti puan ortalamasının $\bar{X} = 48,13$,

olduğu görülmektedir. Rehberlik beklenti puan ortalamasının $\bar{X} = 43,69$, olduğu ve sosyal ve kültürel etkinlik beklenti puan ortalamasının ise $\bar{X} = 32,34$ olduğu tespit edilmiştir.

İlköğretim okulu velilerinin eğitim-öğretim konusunda okul yöneticilerinden yüksek beklenti içerisinde olmaları manidar görülmesi gereken bir durum olarak değerlendirilebilir. Bu durum velilerin büyük bir çoğunluğunun “eğitim-öğretimle ilgili kişiler” olduğu şeklinde de yorumlanabilir. Bu durum ise birçok öğretmen ve okul yöneticisi tarafından istenilen ve arzu edilen bir durum olarak değerlendirilebilir.

Velilerin Rehberlik konusunda yüksek bir beklenti içerisinde olmamaları, Tablo 3’e göre velilerin % 34,1’nin ev hanımı ve % 20,7’nin işçi olmalarından dolayı rehberliği bilmedikleri veya rehberlik konusunda çok fazla bilgiye sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Rehberlik ihtiyaçlarının karşılanıyor olması olumlu bir durum olarak değerlendirilebilir. Bu durum okul yöneticilerinin velilerin ihtiyacı olan gerekli rehberliği yerine getirdikleri şeklinde de açıklanabilir.

Ortalama

Grafik 2- İlköğretim Öğrenci Velilerinin Okul Yöneticilerinden Beklentileri Başlıklı Grafik.

Eğitim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel etkinlikler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ve okul aile birliği konularında grafik 2 incelendiğinde velilerin eğitim ve okul aile birliği konularında yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüştür. Güvenlik ve sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda veli beklentilerinin düşük olduğu görülmüştür. Güvenlik ve sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda veli beklentilerinin düşük olması okul yöneticilerinin bu beklentileri karşıladığı şeklinde olumlu bir biçimde yorumlanabileceği gibi velilerin bu konularda okul yöneticilerinden bir beklentilerinin olmadığı şeklinde de yorumlanabilir. Rehberlik konusunda veli beklentilerinin $\bar{X} = 43,69$ düzeyinde bulunmuş olması velilerin bu konuda yüksek bir beklenti içerisinde olmadıkları ya da tablo 3'e göre velilerin çoğunun bayan ve işçi olmasından dolayı rehberliği bilmedikleri şeklinde de yorumlanabilir. Temizlik konusunda ise $\bar{X} = 48,13$ olarak bulunan beklenti düzeyinin güvenlik, rehberlik ve sosyal ve kültürel faaliyetlerden yüksek olmasına karşın eğitim ve okul aile birliği beklentilerine göre düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 4- Eğitim Öğretim Beklenti Boyutunda Maddelere Göre Dağılım

Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum				Kesinlikle Katılmıyorum				ort.	Ss
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
m1	9	1,34	8	1,19	121	18,01	41	6,10	493	73,36	4,49	0,92
m2	10	1,49	33	4,91	135	20,09	142	21,13	352	52,38	4,18	1,01
m3	18	2,68	30	4,46	147	21,88	138	20,54	339	50,45	4,12	1,06
m4	12	1,79	18	2,68	127	18,90	86	12,80	429	63,84	4,34	0,99
m5	11	1,64	22	3,27	141	20,98	104	15,48	394	58,63	4,26	1,00
m6	21	3,13	27	4,02	145	21,58	152	22,62	327	48,66	4,11	1,09
m7	18	2,68	28	4,17	143	21,28	150	22,32	333	49,55	4,12	1,05
m8	11	1,64	36	5,36	143	21,28	137	20,39	345	51,34	4,14	1,03
m9	18	2,68	32	4,76	144	21,43	151	22,47	327	48,66	4,10	1,06
m10	13	1,93	24	3,57	150	22,32	92	13,69	393	58,48	4,23	1,04
m11	7	1,04	21	3,13	155	23,07	74	11,01	415	61,76	4,29	0,99
m12	10	1,49	31	4,61	129	19,20	149	22,17	353	52,53	4,20	1,00
m13	13	1,93	27	4,02	140	20,83	136	20,24	356	52,98	4,18	1,02
m14	12	1,79	44	6,55	145	21,58	180	26,79	291	43,30	4,03	1,04
m15	17	2,53	22	3,27	137	20,39	169	25,15	327	48,66	4,14	1,02
m16	11	1,64	29	4,32	159	23,66	137	20,39	336	50,00	4,13	1,02
m17	16	2,38	45	6,70	148	22,02	141	20,98	322	47,92	4,05	1,09
m18	12	1,79	20	2,98	160	23,81	116	17,26	364	54,17	4,19	1,01
Eğitim Öğretim											4,18	0,11

Araştırmada eğitim-öğretimle ilgili ankette yer alan 18 maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{X} = 4,18$ olarak hesaplanmıştır. Buna göre ankete cevap veren velilerin eğitim-öğretim boyutunda okul müdürlerinin beklentilerini kısmen karşıladıkları biçiminde yorum yapılabilir. Maddelere daha detaylı bakıldığında velilerin “Okul yöneticileri öğrencilerin okula seyerek gelmelerini sağlar” biçiminde ifade edilen beklentinin en çok karşılanan beklenti olduğu (% 3,13), “Okul yöneticileri vizyonel bir kişiliğe sahiptir” biçiminde ifade edilen beklentinin ise en düşük karşılanan beklenti olduğu görülmektedir.

Bu sonuç okulların seyerek gelinen yerler olarak yeniden düzenlenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Okulların gerek veliler ve gerekse öğrenciler açısından daha cazip mekânlar olarak düzenlenmesinin öğrencilerin sosyalleşmesi açısından da faydalı sonuçları olacağı ileri sürülebilir. Bu noktada Milli Eğitim Bakanlığı tarafında 2012 yılında uygulamaya konulan “Okullar Hayat Bulsun Projesini” yararlı bir proje olarak görmek mümkündür. Bu ve bunun gibi projelerin çocukların zararlı alışkanlıklardan uzaklaşmaları için bir fırsat olarak düşünülmesi gerekir.

Okul yöneticilerinin vizyonel bir kişi olarak görülmemesindeki beklentinin az olması birçok nedene bağlı olabilir. Özellikle okul yöneticilerin yaptıkları iş ve işlemler nedeniyle belirli yönetmelik ve uygulamaların dışına çıkamıyor olmalarının bunun en önemli nedeni olduğu ileri sürülebilir.

Tablo 5-Rehberlik Beklenti Boyutuna Ait Maddelere Göre Dağılım

Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		ort.	ss
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
m26	12	1,79	32	4,76	169	25,15	124	18,45	335	49,85	4,10	1,05
m27	12	1,78	31	4,6	175	26	145	21,6	309	46	4,05	1,03
m28	12	1,78	37	5,5	172	25,6	169	25,1	282	42	4,00	1,03
m29	12	1,78	49	7,3	158	23,5	164	24,4	289	43	4,00	1,06
m30	16	2,38	52	7,74	148	22,02	155	23,07	301	44,79	4,00	1,09
m31	23	3,42	60	8,9	150	22,3	189	28,1	250	37,2	3,87	1,12
m32	20	2,97	53	7,9	163	24,3	178	26,5	258	38,4	3,89	1,10
m33	16	2,38	50	7,4	168	25	159	23,7	279	41,5	3,94	1,08
m34	15	2,23	45	6,7	177	26,3	132	19,6	303	45,1	3,99	1,09
m35	30	4,46	52	7,7	160	23,8	153	22,8	277	41,2	3,89	1,16
m36	22	3,27	38	5,7	182	27,1	130	19,3	300	44,6	3,96	1,11
Rehberlik											3,97	0,07

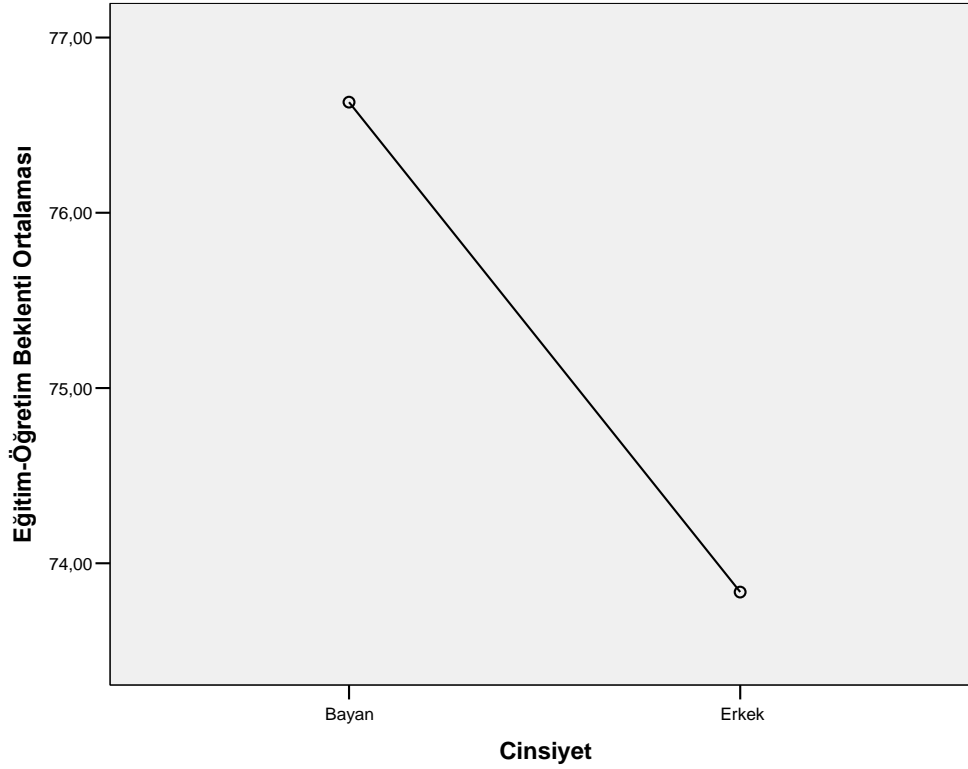
Araştırmada rehberlikle ilgili ankette yer alan 11 maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{X} = 3,97$ olarak hesaplanmıştır. Buna göre yukarıda da açıklandığı üzere velilerin rehberlik konusunda yüksek bir beklenti içerisinde olmamaları, Tablo 3'e göre velilerin % 34,1'nin ev hanımı ve % 20,7'nin işçi olmalarından dolayı rehberliği bilmedikleri veya rehberlik konusunda çok fazla bilgiye sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Bu durum okul yöneticilerinin velilerin ihtiyaı olan gerekli rehberliği yerine getirdikleri şeklinde de açıklanabilir.

İkinci Alt Problem

Araştırmanın ikinci alt problemi “İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile eğitim öğretime ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?” biçiminde düzenlenmiştir. Bu alt probleme ilişkin veli beklenti anketinden elde edilen verilerin analizi Tablo 6’da verilmiştir.

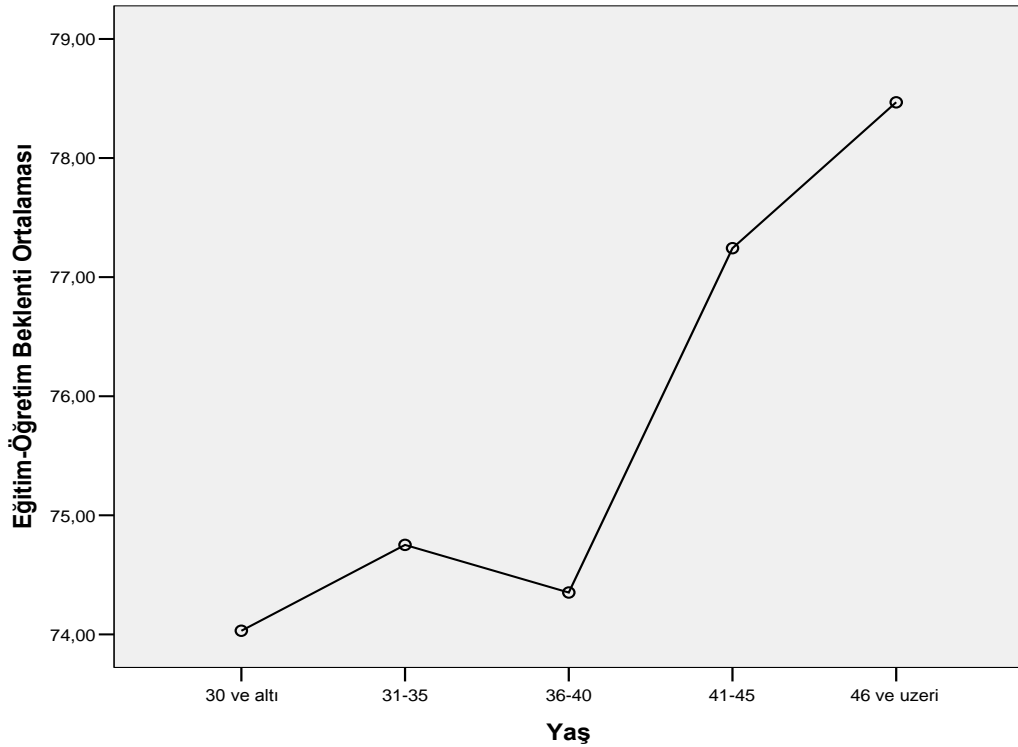
Tablo 6- İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, okulu ziyaret sıklığı değişkenleri ile eğitim öğretime ilişkin beklentilerine ait istatistikler

Değişkenler		N	\bar{X}	ss	sd	F/t	p	Anlamlı Fark
Cinsiyet	Bayan	355	76,63	14,07	670	2,516	,010	Bayan
	Erkek	317	73,84	14,71				
Yaş	30 ve altı	66	74,03	16,35	4	1,628	,165	-
	31-35	201	74,75	15,29				
	36-40	222	74,35	14,16				
	41-45	136	77,24	12,81				
	46 ve üzeri	47	78,47	13,05				
	Toplam	672	75,31	14,43				
Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	76,40	19,89	4	3,863	,004	İlkokul- Üniversi
	Değil							
	İlkokul	175	77,53	13,39				
	Ortaokul	77	73,84	15,68				
	Lise	214	76,65	12,75				
	Üniversite	191	72,29	15,65				Lise-Üniversite
Toplam	672	75,31	14,43					
Sıklık	Her gün	28	79,21	15,69	5	1,142	,337	-
	Haftada bir	57	76,32	14,97				
	15 günde bir	104	74,99	13,60				
	Ayda bir	208	76,35	13,69				
	Okul çağırınca	267	74,10	15,00				
	Hiç gitmem	8	72,25	15,37				
	Toplam	672	32,71	14,42				
	Gelir	0-1000	309	76,92				
1000-2000		210	74,19	13,76				
2000-3000		120	73,19	16,79				
3000 ve üzeri		33	75,15	12,93				
Toplam		672	75,31	14,43				

Grafik 3-Cinsiyete Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması.

Velilerin cinsiyet değişkenine göre eğitim öğretime ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili ilgili Tablo 6 ve grafik 3 incelendiğinde bayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,63$, erkek velilerin beklenti ortalaması ise $\bar{X} = 73,84$ olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamalar arasında manidar bir fark bulunamamıştır ($t_{(670)} = 2,516$, $p > 0,05$). Yapılan t testi sonuçlarına göre eğitim-öğretim boyutunda bayan velilerin erkek velilerden daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmektedir. Bu ortalamalardan tablo 3'te görüleceği üzere araştırmaya katılan velilerin % 34,1 kısmının bayan olması ve % 28,3 kısmının memur, % 20,7 kısmının ise işçi olması memur ve işçi velilerin çalışıyor olmasından dolayı çocuklarının eğitimi ile evde bulunan ve çocuklarının eğitimine vakit ayırma imkanları daha çok olan bayanlar kadar ilgilenemedikleri şeklinde de yorumlanabilir.

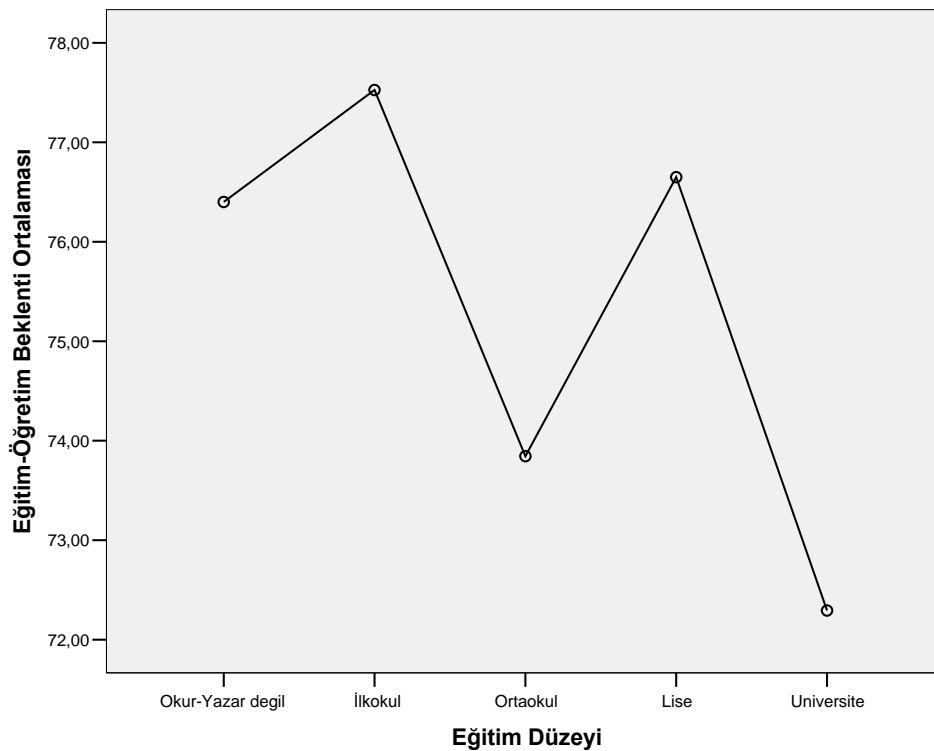

Grafik 4-Yaşa Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması.

Velilerin yaş değişkenine göre eğitim öğretime ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 6 ve grafik 4 incelendiğinde 30 ve altı yaş grubu velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 74,03$, 31-35 yaş grubu velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 74,75$, 36-40 yaş grubu velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 74,35$, 41-45 yaş grubu velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 77,24$ ve 46 yaş ve üzeri grubu velilerin beklenti ortalaması ise $\bar{X} = 78,47$ olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamalara bakıldığında yaş ile eğitim-öğretim düzeyi değişkenleri arasında manidar bir farkın olmadığı görülmektedir ($F_{(4,670)}=1,628, >0,165$).

Tablo incelendiğinde yapılan F testi sonucuna göre en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 78,47$ ile 46 yaş ve üzeri veli grubuna ait olduğu görülmektedir. Buna göre 46 yaş ve üzeri veli grubunun eğitim öğretim konusunda diğer gruplara göre daha hassas olduklarını söyleyebiliriz. Buna karşılık f testi sonucuna göre 30 yaş ve altı grubun $\bar{X} = 74,03$ beklenti ortalaması ile en düşük beklentiye sahip oldukları görülmektedir. Bunu bu gruptaki velilerin genç olmasından dolayı çocuklarının eğitim-öğretimi konusunda fazla kaygı taşımadıkları şeklinde yorumlayabiliriz.

Yine grafik 4'e göre 30 ve altı yaş grubunun düşük beklenti içerisinde olduğu ,31-35 yaş grubunda bu beklentinin yükseldiği 36-40 yaş grubunda ise beklentinin düştüğü görülmektedir. 40 yaş üstü velilerin okul yöneticilerinden eğitim öğretim konusundaki beklentilerinin giderek arttığı grafikten çıkan diğer bir sonuçtur. Diğer bir ifadeyle 40 yaş ve üzeri grubu öğrenci velilerinin çocuklarının eğitim ve öğretimi konusunda daha ilgili oldukları; okul yöneticilerinden daha yüksek bir beklenti içerisinde oldukları görülmektedir.

Grafik 5-Eğitim Düzeyine Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması

Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre eğitim öğretime ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 6 ve grafik 5 incelendiğinde Okur-yazar olmayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,40$, ilkokul mezunu velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 77,53$, ortaokul mezunu velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 73,84$, lise mezunu velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,65$, üniversite mezunu velilerin beklenti ortalaması ise $\bar{X} = 72,79$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlar incelendiğinde okur-yazar olmayan ve ilkokul mezunu veliler ile üniversite mezunu veliler arasında eğitim öğretim konusunda okur-yazar olmayan ve ilkokul mezunu veliler lehine manidar bir farkın olduğu görülmektedir ($F_{(4,670)}=3,863,p<0,05$).

Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre eğitim-öğretim boyutu ile ilgili Tablo 6 incelendiğinde f testi sonucuna göre ilkokul mezunu velilerin $\bar{X} = 77,53$ beklenti ortalaması ile yöneticilerden en yüksek beklentiye sahip oldukları görülmektedir. Okur-yazar olmayan veliler de $\bar{X} = 76,40$ beklenti ortalaması ile ikinci en yüksek beklentiye sahiptir. Üniversite mezunu velilerin ise $\bar{X} = 72,79$ beklenti ortalaması ile yöneticilerden en düşük beklentiye sahip oldukları görülmektedir. İlkokul ve okuryazar olmayan veli grubu ile üniversite mezunu veli grubunun yöneticilerden beklentileri arasında ilkokul ve okur-yazar olmayan veli grubu lehine manidar bir fark bulunmuştur.

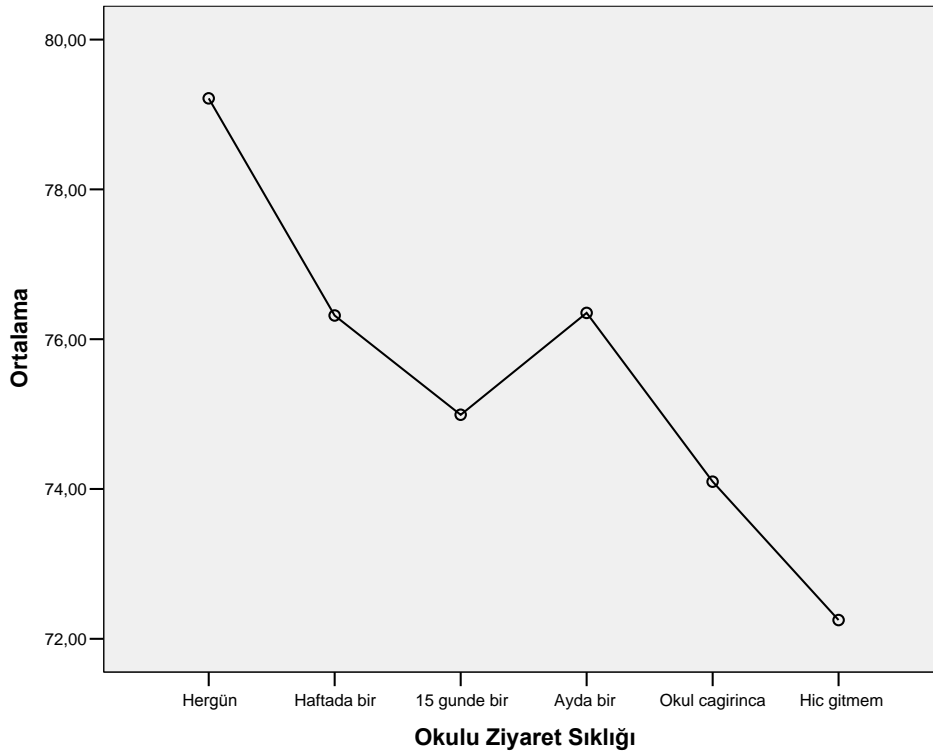
Tablo 3'ten anlaşıldığı üzere araştırmaya katılan velilerin % 34,1'i bayan , % 20,7'si ise işçidir. Yine Tablo 3'ten anlaşıldığı üzere araştırmaya katılan velilerin % 46,0 oranında büyük bir kısmı 0-1000 TL gelire sahiptir. Araştırmaya katılan velilerin büyük bir kısmının ev hanımı, işçi ve gelir değişkenine göre büyük bir kısmının 0-1000 TL gibi düşük bir gelire sahip olması bu velilerin gelirlerinin düşük olduğu şeklinde yorumlanabilir. Doğal olarak düşük gelir grubuna ait veliler kendileri zor şartlarda yaşadıklarından çocuklarının eğitimi konusunda üniversite mezunu velilerden daha yüksek beklenti içine girmiş olabilirler. Çünkü günümüzde iyi bir gelir ancak iyi bir eğitim alarak ve iyi bir meslek sahibi olmakla mümkün olabilmekte olduğundan velilerde bu konuda yüksek bir beklenti içerisine girmiş olabilirler. Ayrıca veliler ben okuyamadım çocuğum okusun ve daha iyi bir gelire sahip olarak daha iyi şartlarda yaşasın şeklinde bir düşünceye de sahip olabilirler. Üniversite mezunu veli grubu ise muhtemeldir ki gelirleri, refah düzeyleri ve yaşam koşulları ilkokul ve okur-yazar olmayan veli grubuna göre daha iyi olduğundan yöneticilerden yüksek bir beklenti içerisine girmemişlerdir diyebiliriz.

Grafik 5'e göre ilkokul mezunu olan veliler ile lise mezunu olan velilerin beklenti düzeylerinin diğer velilere göre daha fazla olduğu görülmektedir. Grafikten çıkan ilginç bir sonuç ise üniversite mezunu öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden en düşük beklentiye sahip olmalarıdır. Grafikteki diğer bir ilginç sonuç ise en yüksek beklenti düzeyinin ilkokul mezunu öğrenci velilerine ait olmasıdır. Ayrıca okuryazar olmayan veli grubunun ortaokul ve üniversite mezunu öğrenci velilerinden daha yüksek beklenti içerisinde olmaları araştırmadan çıkan ilginç bir sonuçtur. Okuryazar olmayan, ilkokul ve lise mezunu öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden

beklentilerinin ortaokul ve üniversite mezunu öğrenci velilerinden yüksek çıkması, bu veli gruplarının eğitim öğretim konusunda daha ilgili oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Üniversite mezunu öğrenci veli grubunun okul yöneticilerinden eğitim öğretim konusundaki beklentilerinin düşük olması okul yöneticilerinin bu beklentilerini karşıladığı şeklinde olumlu bir sonuç olarak düşünüldüğünde beklentinin düşük olması doğal bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır.

İlkokul ve okuryazar olmayan öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentilerinin yüksek olması bu gruptaki öğrenci velilerinin çocuklarının eğitimi konusunda daha ilgili oldukları ve çocukları konusunda gelecek kaygısı yaşadıklarını göstermektedir.

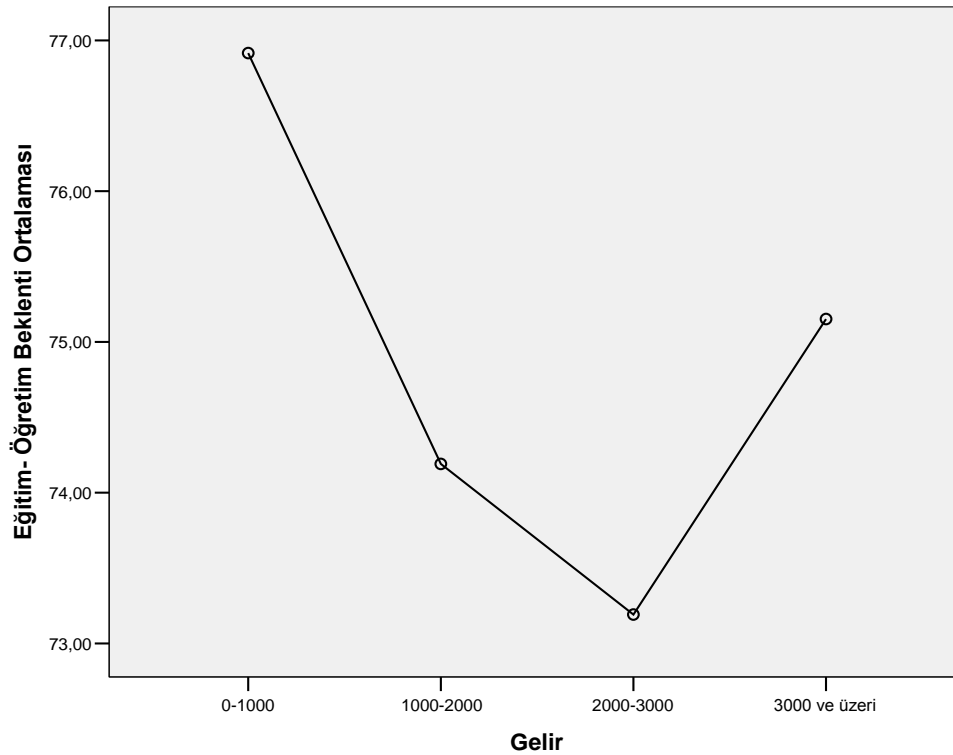

Grafik 6-Okulu Ziyaret Sıklığına Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre eğitim öğretime ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 6 ve grafik 6 incelendiğinde, idarecilerle hergün görüşen velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 79,21$, idarecilerle haftada bir görüşen velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,32$, idarecilerle 15 günde bir görüşen velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 74,99$, idarecilerle ayda bir görüşen velilerin

beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,35$, idarecilerle okul çağırınca görüşen velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 74,10$ ve hiç gitmem diyen velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 72,25$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre velilerin eğitim-öğretim boyutu ile yöneticilerden beklentileri konusunda görüşme sıklığı değişkenine göre manidar bir fark bulunamamıştır ($F_{(5,670)}=1,142, p>0,05$).

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre eğitim-öğretim boyutu ile ilgili Tablo 6 incelendiğinde f testi sonucuna göre manidar bir farkın olmadığı görülmektedir. En yüksek ortalamanın $\bar{X} = 79,21$ ile idarecilerle hergün görüşen veli grubuna ait olması doğal bir sonuç olarak yorumlanabilir. Çünkü okula hergün giden ve idarecilerle görüşen veli ile okula ayda bir ya da hiç gitmeyen velilerin beklentilerinin aynı olmayacağı açıktır. Okula hergün giden velilerin beklentilerinin diğerlerine göre yüksek çıkması normal olarak karşılanabilir. Bu durum aynı zamanda okula hergün giden velilerin çocuklarının eğitim-öğretimi ile diğerlerine göre daha yakından alakadar oldukları şeklinde de yorumlanabilir.

Grafik 7-Gelire Göre Eğitim Öğretim Beklenti Ortalaması

Velilerin gelir durumu değişkenine göre eğitim öğretime ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 6 ve grafik 7 incelendiğinde geliri 0-1000 TL arasında olan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,92$, geliri 1000 -2000 TL arasında olan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 74,19$, geliri 2000-3000 TL arasında olan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 73,19$ ve geliri 3000- ve üzeri olan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 75,15$ olarak hesaplanmıştır ($F_{(3,670)}=2,578, p>0,05$).

Velilerin gelir değişkenine göre eğitim-öğretim boyutu ile ilgili Tablo 6 incelendiğinde f testi sonucuna göre manidar bir farkın olmadığı görülmektedir. Ancak araştırmaya katılan velilerin % 46,00 gibi büyük bir bölümünün 0-1000 TL gelilere sahip oldukları tablo 3'ten anlaşılmaktadır. Burada çıkan f testi sonucuna göre de manidar olmasa da (0-1000 TL) yani düşük gelire sahip veli grubunun okul yöneticilerinden diğer gelir gruplarına göre daha yüksek bir beklentiye sahip oldukları görülmektedir. Bu durumun düşük gelir grubundaki velilerin, çocuklarının kurtuluşunu ve iyi bir ekonomik hayata sahip olmalarının tek ve en önemli yolunun okumak ve iyi bir eğitim ve iyi bir gelire sahip olmasını istediklerinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Grafik 7'de görüldüğü gibi gelirin artmasına bağlı olarak yöneticilerden beklentilerin artmadığı bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır.

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı araştırmada eğitim öğretim beklentilerinin öğrenci velilerinin gelir düzeyine göre incelendiğinde en yüksek beklentinin 0-1000 TL gelire sahip olan öğrenci velilerinin oluşturduğu görülmektedir. En düşük beklentinin ise 2000-3000 TL gelire sahip olan öğrenci velilerinin oluşturduğu ortaya çıkmaktadır.

Garafik 7 incelendiğinde en düşük gelire sahip öğrenci velilerinin en yüksek beklenti içerisinde olmaları, velilerin öğrencilerinin daha iyi bir eğitim alması ve öğrencisinin eğitim öğretimi konusunda daha ilgili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

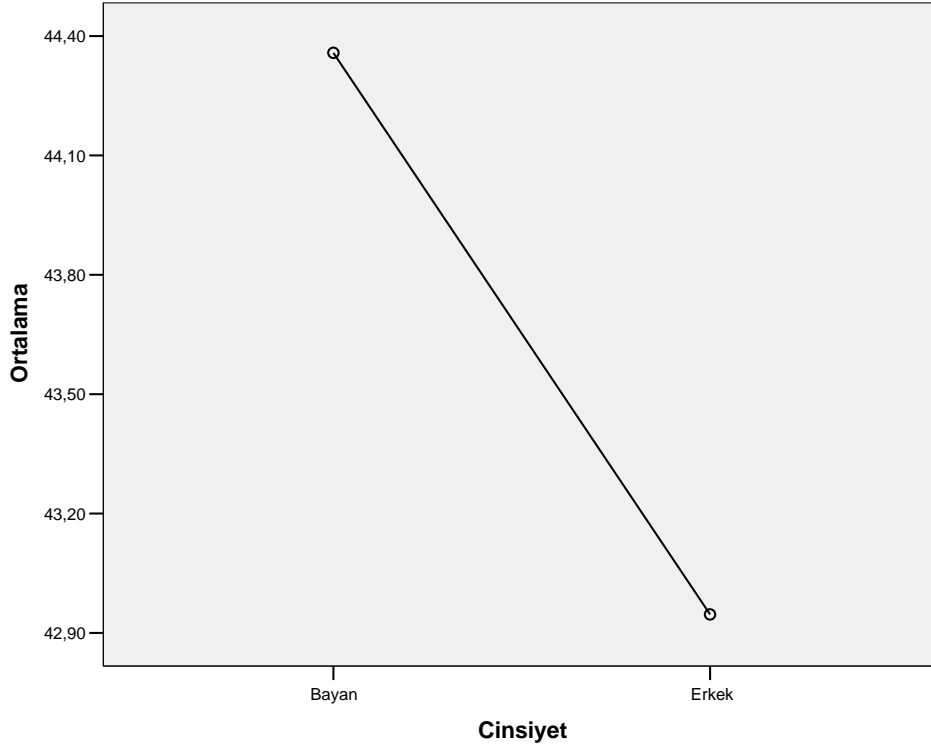
Tablo 6 incelendiğinde velilerin genelinin, özellikle de ilkokul ve ortaokul mezunu velilerin eğitim-öğretim boyutunda okul yöneticilerinden yüksek bir beklenti içerisinde oldukları söylenebilir. Bu ise birçok velinin çocuklarının iyi bir eğitim alması için her türlü fedakarlığı yapabilecekleri şeklinde yorumlanabilir. Bu durum ise velileri eğitim-öğretimin içerisine çekmek için idareciler tarafından bir fırsat olarak değerlendirilebilir.

Üçüncü Alt Problem

Araştırmanın üçüncü alt problemi “İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile rehberlik hizmetlerine ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?” biçiminde düzenlenmiştir. Bu alt probleme ilişkin veli beklenti anketinden elde edilen verilerin analizi Tablo 7’de verilmiştir.

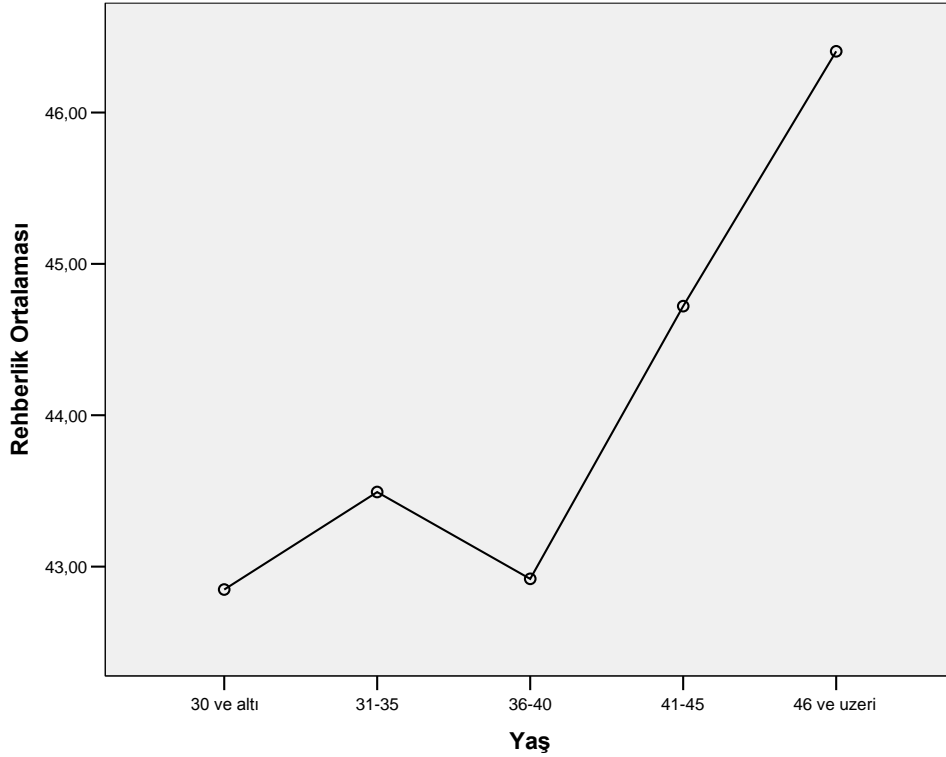
Tablo 7. İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, okulu ziyaret sıklığı değişkenleri ile rehberliğe ilişkin beklentilerine ait istatistikler

Değişkenler		N	\bar{X}	ss	sd	F/t	p	Anlamlı Fark
Cinsiyet	Bayan	355	44,36	9,79				
	Erkek	317	42,95	10,01	670	1,846	,065	-
Yaş	30 ve altı	66	42,85	11,19				
	31-35	201	43,49	10,52		1,731	,141	
	36-40	222	42,92	9,62				
	41-45	136	44,72	8,98	4			-
	46 ve üzeri	47	46,40	8,89				
	Toplam	672	43,69	9,91				
Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	46,00	12,15				
	Değil							
	İlkokul	175	45,43	9,47		4,151	1,02	İlkokul-Üniv.
	Ortaokul	77	43,32	10,01	4			
	Lise	214	44,40	9,08		3,120	,976	
	Üniversite	191	41,28	10,57				Lise-Üniv.
Toplam	672	43,69	9,91					
Sıklık	Her gün	28	47,18	10,99				
	Haftada bir	57	45,21	10,12				
	15 günde bir	104	42,24	9,81				
	Ayda bir	208	44,23	9,38				
	Okul çağırınca	267	43,24	10,17	5	1,780	,115	-
	Hiç gitmem	8	40,88	7,57				
	Toplam	672	43,69	9,91				
Gelir	0-1000	309	44,84	9,86				
	1000-2000	210	42,64	9,45				
	2000-3000	120	42,81	10,61				
	3000 ve üzeri	33	42,88	9,96	3	2,579	,053	-
	Toplam	672	43,69	9,91				

Grafik 8-Cinsiyete Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması.

Velilerin cinsiyet değişkenine göre rehberliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili ilgili Tablo 7 ve grafik 8 incelendiğinde bayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 44,36$, erkek velilerin ortalaması ise $\bar{X} = 42,95$ olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t_{(670)} = 1,846, p > 0,05$). Yapılan t testi sonuçlarına göre rehberlik boyutunda bayan velilerin erkek velilerden daha fazla beklenti içerisinde olduklarını söyleyebiliriz. Bu sonucun da tablo 3'te görüleceği üzere araştırmaya katılan velilerin % 52,8'nin bayan ve % 47,2'nin erkek olmasından kaynaklandığını söyleyebiliriz. Ayrıca erkek velilerin büyük bir bölümünün çalışıyor olması böyle bir sonucu çıkarmış olabilir. Tablo 3'e göre velilerin meslekleri incelendiğinde sadece % 2,5'nin emekli olduğu ve % 34,1'nin de ev hanımı olduğu göz önüne alındığında kalan % 63,4'nün çalışan veliler olduğu tespit edilmiştir. Bu durum çalışan velilerin işlerinden dolayı bayan veliler kadar rehberlik konusunda bir beklenti içerisine girmedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 9-Yaşa Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması

Velilerin yaş değişkenine göre rehberliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 7 ve grafik 9 incelendiğinde 30 ve altı yaş grubunun $\bar{X} = 42,85$ beklenti ortalamasına, 31-35 yaş veli grubunun $\bar{X} = 43,49$ beklenti ortalamasına 36-40 yaş veli grubunun $\bar{X} = 42,92$ beklenti ortalamasına, 41-45 yaş veli grubunun $\bar{X} = 44,72$ beklenti ortalamasına, 46 yaş ve üzeri veli grubunun ise $\bar{X} = 46,40$ beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir ($F_{(4,670)}=1,731, p>0,05$).

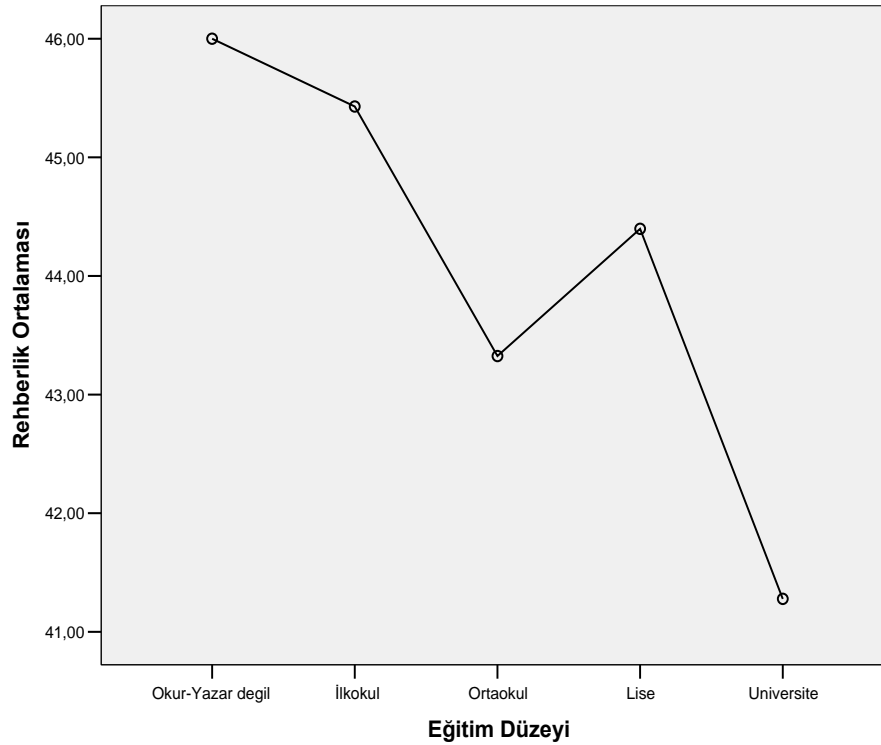
Velilerin yaş değişkenine göre rehberlik boyutu ile ilgili Tablo 7 incelendiğinde f testi sonucuna göre manidar bir farkın olmadığı görülmektedir. Fakat tablo incelendiğinde en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 46,40$ ile 46 yaş ve üzeri veli grubunda olduğu, en düşük ortalamasının ise $\bar{X} = 42,85$ ile 30 ve altı yaş grubunda olduğu görülmektedir. 30 ve altı yaş grubu velilerin beklentilerinin düşük çıkmasını bu gruptaki velilerin çocuklarının yaşları itibariyle küçük olması ve daha rehberliğe pek ihtiyaç duymadıkları şekilde yorumlayabileceğimiz gibi bu velilerin rehberlik hakkında bilgilerinin yetersiz olduğunu da söyleyebiliriz. 46 yaş ve üzeri velilerin beklentilerinin yüksek çıkmasını ise bu gruptaki velilerin çocuklarının sınav kaygısı taşıyor olabileceği ve ergenlik döneminde bulunuyor olabileceklerinden

dolayı rehberlik konusunda yöneticilerden daha yüksek bir beklenti içerisinde olduklarını söyleyebiliriz. Yine 46 yaş ve üzeri veli grubunun beklentilerinin yüksek çıkması velilerin çocuklarının geleceği konusunda endişe taşıdıkları şeklinde de yorumlanabilir. Ayrıca bu sonuçlardan yola çıkarak yaş ilerledikçe rehberlik konusunda idarecilerden beklentilerin arttığını da söyleyebiliriz.

Grafik 9’da görüldüğü gibi 30 ve altı yaş grubu ile 36-40 yaş grubu arası öğrenci velilerinin rehberlik konusunda okul yöneticilerinden beklentilerinin düşük olduğu görülmektedir. 40 yaş ve üzeri öğrenci veli gruplarında ise okul yöneticilerinden rehberlik konusundaki beklentilerin giderek arttığı grafikten çıkan diğer bir sonuçtur.

36-40 yaş grubundan sonra rehberlik konusunda velilerin okul yöneticilerinden beklentilerinin daha yüksek olduğu ve rehberlik konusunu önemli gördükleri sonucu ortaya çıkmaktadır.

Grafikten yola çıkarak öğrenci velilerinin rehberlik konusunda okul yöneticilerinden beklenti düzeylerinin yaş ilerledikçe yükseldiği genel eğilim olarak söylenebilir.

Grafik 10-Eğitim Düzeyine Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması

Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre rehberliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 7 ve grafik 10 incelendiğinde, okuryazar olmayan velilerin $\bar{X} = 46,00$ beklenti ortalamasına, ilkokul mezunu velilerin $\bar{X} = 45,43$ beklenti ortalamasına, ortaokul mezunu velilerin $\bar{X} = 43,32$ beklenti ortalamasına, lise mezunu velilerin $\bar{X} = 44,40$ beklenti ortalamasına ve üniversite mezunu velilerin ise $\bar{X} = 41,28$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Rehberlik boyutunda eğitim düzeyi değişkenine göre manidar bir fark bulunamamıştır ($F_{(4,670)}=3,120, p>0,05$).

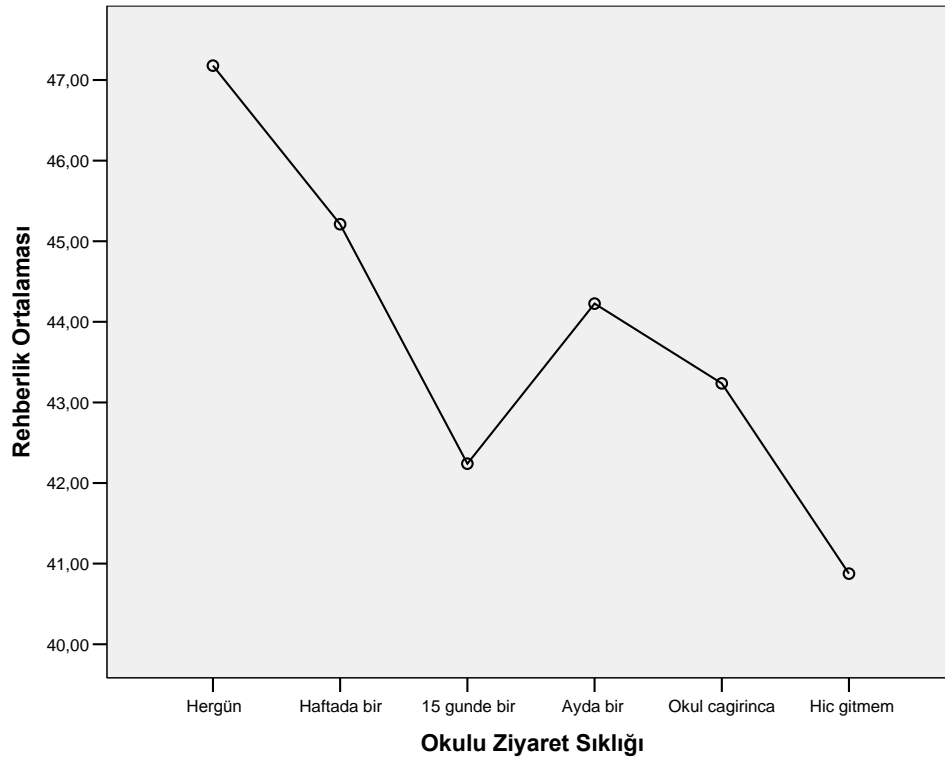
Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre rehberlik boyutu ile ilgili Tablo 7 incelendiğinde, f testi sonucuna göre manidar bir farkın olmadığı görülmektedir. Fakat tablo incelendiğinde en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 46,00$ ile okuryazar olmayan velilerin olduğu bunu $\bar{X} = 45,43$ ortalama ile ilkokul mezunlarının takip ettiği görülmektedir. En düşük beklenti ortalaması ise $\bar{X} = 41,28$ ile üniversite mezunlarına aittir. Bu durumu eğitim seviyesi düşük olan velilerin rehberlik konusunu bilmedikleri için her şeyi okuldan bekledikleri şeklinde yorumlayabiliriz.

Üniversite mezunu velilerin rehberlik boyutunda beklentilerinin düşük çıkmasını rehberlikle ilgili beklentilerini yazılı ve görsel basından karşıladıkları şeklinde yorumlayabiliriz.

Rehberlikle ilgili öğrenci velilerinin eğitim düzeyleriyle ilgili olarak çıkan sonuçlar şunlardır:

En yüksek beklentinin okuryazar olamayan öğrenci veli grubunda olduğu en düşük beklentinin ise üniversite mezunu veli grubunda olduğu görülmektedir. Grafikte görüldüğü gibi beklenilenin aksine bir sonuç çıkmıştır. Üniversite mezunu veli grubunun rehberlik konusunda yüksek beklentiye sahip olması beklenirken araştırmada bu grubun en düşük beklentiye sahip olduğu görülmüştür. Bu durum okul yöneticilerinin rehberlik konusunda üniversite mezunu veli grubunun rehberlik konusundaki ihtiyaçlarını karşılamış olması beklentilerin düşük olmasına neden olmuştur şeklinde olumlu bir sonuç olarak açıklanabilir. Bu durum ayrı bir araştırma konusu olarak da değerlendirilebilir.

Akademik olarak alt gruptaki öğrenci velilerinin rehberlik konusundaki beklentilerinin yüksek olması, velilerin rehberlik konusundaki bütün beklentilerinin okul yönetimi tarafından karşılamasını istedikleri veya rehberlik konusunu bilmedikleri şeklinde ortaya çıkan bir sonuç olarak yorumlanabilir. Buna paralel olarak okul yöneticilerinin bu gruptaki öğrenci velilerine yönelik olarak rehberlik faaliyetlerini daha etkili ve verimli bir şekilde yapmaları gerektiği söylenebilir.

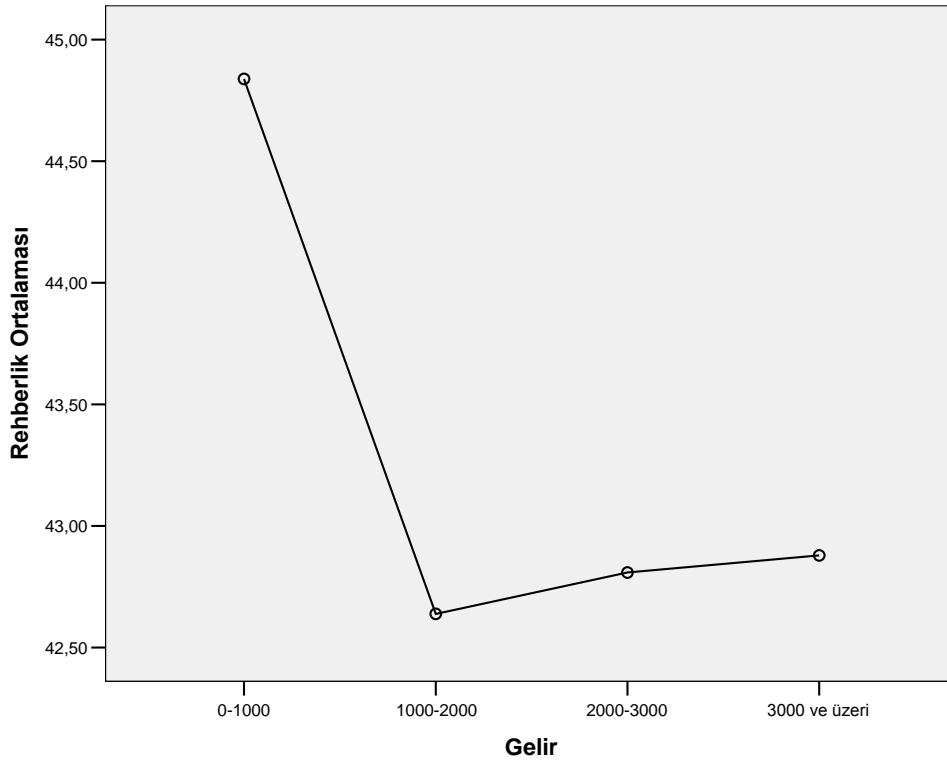
Grafik 11- Okul Yöneticileri İle Görüşme Sıklığına Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre rehberliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 7 ve grafik 11 incelendiğinde idarecilerle hergün görüşen velilerin $\bar{X} = 47,18$ beklenti ortalamasına, idarecilerle haftada bir görüşen velilerin $\bar{X} = 45,21$ beklenti ortalamasına, idarecilerle 15 günde bir görüşen velilerin $\bar{X} = 42,24$ beklenti ortalamasına, idarecilerle ayda bir görüşen velilerin $\bar{X} = 44,23$ beklenti ortalamasına, idarecilerle okul çağırınca görüşen öğrenci velilerinin $\bar{X} = 43,24$ beklenti ortalamasına ve okula hiç gitmem diyen velilerin ise $\bar{X} = 40,88$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre idarecilerle görüşme sıklığı ile rehberlik boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(5,670)}=1,780, p>0,05$).

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre rehberliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili sonuçlara bakıldığında en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 47,18$ ile idarecilerle her gün görüşen velilere ait olduğu görülmektedir.

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre eğitim-öğretim boyutu ile ilgili Tablo 7 incelendiğinde f testi sonucuna göre manidar bir farkın

olmadığı görülmektedir. En düşük sonuç ise $\bar{X} = 40,88$ ile okula hiç gitmem diyen velilere aittir. Bu sonuçlara bakıldığında doğal olarak idarecilerle hergün görüşen velilerin beklentilerinin yüksek ve hiç görüşmeyenlerin beklentilerinin düşük çıkması normal bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Ayrıca hergün görüşen velilerin çocuklarının eğitim öğretimi konusunda görüşmeyenlere göre daha ilgili olduklarını söyleyebiliriz.

Grafik 12- Gelire Göre Rehberlik Beklenti Ortalaması

Velilerin gelir değişkenine göre rehberliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 7 ve grafik 12 incelendiğinde 0-1000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 44,84$ beklenti ortalamasına, 1000-2000 TL gelire sahip öğrenci velilerin $\bar{X} = 42,64$ beklenti ortalamasına, 2000-3000 TL gelire sahip öğrenci velilerinin $\bar{X} = 42,81$ beklenti ortalamasına ve 3000 TL ve üzeri gelire sahip velilerin ise 43,69 beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre gelir ile rehberlik boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(3,670)}=2,579, p>0,05$).

Velilerin gelir değişkenine göre rehberliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili sonuçlara bakıldığında en yüksek veli beklenti ortalamasının $\bar{X} = 44,84$ ile 0-1000 TL gelire sahip velilere ait olduğu görülmektedir. Gelire göre en düşük beklenti ortalamasının ise $\bar{X} = 42,64$ ile 1000-2000 TL gelire sahip veliler olduğu görülmektedir. Tablo 3'e bakıldığında 0-1000 TL gelire sahip olan velilerin % 46,00'lık bir orana sahip oldukları görülmektedir. Bu durumu alt gelir grubundaki velilerin ben okuyamadım çocuğum okusun, iyi bir iş ve gelir sahibi olsun şeklinde düşündüklerinden beklentileri yüksek çıkmıştır şeklinde yorumlayabiliriz. Ayrıca bu durumu velilerin çocuklarının kendileri gibi olmamasını ve okuyup iyi bir gelire ve hayat standardına ulaşmanın yolununun okumaktan geçtiğini düşünmüş olabilirler şeklinde yorumlayabiliriz. Yüksek gelire sahip velilerin ise beklentilerinin düşük çıkmasını rehberlik konusundaki beklentilerini yazılı ve görsel basın yoluyla giderdikleri şeklinde yorumlayabiliriz. Tablodan çıkan diğer bir sonuç ise gelir arttıkça rehberlik konusundaki okul yöneticilerinden beklentinin düşüyor olmasıdır.

Rehberlik konusunda grafik 12 incelendiğinde en alt gelir grubundaki öğrenci velilerinin en yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmektedir. En düşük beklentinin ise 1000-2000 gelir aralığındaki öğrenci veli grubu oluşturmaktadır. 3000 ve üzeri gelir grubundaki öğrenci velilerinin rehberlik konusunda 1000-2000 ve 2000-3000 gelir grubuna oranla beklentilerinin yüksek olduğu görülmektedir.

Alt gelir grubundaki öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentilerin yüksek olması bu gelir grubundaki velilerin rehberlik konusunda daha ilgili oldukları sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Bu konuda okul yöneticilerinin alt gelir grubuna sahip öğrenci velilerine yönelik rehberlik beklentilerini karşılayacak faaliyetleri artırmaları söylenebilir. Ayrıca 3000 ve üzeri gelir grubundaki velilerin beklentilerin düşük olması okul yöneticilerinin bu beklentileri karşıladığı şeklinde de yorumlanabilir.

Genel olarak tablo 7 yorumlandığında bayan ilköğretim okulu velilerinin erkek ilköğretim okulu velilerine göre rehberlik alt boyutunda daha yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüştür. Buna karşılık yaş arttıkça rehberlik alt boyutunda beklentinin de arttığı tespit edilmiştir. Beklenildiği gibi eğitim düzeyi azaldıkça rehberlikten beklenti de artmıştır. Okula gelme sıklığı arttıkça rehberlikten

beklentinin de beklenildiği gibi arttığı görülmektedir. Gelir düzeyi ile rehberlik arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Dördüncü Alt Problem

Araştırmanın dördüncü alt problemi “İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?” biçiminde düzenlenmiştir. Bu alt probleme ilişkin veli beklenti anketinden elde edilen verilerin analizi Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, okulu ziyaret sıklığı değişkenleri ile sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin beklentilerine ait istatistikler

Değişkenler		N	\bar{X}	ss	sd	F/t	p	Anlamlı Fark																																																																																																																				
Cinsiyet	Bayan	355	32,71	7,18	670	1,375	,170	-																																																																																																																				
	Erkek	317	31,93	7,43					Yaş	30 ve altı	66	31,32	8,42	4	2,372	,051	-	31-35	201	31,98	7,63	36-40	222	31,84	7,33	41-45	136	33,74	6,04	46 ve üzeri	47	33,68	7,02	Toplam	672	32,34	7,31	Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	34,73	8,86	4	5,280	,000	İlkokul-Ünv. Lise-Ünv.	Değil				İlkokul	175	33,87	6,66	Ortaokul	77	31,62	7,41	Lise	214	32,69	6,97	Üniversite	191	30,66	7,75	Toplam	672	32,34	7,31	Sıklık	Her gün	28	34,93	7,48	5	1,910	,091	-	Haftada bir	57	33,44	7,28	15 günde bir	104	31,49	7,44	Ayda bir	208	32,83	6,94	Okul çağırınca	267	31,88	7,48	Hiç gitmem	8	29,38	6,74	Toplam	672	32,34	7,31	Gelir	0-1000	309	33,37	6,89	3	4,053	,007	0-1000/1000-2000	1000-2000	210	31,42	7,31	2000-3000	120	31,28	8,15	3000 ve üzeri	33	32,55	6,84
Yaş	30 ve altı	66	31,32	8,42	4	2,372	,051	-																																																																																																																				
	31-35	201	31,98	7,63																																																																																																																								
	36-40	222	31,84	7,33																																																																																																																								
	41-45	136	33,74	6,04																																																																																																																								
	46 ve üzeri	47	33,68	7,02																																																																																																																								
	Toplam	672	32,34	7,31																																																																																																																								
Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	34,73	8,86	4	5,280	,000	İlkokul-Ünv. Lise-Ünv.																																																																																																																				
	Değil																																																																																																																											
	İlkokul	175	33,87	6,66																																																																																																																								
	Ortaokul	77	31,62	7,41																																																																																																																								
	Lise	214	32,69	6,97																																																																																																																								
	Üniversite	191	30,66	7,75																																																																																																																								
Toplam	672	32,34	7,31																																																																																																																									
Sıklık	Her gün	28	34,93	7,48	5	1,910	,091	-																																																																																																																				
	Haftada bir	57	33,44	7,28																																																																																																																								
	15 günde bir	104	31,49	7,44																																																																																																																								
	Ayda bir	208	32,83	6,94																																																																																																																								
	Okul çağırınca	267	31,88	7,48																																																																																																																								
	Hiç gitmem	8	29,38	6,74																																																																																																																								
	Toplam	672	32,34	7,31																																																																																																																								
Gelir	0-1000	309	33,37	6,89	3	4,053	,007	0-1000/1000-2000																																																																																																																				
	1000-2000	210	31,42	7,31																																																																																																																								
	2000-3000	120	31,28	8,15																																																																																																																								
	3000 ve üzeri	33	32,55	6,84																																																																																																																								
	Toplam	672	32,34	7,31				0-1000/2000-3000																																																																																																																				

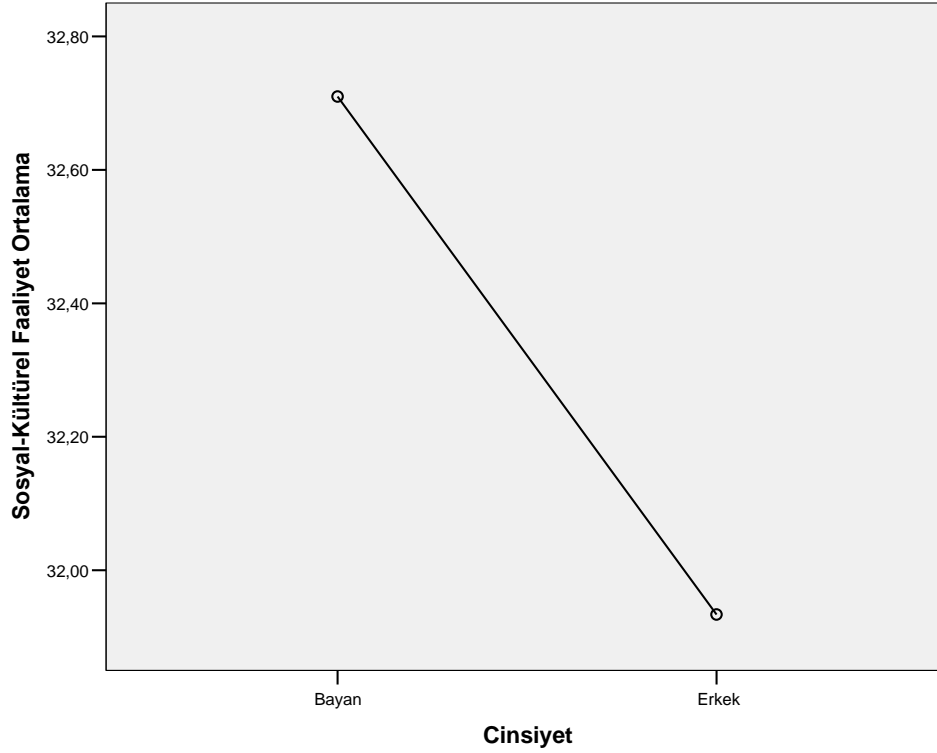
Tablo 9. Sosyal-Kültürel Etkinlik Boyutunda Maddelere Göre Dağılım

Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		\bar{X}	ss		
	N	%	N	%	N	%	N	%				
m37	15	2,23	43	6,40	164	24,40	127	18,90	323	48,07	4,04	1,09
m38	19	2,83	29	4,32	162	24,11	100	14,88	362	53,87	4,13	1,09
m39	12	1,79	40	5,95	155	23,07	158	23,51	307	45,68	4,05	1,04
m40	21	3,13	50	7,44	170	25,30	126	18,75	305	45,39	3,96	1,13
m41	20	2,98	46	6,85	159	23,66	137	20,39	310	46,13	4,00	1,11
m42	14	2,08	35	5,21	179	26,64	131	19,49	313	46,58	4,03	1,06
m43	15	2,23	26	3,87	167	24,85	118	17,56	346	51,49	4,12	1,05
m44	17	2,53	32	4,76	176	26,19	149	22,17	298	44,35	4,01	1,06
Sosyal ve Kültürel Faaliyetler											4,04	0,03

Araştırmada sosyal ve kültürel faaliyetlerle ilgili ankette yer alan 8 maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{X} = 4,04$ olarak hesaplanmıştır. Buna göre ankete cevap veren velilerin sosyal ve kültürel faaliyetler boyutunda okul müdürlerinin beklentilerini kısmen karşıladıkları biçimde yorum yapılabilir. Maddelere daha detaylı bakıldığında velilerin “Okul yöneticileri okulda yapılan etkinlikler hakkında velileri bilgilendirir” biçiminde ifade edilen beklentinin en çok karşılanan beklenti olduğu (% 3,96), “Okul yöneticileri öğrencileri kitap okuma konusunda teşvik eder” (% 4,13) biçimindeki beklentinin ise en düşük karşılanan beklenti olduğu görülmektedir.

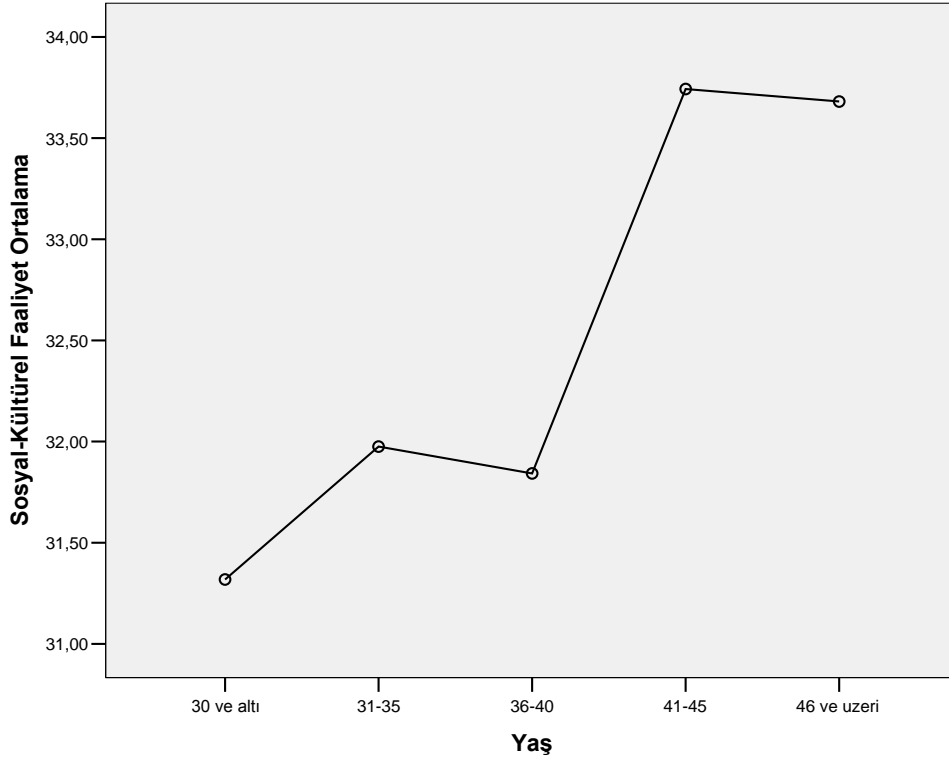
Sonuçlara göre yöneticilerin okulda yapılan sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda öğrenci velilerini yeterince bilgilendirdiği görülmektedir.

Okul yöneticileri öğrencileri kitap okuma konusunda teşvik ederek onlara kitap okuma alışkanlığı kazandırmaya yönelik çalışmalar yapabilirler.

Grafik 13-Cinsiyete Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması.

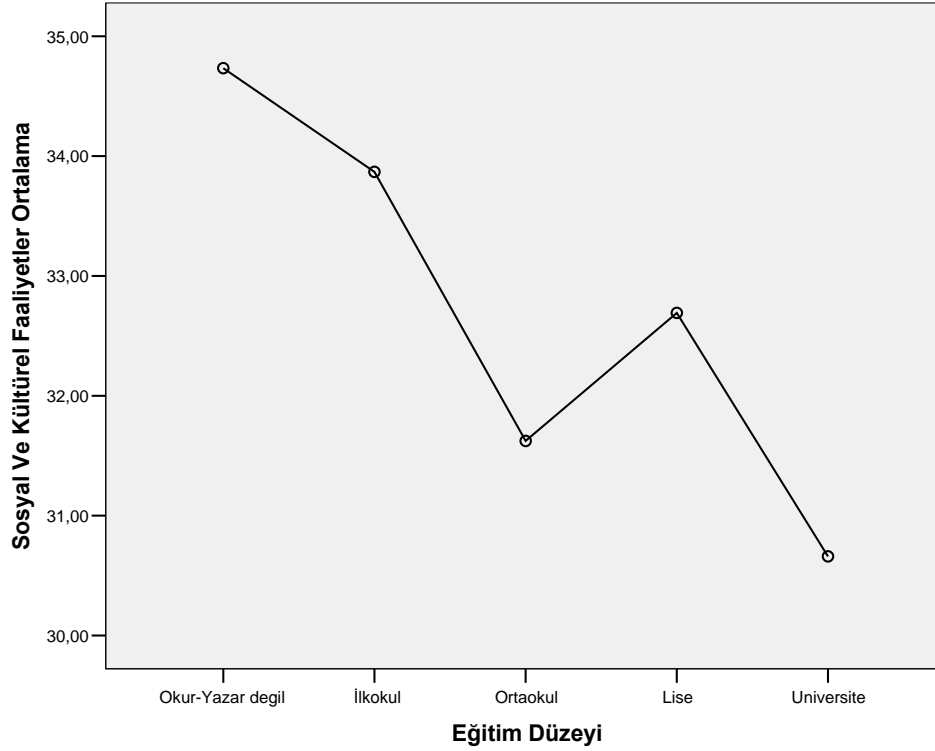
Velilerin cinsiyet değişkenine göre sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili ilgili Tablo 8 ve grafik 13 incelendiğinde bayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 32,71$, erkek velilerin ortalaması ise $\bar{X} = 31,93$ olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t_{(670)} = 1,375$, $p > 0,05$). Yapılan f testi sonuçlarına göre sosyal ve kültürel faaliyetler boyutunda bayan velilerin erkek velilerden daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmektedir. Bunu da tablo 3' te görüleceği üzere araştırmaya katılan velilerin % 52,8'nin bayan ve % 47,2'nin erkek olması şeklinde yorumlayabiliriz. Ayrıca erkek velilerin büyük bir bölümünün çalışıyor olması böyle bir sonucu çıkarmış olabilir. Tablo 3'e göre velilerin meslekleri incelendiğinde sadece % 2,5'nin emekli olduğu ve % 34,1'nin de ev hanımı olduğu göz önüne alındığında kalan % 63,4'nün çalışan veliler olduğu görülmektedir. Bu durumu çalışan velilerin işlerinden dolayı bayan veliler kadar sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda bir beklenti içerisinde girmemişlerdir şeklinde yorumlayabiliriz.

Grafik 14-Yaşa Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması

Velilerin yaş değişkenine göre sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 8 ve grafik 14 incelendiğinde 30 ve altı yaş grubunun $\bar{X} = 31,32$ beklenti ortalamasına, 31-35 yaş veli grubunun $\bar{X} = 31,98$ beklenti ortalamasına, 36-40 yaş veli grubunun $\bar{X} = 31,84$ beklenti ortalamasına, 41-45 yaş veli grubunun $\bar{X} = 33,74$ beklenti ortalamasına, 46 yaş ve üzeri veli grubunun ise $\bar{X} = 33,68$ beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir ($F_{(4,670)}=2,372, p>0,05$). Bu sonuçlara bakıldığında velilerin yaş değişkenine göre sosyal ve kültürel faaliyetlerden beklentileri arasında manidar bir fark bulunamamıştı.

Yaş değişkenine göre en yüksek beklentinin $\bar{X} = 33,74$ ile 41-45 yaş veli grubuna ait olduğu görülmüştür. En düşük beklentinin ise $\bar{X} = 31,32$ ortalama ile 30 ve altı yaş grubunda olduğu tespit edilmiştir. Sosyal ve kültürel faaliyetler konusundaki beklenti ortalamalarında manidar bir farklılığın çıkmaması velilerin sosyal ve kültürel faaliyetlerden önce çocuklarının eğitim öğretimini düşündükleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo 8'den de anlaşılacağı üzere okul yöneticilerinden en yüksek beklentinin eğitim öğretim boyutunda olduğu görülmektedir.

Grafik 15- Eğitim Düzeyine Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması

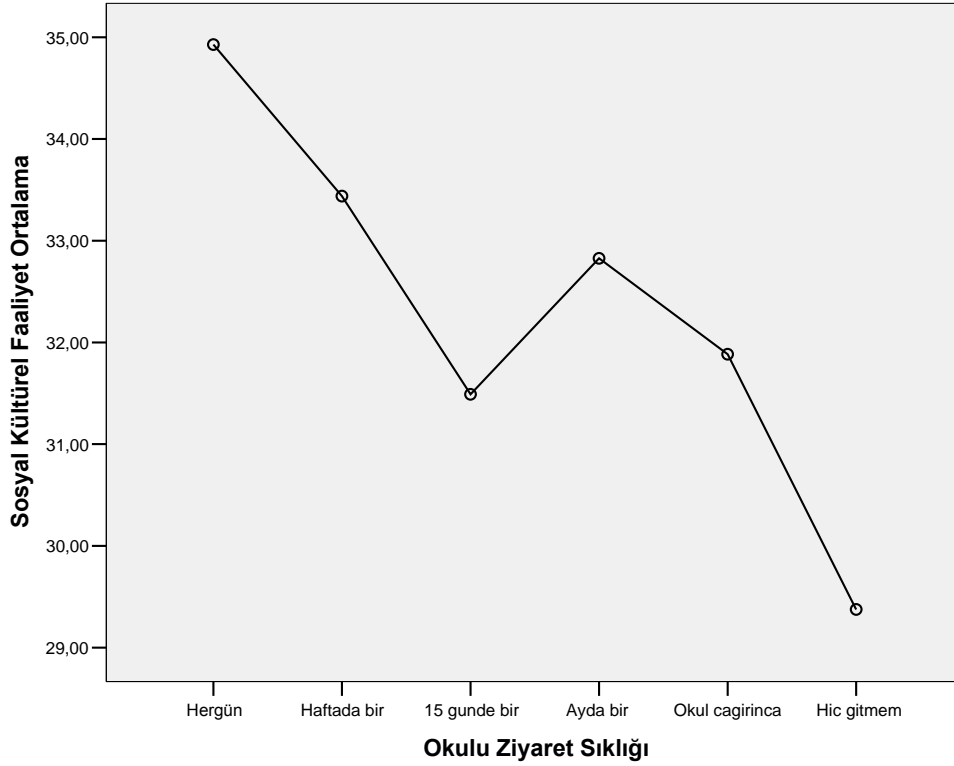
Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 8 ve grafik 15 incelendiğinde okuryazar olamayan velilerin $\bar{X} = 34,73$ beklenti ortalamasına, ilkokul mezunu velilerin $\bar{X} = 33,87$ beklenti ortalamasına, ortaokul mezunu velilerin $\bar{X} = 31,62$ beklenti ortalamasına, lise mezunu velilerin $\bar{X} = 32,69$ beklenti ortalamasına ve üniversite mezunu velilerin $\bar{X} = 30,66$ beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir. İlkokul ve lise mezunu veliler ile üniversite mezunu velilerin beklenti ortalaması arasında manidar bir fark vardır ($F_{(4,670)}=0,000, p>0,05$).

Eğitim düzeyinde ilkokul mezunlarının ortalaması $\bar{X} = 33,87$, üniversite mezunlarının ortalaması $\bar{X} = 30,66$ olarak hesaplanmıştır. Yine lise mezunlarının ortalaması da $\bar{X} = 32,69$ olarak bulunmuştur. Bu ortalamalar arasındaki farkın manidar olduğu görülmektedir ($F_{(4,670)}= 0,000, p>0,05$). Yani ilkokul ve lise mezunu olan velilerin okul yönetiminden eğitim-öğretim boyutunda üniversite mezunu olan velilere göre daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmektedir. Bu durum birçok fedakâr annenin tutumu ile örtüşen bir durum olarak değerlendirilebilir. Ben

okuyamadım bari çocuğun okusun ve güzel bir meslek sahibi olsun şeklinde velilerin tutumlarının bir yansıması olarak görülebilir. Ayrıca tablo 8’de en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 34,73$ ile okuryazar olmayan veli grubuna ait olması da yine aynı şekilde veliler, ben okuyamadım bari çocuğum okusun ve iyi bir iş ve meslek sahibi olsun şeklinde düşünmüş olabilirler diyebiliriz.

Grafik 15’te görüleceği üzere lise mezunlarının ortaokul mezunlarına göre rehberlik ve sosyal etkinlik boyutunda daha yüksek beklenti içerisinde olduğu görülürken, üniversite mezunlarının da lise mezunlarından daha düşük beklenti içerisinde oldukları görülmektedir.

En yüksek beklentinin ise okuryazar olmayan öğrenci veli grubu ile ilkökul mezunu öğrenci veli grubunda olduğu görülmektedir. Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda en düşük beklentinin üniversite mezunu öğrenci veli grubunun olması bu gruptaki öğrenci velilerinin sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda okul yöneticilerinden fazla bir beklenti içerisinde olmadıklarını göstermektedir. Üniversite mezunu öğrenci veli grubunun sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda okul yönetiminin etkili olamayacağı düşüncesinde olabileceği ve bu beklentileri kendilerinin karşılayabileceği şeklinde de yorumlanabilir. Aynı durum eğitim seviyesi düşük gruplar açısından da düşünüldüğünde bu veli gruplarının sosyal ve kültürel faaliyetleri kendilerinin karşılayamayabileceği için bu beklentileri okul yöneticilerinden bekledikleri şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 16- İdarecilerle Görüşme Sıklığına Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması

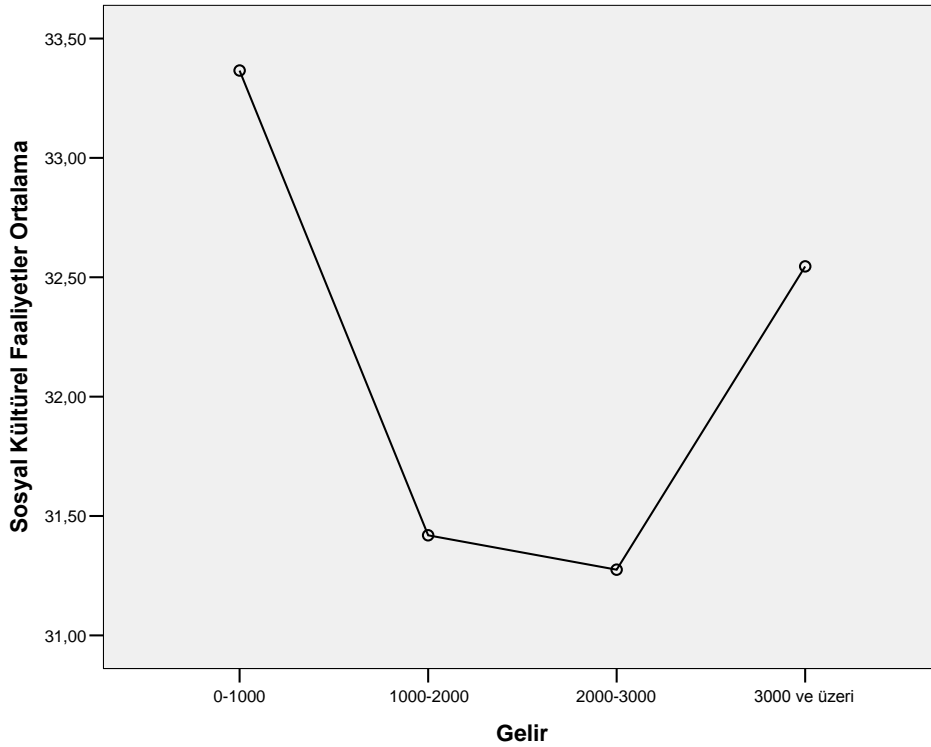
Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre sosyal ve kültürel faaliyetler ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 8 ve grafik 16 incelendiğinde idarecilerle hergün görüşen velilerin $\bar{X} = 34,93$ beklenti ortalamasına, idarecilerle haftada bir görüşen velilerin $\bar{X} = 33,44$ beklenti ortalamasına, idarecilerle 15 günde bir görüşen velilerin $\bar{X} = 31,49$ beklenti ortalamasına, idarecilerle ayda bir görüşen velilerin $\bar{X} = 32,83$ beklenti ortalamasına, idarecilerle okul çağırınca görüşen velilerin $\bar{X} = 31,88$ beklenti ortalamasına ve okula hiç gitmem diyen velilerin ise $\bar{X} = 29,38$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre idarecilerle görüşme sıklığı değişkeni ile sosyal ve kültürel faaliyetler boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(5,670)}=1,910, p>0,05$).

Buna göre yapılan f testi sonuçlarına göre sosyal ve kültürel faaliyetler boyutunda $\bar{X} = 34,93$ ortalama ile okula her gün giden velilerin daha yüksek bir beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Bu durum doğal bir sonuç olarak

değerlendirilebilir. En düşük beklentinin ise doğal olarak $\bar{X} = 29,38$ beklenti ortalaması ile okula hiç gitmeyen velilerde olduğu görülmektedir.

Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda öğrenci velilerinin idarecilerle görüşme sıklığı açısından grafik 16 incelendiğinde en yüksek beklentiye sahip grubun okul yöneticileri ile her gün ve haftada bir görüşen veli grubunun olduğu görülmektedir. En az beklentiye ise hiç gitmem diyen öğrenci veli grubunun oluşturduğu görülmektedir.

Grafikten çıkan sonucun beklenen bir durum olduğu dolayısıyla her gün okul yöneticileri ile görüşen öğrenci velilerinin beklentilerinin yüksek olması doğal bir sonuç şeklinde yorumlanabilir. Hiç gitmeyenlerin de beklentilerinin düşük olması yine beklenen ve doğal karşılanan bir sonuç olarak yorumlanabilir

Grafik 17- Gelire Göre Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Beklenti Ortalaması

Velilerin gelir değişkenine göre sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 8 ve grafik 17 incelendiğinde 0-1000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 33,37$ beklenti ortalamasına, 1000-2000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 31,42$ beklenti ortalamasına, 2000-3000 TL gelire sahip olan velilerin

$\bar{X} = 31,28$ beklenti ortalamasına ve 3000 TL ve üzeri gelire sahip olan velilerin ise $\bar{X} = 32,55$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre gelir ile sosyal ve kültürel faaliyetler boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(3,670)}=4,053, p>0,05$).

Velilerin gelir değişkenine göre sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili sonuçlara bakıldığında en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 33,37$ ile 0-1000 TL gelire sahip velilere ait olduğu görülmektedir. Gelire göre en düşük beklenti ortalamasının ise $\bar{X} = 31,28$ ile 2000-3000 TL gelire sahip veliler olduğu görülmektedir. 0-1000 TL arasındaki velilerin sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin beklentilerinin yüksek olması tablo 3'ten de anlaşılacağı üzere bu gruptaki velilerin % 46,00 gibi büyük bir kısmın 0-1000 TL gelire sahip olmasıdır. Beklentilerin yüksek çıkmasını; velilerin gelir durumlarının düşük olmasından dolayı sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda kendilerini eksik ve yetersiz görmelerinden ve bu eksikliklerinin okul yöneticileri tarafından karşılanabileceğini düşünüyor olabilecekleri şeklinde yorumlayabiliriz. Diğer bir sonuç 3000 TL ve üzeri gelire sahip velilerinde sosyal ve kültürel faaliyetler konusundaki beklentilerinin $\bar{X} = 32,55$ ortalama ile hiç de azımsanmayacak şekilde düşük gelir grubuna yakın çıkmasıdır. Bu durumu geliri yüksek velilerin çocuklarının kişisel ve sosyal gelişiminin tamamlanmasına, kendilerinin farkında olabilmelerine, kendilerini gerçekleştirmelerine ve özgüven kazanmalarına yardımcı olacağı düşüncesi taşıyor olabileceklerinden beklenti ortalaması yüksek çıkmıştır şeklinde bir yorum yapabiliriz. Gelire göre en düşük beklenti ortalamasının $\bar{X} = 31,28$ ile 2000-3000 TL gelire sahip veliler olmasını ise bu gruptaki velilerin sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda ihtiyaçlarını kendilerinin karşıladıklarını veya sosyal ve kültürel faaliyetlerin öncelikli beklentileri olmadığını söyleyebiliriz.

Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda öğrenci velilerinin gelirleriyle ilgili olarak grafik 17 incelendiğinde en yüksek beklentinin 0-1000 TL arasındaki öğrenci veli grubuna ait olduğu, en düşük beklentinin ise 2000-3000 TL arasında gelire sahip olan öğrenci veli grubuna ait olduğu görülmektedir. 3000 TL ve üzerinde gelire sahip olan öğrenci velilerinin de Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda okul yöneticilerinden beklentilerinin arttığını söyleyebiliriz.

Alt gelir grubundaki öğrenci velileri ile üst gelir grubundaki öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda daha yüksek beklenti içerisinde olduğu görülmektedir.

Alt gelir grubundaki öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden sosyal ve kültürel faaliyetler konusundaki beklentilerinin yüksek olması bu gruptaki velilerin fazla sosyal ve kültürel faaliyetler içerisinde olmadıkları ve bu yöndeki ihtiyaçlarını okul aracılığıyla karşılamak istedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Genel olarak Tablo 8'e bakıldığında ilköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet değişkeni ile sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin beklentileri arasındaki ilişkiye bakıldığında bayan velilerin erkek velilere göre daha yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmektedir. İlköğretim öğrenci velilerinin az da olsa yaşlarının yükseldikçe sosyal ve kültürel faaliyetler boyutunda beklentilerinin de yükseldiği görülmektedir. Eğitim durumu azaldıkça sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin beklentinin de yükseldiği görülmektedir. Yine beklenildiği gibi okula gelme sıklığı arttıkça sosyal ve kültürel faaliyetlerden beklentilerin de arttığı görülmektedir.

Beşinci Alt Problem

Araştırmanın beşinci alt problemi “İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?” biçiminde düzenlenmiştir. Bu alt probleme ilişkin veli beklenti anketinden elde edilen verilerin analizi Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, okulu ziyaret sıklığı değişkenleri ile okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentilerine ait istatistikler

Değişkenler		N	\bar{X}	ss	sd	F/t	p	Anlamlı Fark																																																																																																																			
Cinsiyet	Bayan	355	48,33	11,12	670	,494	,621	-																																																																																																																			
	Erkek	317	47,90	11,59					Yaş	30 ve altı	66	45,08	12,75	4	2,111	,078	-	31-35	201	48,44	11,55	36-40	222	47,57	10,91	41-45	136	49,51	10,50	46 ve üzeri	47	49,68	12,13	Toplam	672	48,13	11,34	Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	49,07	13,85	4	3,989	,003	İlkokul-Ünv. Lise-Ünv.	Değil				İlkokul	175	49,58	10,95	Ortaokul	77	45,97	12,79	Lise	214	49,53	10,05	Üniversite	191	46,02	11,86	Toplam	672	48,13	11,34	Sıklık	Her gün	28	51,14	11,29	5	1,688	,135	-	Haftada bir	57	48,86	12,20	15 günde bir	104	47,35	10,82	Ayda bir	208	49,41	10,70	Okul çağırınca	267	47,05	11,76	Hiç gitmem	8	45,00	11,07	Toplam	672	48,13	11,34	Gelir	0-1000	309	49,03	11,34	4	1,867	,134	-	1000-2000	210	47,65	10,71	2000-3000	120	46,35	12,61	3000 ve üzeri	33	49,18
Yaş	30 ve altı	66	45,08	12,75	4	2,111	,078	-																																																																																																																			
	31-35	201	48,44	11,55																																																																																																																							
	36-40	222	47,57	10,91																																																																																																																							
	41-45	136	49,51	10,50																																																																																																																							
	46 ve üzeri	47	49,68	12,13																																																																																																																							
	Toplam	672	48,13	11,34																																																																																																																							
Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	49,07	13,85	4	3,989	,003	İlkokul-Ünv. Lise-Ünv.																																																																																																																			
	Değil																																																																																																																										
	İlkokul	175	49,58	10,95																																																																																																																							
	Ortaokul	77	45,97	12,79																																																																																																																							
	Lise	214	49,53	10,05																																																																																																																							
	Üniversite	191	46,02	11,86																																																																																																																							
Toplam	672	48,13	11,34																																																																																																																								
Sıklık	Her gün	28	51,14	11,29	5	1,688	,135	-																																																																																																																			
	Haftada bir	57	48,86	12,20																																																																																																																							
	15 günde bir	104	47,35	10,82																																																																																																																							
	Ayda bir	208	49,41	10,70																																																																																																																							
	Okul çağırınca	267	47,05	11,76																																																																																																																							
	Hiç gitmem	8	45,00	11,07																																																																																																																							
	Toplam	672	48,13	11,34																																																																																																																							
Gelir	0-1000	309	49,03	11,34	4	1,867	,134	-																																																																																																																			
	1000-2000	210	47,65	10,71																																																																																																																							
	2000-3000	120	46,35	12,61																																																																																																																							
	3000 ve üzeri	33	49,18	9,78																																																																																																																							
	Toplam	672	48,13	11,34																																																																																																																							

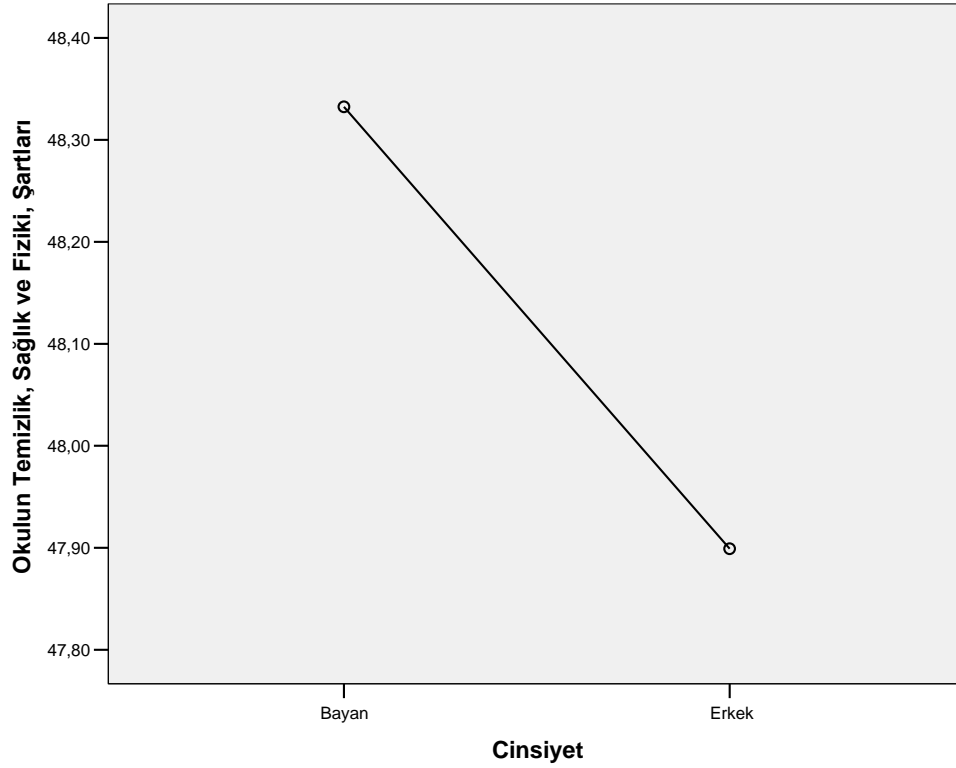
Tablo 11. Temizlik Boyutunda Maddelere Göre Dağılım

Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		\bar{X}	Ss		
	N	%	N	%	N	%	N	%				
m45	20	2,98	39	5,80	148	22,02	134	19,94	331	49,26	4,07	1,10
m46	20	2,98	35	5,21	129	19,20	146	21,73	342	50,89	4,12	1,08
m47	16	2,38	30	4,46	142	21,13	123	18,30	361	53,72	4,17	1,06
m48	16	2,38	40	5,95	146	21,73	100	14,88	370	55,06	4,14	1,10
m49	26	3,87	73	10,86	149	22,17	164	24,40	260	38,69	3,83	1,17
m50	42	6,25	69	10,27	125	18,60	160	23,81	276	41,07	3,83	1,24
m51	25	3,72	57	8,48	140	20,83	151	22,47	299	44,49	3,96	1,15
m52	28	4,17	55	8,18	145	21,58	144	21,43	300	44,64	3,94	1,17
m53	25	3,72	47	6,99	142	21,13	138	20,54	320	47,62	4,01	1,14
m54	32	4,76	45	6,70	137	20,39	137	20,39	321	47,77	4,00	1,17
m55	18	2,68	39	5,80	150	22,32	152	22,62	313	46,58	4,05	1,08
m56	18	2,68	52	7,74	138	20,54	160	23,81	304	45,24	4,01	1,10
Temizlik											4,01	0,05

Araştırmada okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ile ilgili ankette yer alan 12 maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{X} = 4,01$ olarak hesaplanmıştır. Buna göre ankete cevap veren velilerin okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları boyutunda okul yöneticilerinin beklentilerini kısmen karşıladıkları biçimde yorum yapılabilir. Maddeler daha detaylı bakıldığında velilerin “Okul yöneticileri Kütüphane, laboratuvar ve sınıf ortamının eğitim öğretim için uygun hale getirilmesini sağlar” biçiminde ifade edilen beklentinin en çok karşılanan beklenti olduğu (% 4,17), “Okul yöneticileri sınıf ortamının havalandırılmasını ve hijyenini kontrol eder ve Okul yöneticileri tuvaletlerin ve lavaboların sağlıklı yaşam koşullarına uygun olarak temizlenmesini sağlar” (% 3,83) biçimindeki beklentinin ise en düşük karşılanan beklenti olduğu görülmektedir.

“Okul yöneticileri Kütüphane, laboratuvar ve sınıf ortamının eğitim öğretim için uygun hale getirilmesini sağlar” biçiminde ifade edilen maddeye verilen cevaplara bakıldığında bu beklentinin en çok karşılandığı görülmektedir. Ancak öğrenci velilerinin okulun temizlik ve hijyeni konusunda yeterince tatmin olmadıkları ve bu konuda okul yöneticilerinden daha yüksek beklenti içinde oldukları görülmektedir. Okul yöneticileri okulun temizliğine daha çok özen göstermeli ve bu konuda velilerin beklentilerini karşılama yoluna gitmelidir.

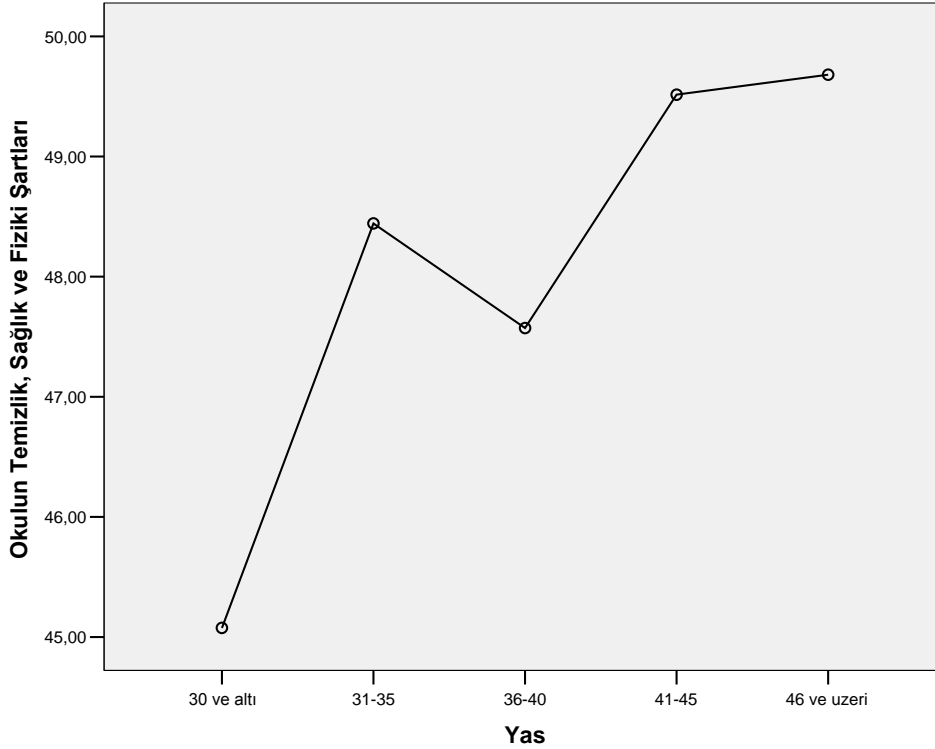
Özellikle velilerin tuvaletler ve sınıfların havalandırılması konusunda yüksek beklenti içinde oldukları görülmektedir.

Grafik 18- Cinsiyete Göre Okulun Temizlik, Sağlık ve Fiziki Şartlarına İlişkin Beklenti Ortalaması

Velilerin cinsiyet değişkenine göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 10 ve grafik 18 incelendiğinde bayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 48,33$, erkek velilerin beklenti ortalaması ise $\bar{X} = 47,90$ olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t_{(670)} = 4,494$ $p > 0,05$).

Yapılan t testi sonuçlarına göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları boyutunda, bayan velilerin erkek velilerden daha fazla beklenti içerisinde olduklarını söyleyebiliriz. Bu durumu araştırmaya katılan velilerin Tablo 3 'te görüleceği üzere % 52,8'nin bayan olması ve bayanların temizlik konusunda erkeklere göre daha hassas olmasından dolayı böyle bir sonuc çıkmıştır şeklinde bir yorum yapabiliriz.

Grafik 19-Yaş Göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Şartları Beklentisi Ortalaması

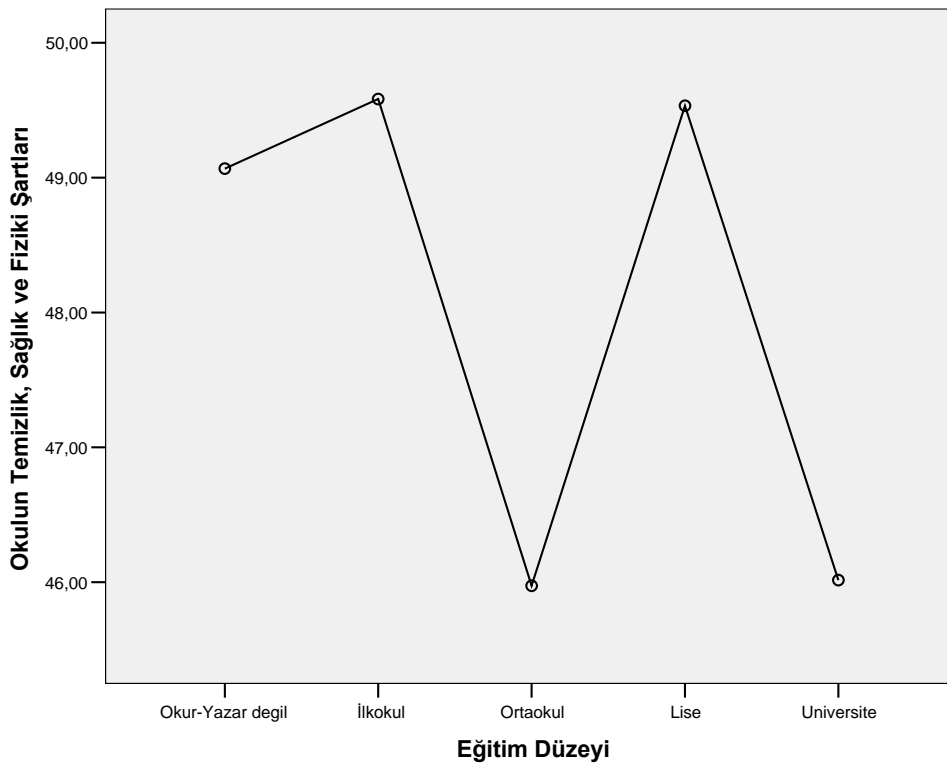
İlköğretim velilerinin yaş değişkenine göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 10 ve grafik 19 incelendiğinde 30 ve altı yaş veli grubunun $\bar{X} = 45,08$ beklenti ortalamasına, 31-35 yaş veli grubunun $\bar{X} = 48,44$ beklenti ortalamasına, 36-40 yaş veli grubunun $\bar{X} = 47,57$ beklenti ortalamasına, 41-45 yaş veli grubunun $\bar{X} = 49,51$ beklenti ortalamasına, 46 yaş ve üzeri veli grubunun ise $\bar{X} = 49,68$ beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir ($F_{(4,670)}=2,111, p>0,05$). Bu sonuçlara bakıldığında velilerin yaş değişkenine göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentileri arasında manidar bir fark bulunamamıştı.

Yaş değişkenine göre en yüksek beklentinin $\bar{X} = 49,68$ ile 46 yaş ve üzeri veli grubuna ait olduğu görülmüştür. En düşük beklentinin ise $\bar{X} = 45,08$ ortalama ile 30 ve altı yaş grubunda olduğu tespit edilmiştir. Okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları konusundaki beklenti ortalamaları arasında manidar bir fark bulunamamıştır. 46 yaş ve üzeri veli grubunun beklentilerinin yüksek çıkması bu gruptaki velilerin temizliğe önem verdikleri şeklinde yorumlanabilir.

İlköğretim okulu öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentilerinin yaş boyutunda grafik 19 incelendiğinde en yüksek beklentinin 46 yaş ve üzeri öğrenci veli grubunda olduğu, en düşük beklentinin ise 30 ve altı yaş veli grubunda olduğu görülmektedir.

Yine aynı grafik incelendiğinde 41-45 yaş grubundaki öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentilerinin de yüksek olduğu görülmektedir.

Grafikten çıkan diğer bir sonuç ise 36-40 yaş öğrenci veli grubundan itibaren okul yöneticilerinden beklentilerin okulun temizlik sağlık ve fiziki şartları konusunda giderek arttığıdır.

Grafik 20-Eğitim Düzeyine Göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Şartları Beklenti Ortalaması

Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 10 ve grafik 20 incelendiğinde okuryazar olamayan velilerin $\bar{X} = 49,07$ beklenti ortalamasına, ilkokul mezunu velilerin $\bar{X} = 49,58$ beklenti ortalamasına, ortaokul mezunu velilerin $\bar{X} = 45,97$ beklenti ortalamasına, lise mezunu velilerin $\bar{X} = 49,53$ beklenti ortalamasına ve üniversite mezunu velilerin $\bar{X} = 46,03$ beklenti ortalamasına sahip

oldukları tespit edilmiştir. İlkokul ve lise mezunu veliler ile üniversite mezunu velilerin beklenti ortalaması arasında manidar bir fark vardır ($F_{(4,670)}=0,003, p<0,05$).

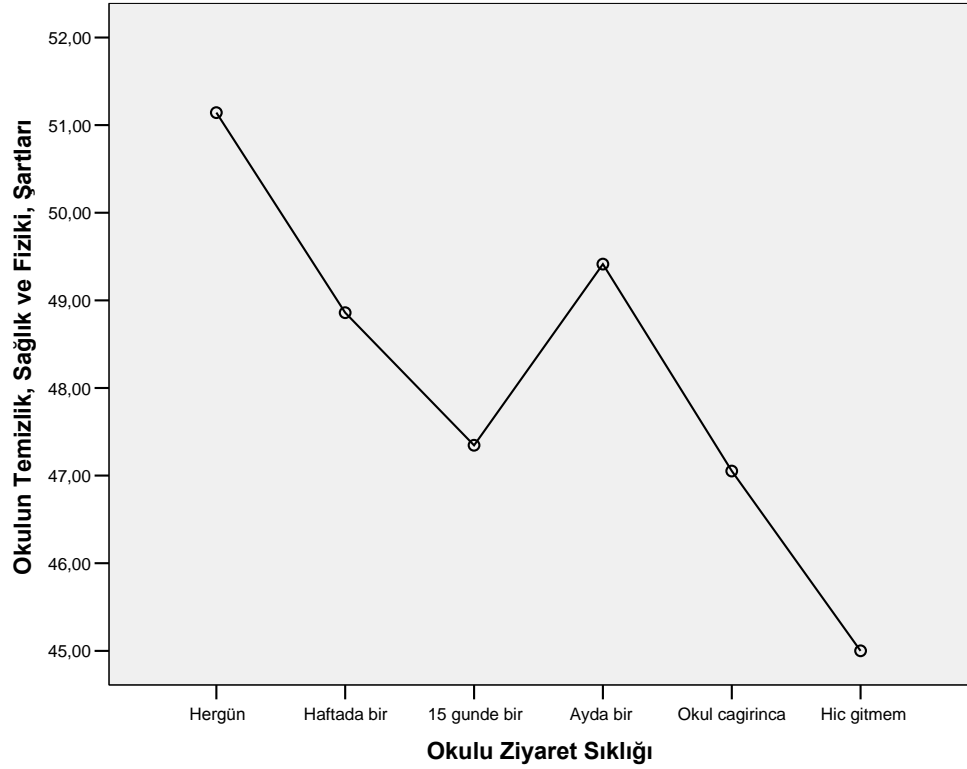
İlköğretim okulu velilerinin okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentilerinin eğitim düzeyi boyutunda ilkokul mezunlarının ortalamasının $\bar{X} = 49,58$ olduğu görülmektedir. Üniversite mezunlarının ortalamasının $\bar{X} = 46,02$, lise mezunlarının ortalamasının da $\bar{X} = 49,53$ olduğu görülmektedir. Bu ortalamalar arasındaki farkın manidar olduğu görülmektedir ($F_{(4,670)}=0,03, p< 0,05$). İlkokul mezunu ve lise mezunu velilerin üniversite mezunu velilere göre, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentilerinin karşılanmasında okul yönetiminden üniversite mezunu velilere göre daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmektedir.

İlköğretim okulu öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentilerinin eğitim düzeyi boyutunda grafik 20 incelendiğinde en yüksek beklentinin ilkokul ve lise mezunu öğrenci veli grubunda olduğu görülmektedir.

Grafik 20 incelendiğinde okuryazar olmayan öğrenci veli grubunun da okul yöneticilerinden beklentilerinin yüksek olduğu görülmektedir.

Okul yöneticilerinden okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin en az beklentinin ise ortaokul ve üniversite mezunu veli grubunda olduğu görülmektedir.

Üniversite mezunu öğrenci veli grubunun yüksek beklentiye sahip olması beklenirken araştırmada okuryazar olamayan veli grubu ile ilkokul mezunu veli grubunun üniversite mezunu veli grubundan yüksek bir beklentiye sahip olması ilginç bir sonuç olarak yorumlanabilir.

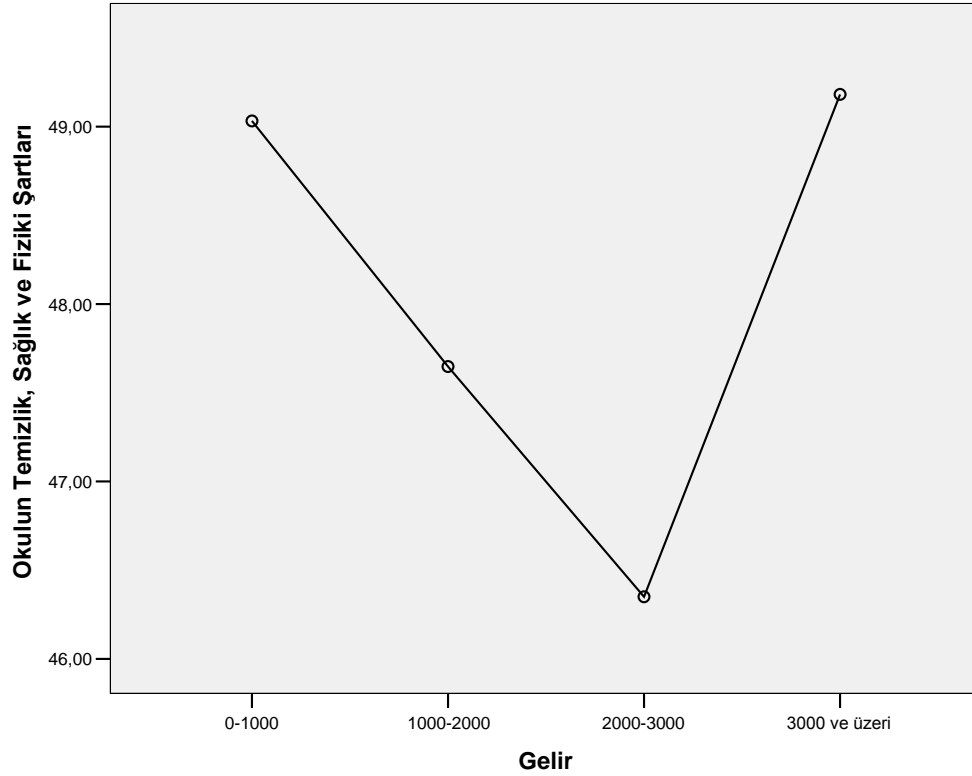

Grafik 21-Okulu Ziyaret Sıklığına Göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Şartları Beklenti Ortalaması

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 10 ve grafik 21 incelendiğinde idarecilerle hergün görüşen velilerin $\bar{X} = 51,14$ beklenti ortalamasına, idarecilerle haftada bir görüşen velilerin $\bar{X} = 48,86$ beklenti ortalamasına, idarecilerle 15 günde bir görüşen velilerin $\bar{X} = 47,35$ beklenti ortalamasına, idarecilerle ayda bir görüşen velilerin $\bar{X} = 49,41$ beklenti ortalamasına, idarecilerle okul çağırınca görüşen velilerin $\bar{X} = 47,05$ beklenti ortalamasına ve okula hiç gitmem diyen velilerin ise $\bar{X} = 45,00$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre idarecilerle görüşme sıklığı ile okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(5,670)}=1,688$, $p>0,05$).

Yapılan f testi sonuçlarına göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları boyutunda $\bar{X} = 51,14$ ortalama ile okula her gün giden velilerin daha yüksek beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Bu durum doğal bir sonuç olarak

değerlendirilebilir. En düşük beklentinin ise doğal olarak $\bar{X} = 45,00$ beklenti ortalaması ile okula hiç gitmeyen velilerde olduğu görülmektedir. Okula hergün giden velilerin okulun sağlık, temizlik ve fiziki şartlarına ilişkin beklentilerinin yüksek çıkması bu gruptaki velilerin bu konuda daha duyarlı oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 22-Gelire Göre Okulun Sağlık, Temizlik ve Fiziki Şartları Beklenti Ortalaması

Velilerin gelir değişkenine göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 10 ve grafik 22 incelendiğinde 0-1000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 49,03$ beklenti ortalamasına, 1000-2000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 47,65$ beklenti ortalamasına, 2000-3000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 46,35$ beklenti ortalamasına ve 3000 TL ve üzeri gelire sahip velilerin ise $\bar{X} = 49,18$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre gelir ile okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(4,670)}=1,867, p>0,05$).

Velilerin gelir değişkenine göre okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları boyutuna ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili sonuçlara bakıldığında en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 49,18$ ile 3000 ve üzeri TL gelire sahip velilere ait olduğu görülmektedir. Gelire göre en düşük beklenti ortalamasının ise $\bar{X} = 46,35$ ile 2000-3000 TL gelire sahip veliler olduğu görülmektedir. Tablo 10'dan çıkan diğer bir sonuç ise 0-1000 TL gelire sahip velilerin beklenti ortalamasının $\bar{X} = 49,03$ ile ikinci sırada çıkmış olmasıdır. Buradan gelir arttıkça temizlik ve fiziki şartlara ilişkin beklentinin de artmadığını söyleyebiliriz. Çünkü düşük gelire sahip velilerin de okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartlarına ilişkin beklentilerinin yüksek olduğu görülmektedir.

Altıncı Alt Problem

Araştırmanın altıncı alt problemi “İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?” biçiminde düzenlenmiştir. Bu alt probleme ilişkin veli beklenti anketinden elde edilen verilerin analizi Tablo 12’de verilmiştir.

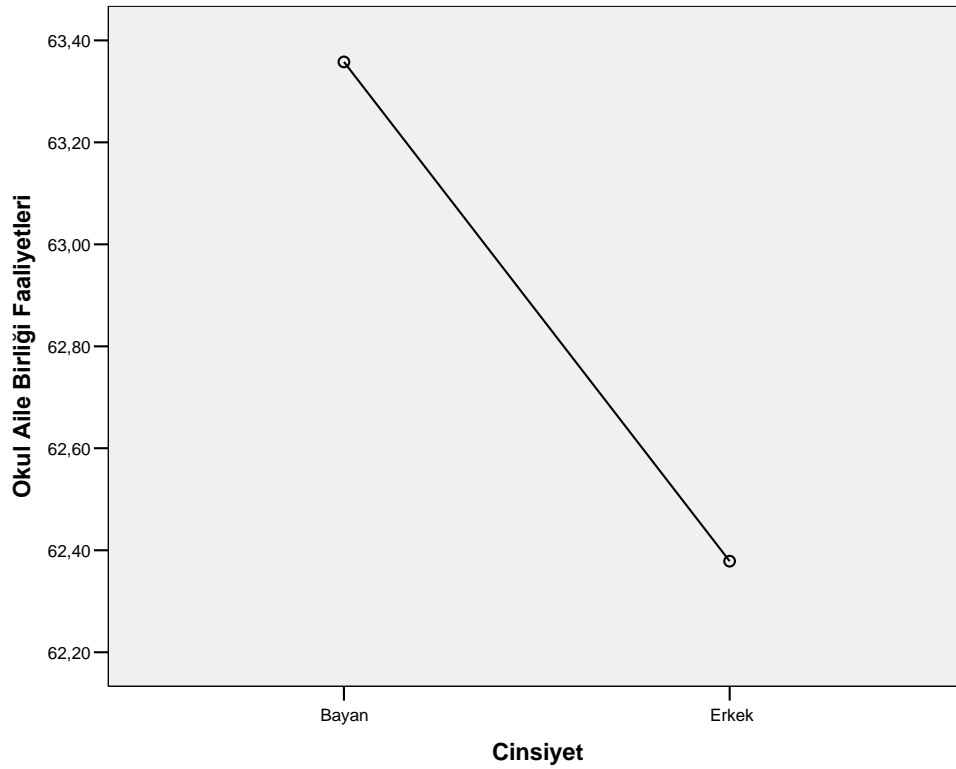
Tablo 12. İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, okulu ziyaret sıklığı değişkenleri ile okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin beklentilerine ait istatistikler

Değişkenler		N	\bar{X}	Ss	sd	F/t	p	Anlamlı Fark																																																																																																																			
Cinsiyet	Bayan	355	63,36	14,90	670	,863	,389	-																																																																																																																			
	Erkek	317	62,38	14,46					Yaş	30 ve altı	66	59,92	16,87	4	1,394	,235	-	31-35	201	63,43	15,33	36-40	222	62,08	13,90	41-45	136	64,24	13,82	46 ve üzeri	47	64,77	14,45	Toplam	672	62,90	14,69	Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	62,00	19,69	4	3,786	,005	İlkokul-Ünv.	Değil				İlkokul	175	65,67	14,28	Ortaokul	77	61,12	15,84	Lise	214	63,79	13,33	Üniversite	191	60,15	15,17	Toplam	672	62,90	14,69	Sıklık	Her gün	28	68,14	14,86	5	1,643	,146	-	Haftada bir	57	63,93	15,30	15 günde bir	104	61,50	14,45	Ayda bir	208	64,13	13,63	Okul çağırınca	267	61,82	15,41	Hiç gitmem	8	59,25	10,50	Toplam	672	62,90	14,69	Gelir	0-1000	309	64,24	14,86	3	2,120	,096	-	1000-2000	210	62,49	13,46	2000-3000	120	60,41	16,21	3000 ve üzeri	33	61,94
Yaş	30 ve altı	66	59,92	16,87	4	1,394	,235	-																																																																																																																			
	31-35	201	63,43	15,33																																																																																																																							
	36-40	222	62,08	13,90																																																																																																																							
	41-45	136	64,24	13,82																																																																																																																							
	46 ve üzeri	47	64,77	14,45																																																																																																																							
	Toplam	672	62,90	14,69																																																																																																																							
Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	62,00	19,69	4	3,786	,005	İlkokul-Ünv.																																																																																																																			
	Değil																																																																																																																										
	İlkokul	175	65,67	14,28																																																																																																																							
	Ortaokul	77	61,12	15,84																																																																																																																							
	Lise	214	63,79	13,33																																																																																																																							
	Üniversite	191	60,15	15,17																																																																																																																							
Toplam	672	62,90	14,69																																																																																																																								
Sıklık	Her gün	28	68,14	14,86	5	1,643	,146	-																																																																																																																			
	Haftada bir	57	63,93	15,30																																																																																																																							
	15 günde bir	104	61,50	14,45																																																																																																																							
	Ayda bir	208	64,13	13,63																																																																																																																							
	Okul çağırınca	267	61,82	15,41																																																																																																																							
	Hiç gitmem	8	59,25	10,50																																																																																																																							
	Toplam	672	62,90	14,69																																																																																																																							
Gelir	0-1000	309	64,24	14,86	3	2,120	,096	-																																																																																																																			
	1000-2000	210	62,49	13,46																																																																																																																							
	2000-3000	120	60,41	16,21																																																																																																																							
	3000 ve üzeri	33	61,94	13,90																																																																																																																							
	Toplam	672	62,90	14,69																																																																																																																							

Tablo 13. Okul-Aile Birliği Boyutunda Maddelere Göre Dağılım

Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılmıyorum		Kesiklikle Katılmıyorum		\bar{X}	ss		
	N	%	N	%	N	%	N	%				
m57	15	2,23	39	5,80	167	24,85	110	16,37	341	50,74	4,08	1,09
m58	32	4,76	62	9,23	153	22,77	124	18,45	301	44,79	3,89	1,21
m59	23	3,42	60	8,93	159	23,66	133	19,79	297	44,20	3,92	1,16
m60	22	3,27	64	9,52	160	23,81	138	20,54	288	42,86	3,90	1,16
m61	24	3,57	52	7,74	161	23,96	143	21,28	292	43,45	3,93	1,14
m62	17	2,53	40	5,95	164	24,40	142	21,13	309	45,98	4,02	1,08
m63	23	3,42	61	9,08	140	20,83	165	24,55	283	42,11	3,93	1,14
m64	23	3,42	65	9,67	156	23,21	142	21,13	286	42,56	3,90	1,16
m65	20	2,98	72	10,71	161	23,96	144	21,43	275	40,92	3,87	1,15
m66	24	3,57	67	9,97	166	24,70	141	20,98	274	40,77	3,85	1,16
m67	17	2,53	39	5,80	165	24,55	135	20,09	316	47,02	4,03	1,08
m68	18	2,68	42	6,25	171	25,45	154	22,92	287	42,71	3,97	1,08
m69	30	4,46	56	8,33	167	24,85	142	21,13	277	41,22	3,86	1,17
m70	19	2,83	61	9,08	155	23,07	159	23,66	278	41,37	3,92	1,12
m71	23	3,42	50	7,44	174	25,89	154	22,92	271	40,33	3,89	1,12
m72	19	2,83	46	6,85	184	27,38	138	20,54	285	42,41	3,93	1,11
Okul-Aile											3,93	0,04

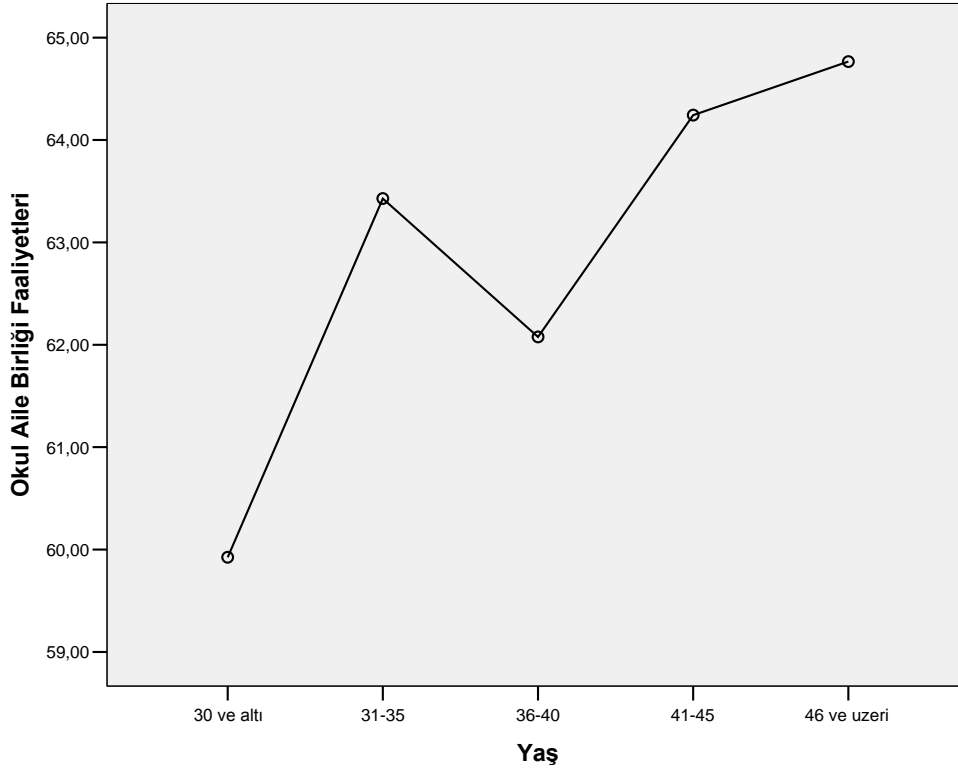
Araştırmada okul aile birliği ile ilgili ankette yer alan 16 maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{X} = 3,93$ olarak hesaplanmıştır. Maddeler daha detaylı bakıldığında velilerin ‘‘Okul yöneticileri okul aile birliği yönetimine velilerin katılımını teşvik eder’’ biçiminde ifade edilen beklentinin en çok karşılanan beklenti olduğu (% 4,08), ‘‘Okul yöneticileri öğrencileri okul aile birliği çalışmaları konusunda bilgilendirir’’ (% 3,85) biçimindeki beklentilerin ise en düşük karşılanan beklentiler olduğu görülmektedir.

Grafik 23-Cinsiyete Göre Okul Aile Birliğine İlişkin Beklenti Ortalaması

Velilerin cinsiyet değişkenine göre okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili ilgili Tablo 12 ve grafik 23 incelendiğinde bayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 63,36$ erkek velilerin ortalaması ise $\bar{X} = 62,38$ olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t_{(670)} = 0,863$ $p > 0,05$).

Yapılan t testi sonuçlarına göre, okul aile birliği faaliyetleri boyutunda bayan velilerin erkek velilerden daha fazla beklenti içerisinde oldukları görölmüştür. Bu durum araştırmaya katılan velilerin Tablo 3 'te göröleceği üzere % 52,8'nin bayan olması ve bayanların okul aile birliği faaliyetleri konusunda erkeklere göre evde bulunmaları dolayısıyla okul aile birliği faaliyetlerine daha etkin katılımları olmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

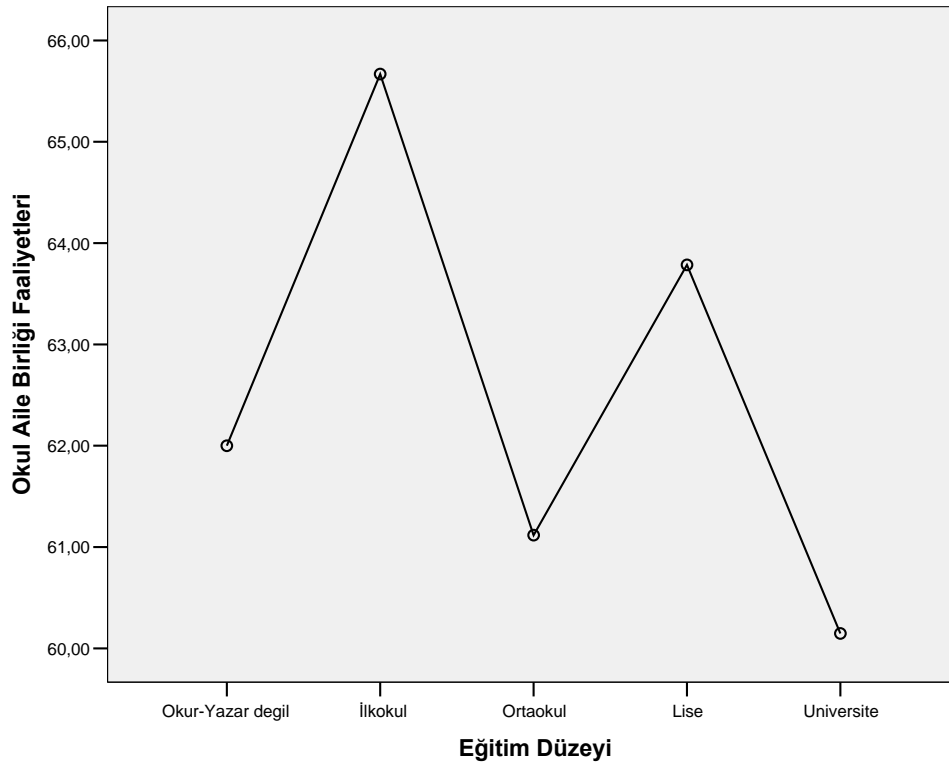

Grafik 24-Yaşa Göre Okul Aile Birliğine İlişkin Beklenti Ortalaması

Velilerin yaş değişkenine göre okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 12 ve grafik 24 incelendiğinde 30 ve altı yaş grubunun $\bar{X} = 59,92$ beklenti ortalamasına, 31-35 yaş veli grubunun $\bar{X} = 63,43$ beklenti ortalamasına, 36-40 yaş veli grubunun $\bar{X} = 62,08$ beklenti ortalamasına, 41-45 yaş veli grubunun $\bar{X} = 64,24$ beklenti ortalamasına, 46 yaş ve üzeri veli grubunun ise $\bar{X} = 64,77$ beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir ($F_{(4,670)}=1,394, p>0,05$). Bu sonuçlara bakıldığında velilerin yaş değişkenine göre okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin beklentileri arasında manidar bir fark bulunamamıştı.

Yaş değişkenine göre en yüksek beklentinin $\bar{X} = 64,77$ ile 46 yaş ve üzeri veli grubuna ait olduğu görülmüştür. En düşük beklentinin ise $\bar{X} = 59,92$ ortalama ile 30 ve altı yaş grubunda olduğu tespit edilmiştir. Okul aile birliği faaliyetleri konusundaki beklenti ortalamaların manidar bir fark bulunamamıştır. 46 yaş ve üzeri veli grubunun beklentilerinin yüksek çıkması bu gruptaki velilerin okul aile birliği

faaliyetleri konusunda diğer yaş gruplarına göre daha yüksek beklentiye sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 25-Eğitim Düzeyine Göre Okul Aile Birliği Beklenti Ortalaması

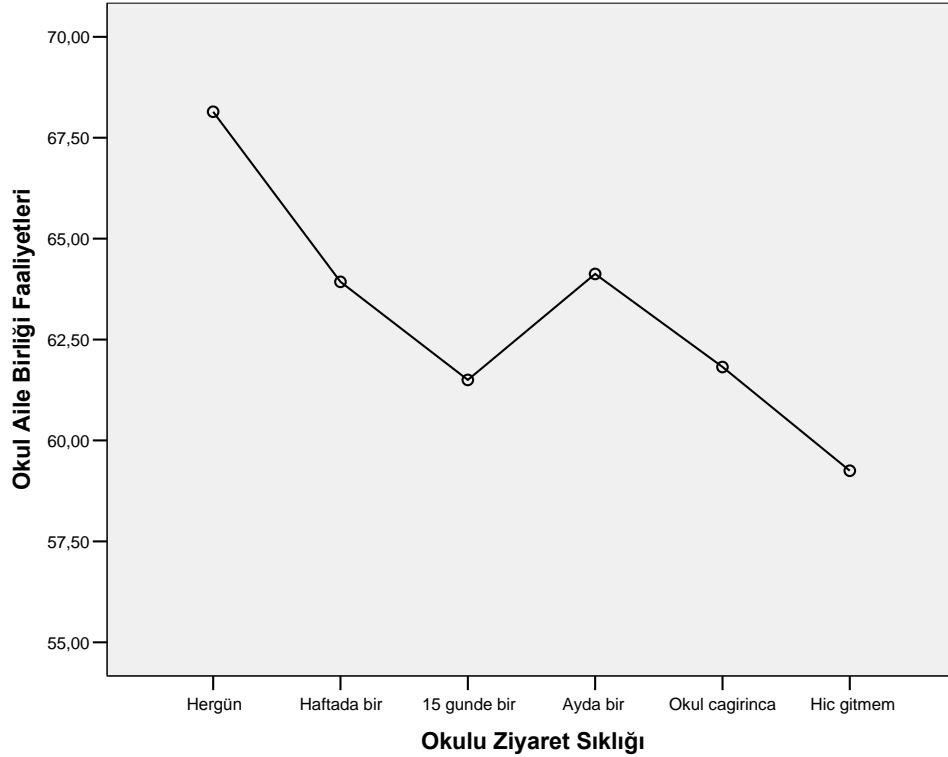
Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 12 ve grafik 25 incelendiğinde okuryazar olamayan velilerin $\bar{X} = 62,00$ beklenti ortalamasına, ilkokul mezunu velilerin $\bar{X} = 65,67$ beklenti ortalamasına, ortaokul mezunu velilerin $\bar{X} = 61,12$ beklenti ortalamasına, lise mezunu velilerin $\bar{X} = 63,79$ beklenti ortalamasına ve üniversite mezunu velilerin $\bar{X} = 60,15$ beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir. İlkokul mezunu veliler ile üniversite mezunu velilerin beklenti ortalaması arasında manidar bir fark vardır ($F_{(4,670)}=0,05, p<0,05$).

İlköğretim okulu velilerinin okul aile birliği boyutunda eğitim düzeyi değişkeni açısından manidar farklılığının incelenmesi sonucunda ilkokul mezunu olan ilköğretim velilerinin ortalamasının $\bar{X} = 65,67$, üniversite mezunu velilerin ortalamasının $\bar{X} = 60,15$ olduğu görülmektedir. Bu ortalamalar arasındaki farkın manidar olduğu görülmektedir ($F_{(4,670)}=0,05, p<0,05$). İlkokul mezunu olan velilerin

üniversite mezunu olan velilere göre daha fazla beklenti içerisinde olmalarının birçok nedeni olabilir. İlkokul mezunu velilerin üniversite mezunu velilere göre okul aile birliğinin faaliyetleri konusunda daha az bilgi sahibi olmaları bunlara örnek gösterilebilir. Gerçekleştirdiği faaliyetler konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan kişilerin okul yönetiminden daha fazla beklenti içerisinde olmaları beklenen bir durum olarak görülebilir. Bu noktada okul yöneticilerinin okul aile birliği faaliyetleri konusunda resmi mevzuat gereği altışar aylık denetim raporlarının velilere ulaştırmalarının yanında velilere daha fazla bilgilendirme yapmalarının faydalı sonuçları olabileceği ileri sürülebilir.

Grafik 25 incelendiğinde okul aile birliği faaliyetleri konusunda eğitim düzeyi boyutunda en yüksek beklentinin ilkokul mezunu öğrenci veli grubunda olduğu görülmektedir. Üniversite mezunu veli grubunun en düşük beklentiye sahip olması ilginç bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Bu durumu olumlu bir sonuç olarak değerlendirmek gerekirse üniversite mezunu öğrenci veli grubunun okul aile birlikleri konusunda yeterli bilgiye sahip olduklarını söyleyebiliriz.

Okuryazar olmayan veli grubunun ortaokul ve üniversite mezunu öğrenci veli grubundan daha yüksek beklentiye sahip olması bu grubun okul aile birlikleri konusunda yeteri kadar bilgiye sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilir

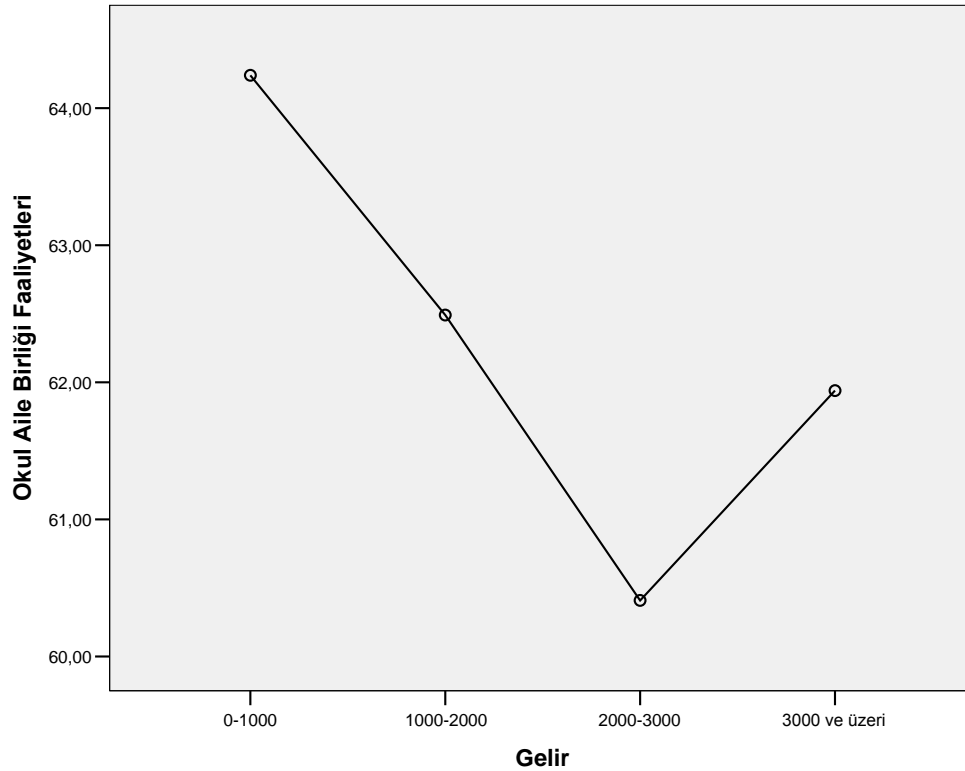

Grafik 26-Okulu Ziyaret Sıklığına Göre Okul Aile Birliği Beklenti Ortalaması

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 12 ve grafik 26 incelendiğinde idarecilerle hergün görüşen velilerin $\bar{X} = 68,14$ beklenti ortalamasına, idarecilerle haftada bir görüşen velilerin $\bar{X} = 63,93$ beklenti ortalamasına, idarecilerle 15 günde bir görüşen velilerin $\bar{X} = 61,50$ beklenti ortalamasına, idarecilerle ayda bir görüşen velilerin $\bar{X} = 64,13$ beklenti ortalamasına, idarecilerle okul çağırınca görüşen velilerin $\bar{X} = 61,82$ beklenti ortalamasına ve okula hiç gitmem diyen velilerin ise $\bar{X} = 59,25$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre idarecilerle görüşme sıklığı ile okul aile birliği faaliyetleri boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(5,670)}=1,643$, $p>0,05$).

Yapılan f testi sonuçlarına göre okul aile birliği faaliyetleri boyutunda $\bar{X} = 68,14$ ortalama ile okula her gün giden velilerin daha yüksek bir beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Bu durum doğal bir sonuç olarak değerlendirilebilir. En

düşük beklentinin ise doğal olarak $\bar{X} = 59,25$ beklenti ortalaması ile okula hiç gitmeyen velilerde olduğu görülmektedir. Okula hergün giden velilerin okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin beklentilerinin yüksek çıkması bu gruptaki velilerin bu konuda yeterli bilgiye sahip oldukları ve daha duyarlı oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 27-Gelire Göre Okul Aile Birliği Beklenti Ortalaması

Velilerin gelir değişkenine göre okul aile birliği faaliyetlerine ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 12 ve grafik 27 incelendiğinde 0-1000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 64,24$ beklenti ortalamasına, 1000-2000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 62,49$ beklenti ortalamasına, 2000-3000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 60,41$ beklenti ortalamasına ve 3000 TL ve üzeri gelire sahip velilerin ise $\bar{X} = 61,94$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre gelir ile okul aile birliği faaliyetleri boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(3,670)}=2,120, p>0,05$).

Velilerin gelir değişkenine göre okul aile birliği faaliyetleri boyutuna ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili sonuçlara bakıldığında en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 64,24$ ile 0-1000 TL gelire sahip velilere ait olduğu

görülmektedir. Gelire göre en düşük beklenti ortalamasının ise $\bar{X} = 60,41$ ile 2000-3000 TL gelire sahip veliler olduğu görülmektedir. Düşük gelire sahip velilerin okul aile birliği faaliyetlerinden beklentilerinin yüksek çıkması bu velilerin okul aile birliği faaliyetlerini tam olarak bilmedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Yedinci Alt Problem

Araştırmanın yedinci alt problemi “İlköğretim öğrenci velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, idarecilerle görüşme sıklığı değişkenleri ile güvenliğe ilişkin beklentileri arasında fark var mıdır?” biçiminde düzenlenmiştir. Bu alt probleme ilişkin veli beklenti anketinden elde edilen verilerin analizi Tablo 14’te verilmiştir.

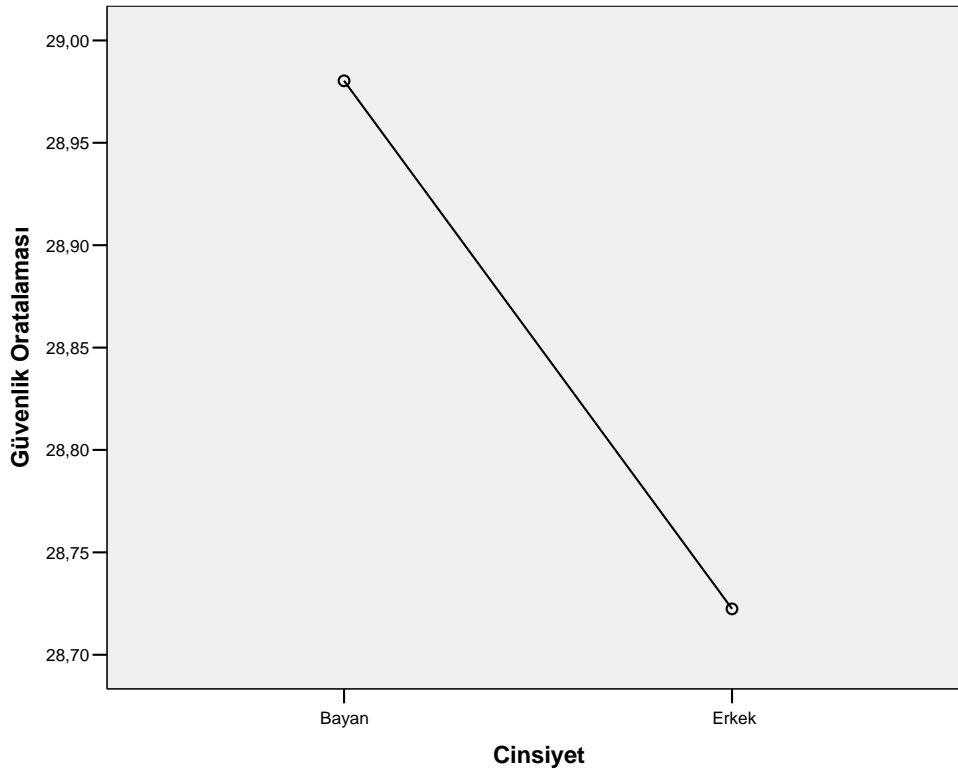
Tablo 14. İlköğretim velilerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir, okulu ziyaret sıklığı değişkenleri ile güvenliğe ilişkin beklentilerine ait istatistikler

Değişkenler		N	\bar{X}	Ss	sd	F/t	p	Anlamlı Fark
Cinsiyet	Bayan	355	28,98	6,24	670	,539	,590	-
	Erkek	317	28,72	6,14				
Yaş	30 ve altı	66	27,74	7,26	4	3,739	,005	46 ve üzer/30 ve altı 46 ve üzer/36-40
	31-35	201	28,63	6,50				
	36-40	222	28,31	6,02				
	41-45	136	29,79	5,74				
	46 ve üzeri	47	31,32	4,23				
	Toplam	672	28,86	6,19				
Eğitim Düzeyi	Okur-Yazar	15	29,07	7,81	4	2,381	,050	Lise-Ünv.
	Değil							
	İlkokul	175	29,34	6,27				
	Ortaokul	77	28,27	6,11				
	Lise	214	29,56	5,78				
	Üniversite	191	27,86	6,37				
Toplam	672	28,86	6,19					
Sıklık	Her gün	28	30,61	6,40	4	1,004	,415	-
	Haftada bir	57	28,79	6,68				
	15 günde bir	104	28,55	6,12				
	Ayda bir	208	29,34	5,73				
	Okul çağırınca	267	28,43	6,44				
	Hiç gitmem	8	28,88	5,99				
	Toplam	672	28,86	6,19				
Gelir	0-1000	309	29,27	6,23	3	,983	,400	-
	1000-2000	210	28,39	5,79				
	2000-3000	120	28,54	6,88				
	3000 ve üzeri	33	29,12	5,69				
	Toplam	672	28,86	6,19				

Tablo 15. Güvenlik Boyutunda Maddelere Göre Dağılım

Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		\bar{X}	ss
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
m19	16	2,38	26	3,87	152	22,62	131	19,49	347	51,64	4,14	1,05
m20	17	2,53	31	4,61	135	20,09	115	17,11	374	55,65	4,19	1,07
m21	18	2,68	37	5,51	146	21,73	120	17,86	351	52,23	4,11	1,09
m22	12	1,79	26	3,87	171	25,45	128	19,05	335	49,85	4,11	1,03
m23	16	2,38	24	3,57	165	24,55	114	16,96	353	52,53	4,14	1,05
m24	24	3,57	28	4,17	164	24,40	118	17,56	338	50,30	4,07	1,11
m25	19	2,83	27	4,02	158	23,51	134	19,94	334	49,70	4,10	1,07
Güvenlik											4,12	0,02

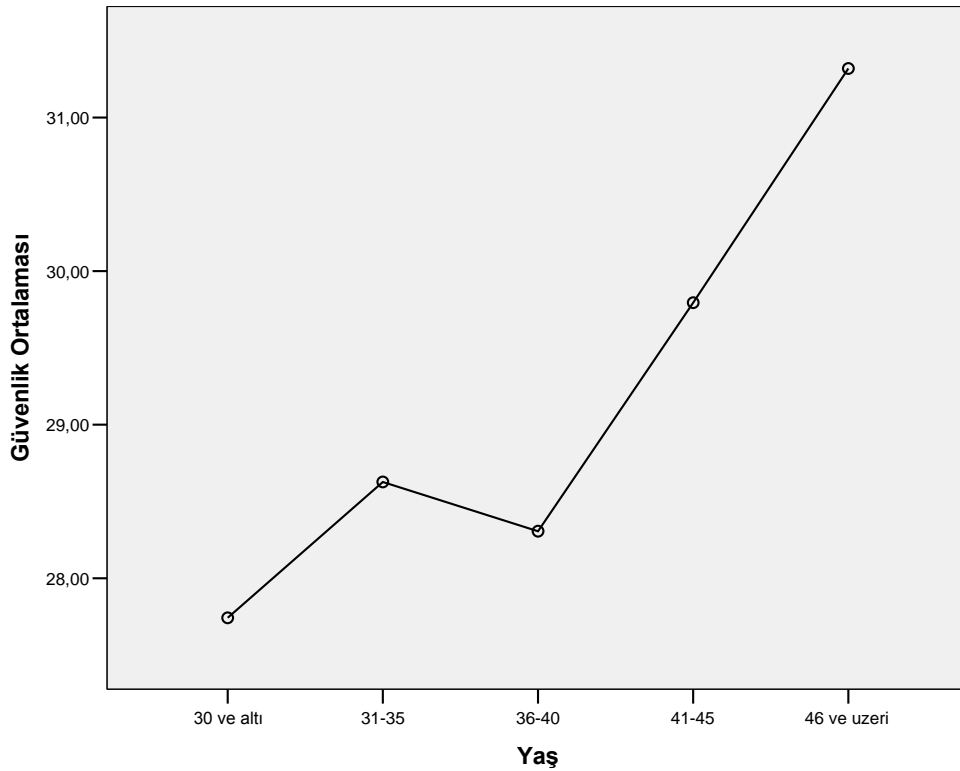
Araştırmada güvenlik ile ilgili ankette yer alan 7 maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{X} = 4,12$ olarak hesaplanmıştır. Maddelere daha detaylı bakıldığında velilerin “Okul yöneticileri okula görüntülü güvenlik sistemlerinin kurulmasını sağlar” biçiminde ifade edilen beklentinin en çok karşılanan beklenti olduğu (% 4,19), “Okul yöneticileri çok katlı okullardaki balkon, çatı, pencereler için gerekli güvenlik önlemlerini alır” (% 4,07) biçiminde ifade edilen beklentinin ise en düşük karşılanan beklenti olduğu görülmektedir.

Grafik 28-Cinsiyete Göre Güvenlik Beklenti Ortalaması

Velilerin cinsiyet değişkenine göre güvenliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili ilgili Tablo 14 ve grafik 28 incelendiğinde bayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 28,98$ erkek velilerin beklenti ortalaması ise $\bar{X} = 28,72$ olarak hesaplanmıştır. Bu ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t_{(670)}=0,539, p>0.05$).

Bayan velilerin erkek velilere göre güven konusunda görel olarak daha hassas oldukları söylenebilir ($F_{(4,670)}=3,739, p<0.01$).

Yapılan t testi sonuçlarına göre, güven boyutunda bayan velilerin erkek velilerden daha fazla beklenti içerisinde olduklarını söyleyebiliriz. Bu durumu araştırmaya katılan velilerin Tablo 3 'te görüleceği üzere % 52,8'nin bayan olmasının bunda etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Grafik 29-Yaş Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı

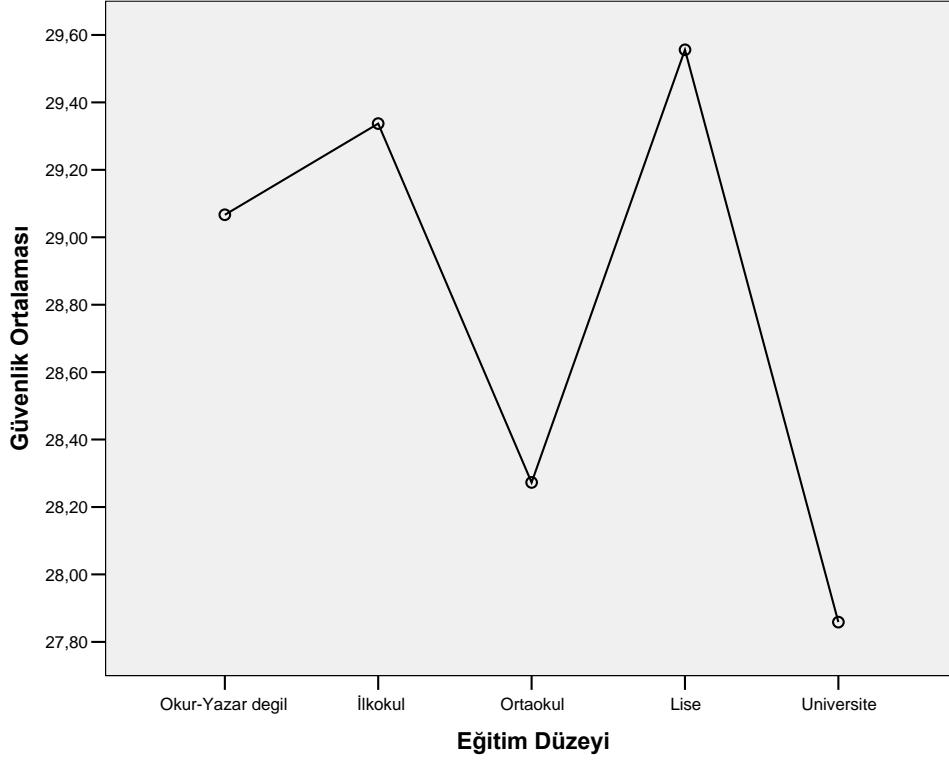
Velilerin yaş değişkenine göre güvenliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 14 ve grafik 29 incelendiğinde 30 ve altı yaş grubunun $\bar{X} = 27,74$ beklenti ortalamasına, 31-35 yaş veli grubunun $\bar{X} = 28,63$ beklenti ortalamasına, 36-40 yaş veli grubunun $\bar{X} = 28,31$ beklenti ortalamasına, 41-45 yaş veli grubunun $\bar{X} = 29,79$ beklenti ortalamasına, 46 yaş ve üzeri veli grubunun ise $\bar{X} = 31,32$

beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir ($F_{(4,670)}=0,05, p >0,05$). Bu sonuçlara bakıldığında velilerin yaş değişkenine göre güvenliğe ilişkin beklentileri arasında 46 yaş ve üzeri veliler ile 30 ve altı yaş ile 36,40 yaş grubu arasında manidar bir fark bulunmuştur.

Yaş değişkenine göre en yüksek beklentinin $\bar{X} = 31,32$ ile 46 yaş ve üzeri veli grubuna ait olduğu görülmüştür. En düşük beklentinin ise $\bar{X} = 27,74$ ortalama ile 30 ve altı yaş grubunda olduğu tespit edilmiştir. Diğer en düşük beklenti ise $\bar{X} = 28,31$ beklenti ortalaması ile 36-40 yaş grubunda olduğu görülmüştür. 46 yaş ve üzeri velilerde güvenliğe ilişkin beklentinin yüksek çıkması bu velilerin çocuklarının güvenliği konusunda daha hassas olduklarını göstermektedir. 30 ve altı yaş grubu ile 36-40 yaş grubu velilerinin beklenti ortalamasının düşük çıkması bu gruptaki velilerin güvenlik konusunda 46 yaş ve üzeri veliler kadar hassas olmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 29'a göre yaş ilerledikçe veliler okul yöneticilerinin güven konusuna daha dikkat etmelerini istemektedirler. Bu iki değişken arasındaki Pearson korelasyon katsayısı ($r=0,124; p>0,01$) incelendiğinde ilişkinin olumlu olduğu görülmektedir. Yaşlı velilerin güven konusunda daha hassas oldukları söylenebilir.

Grafik 29 incelendiğinde güvenlik konusunda en düşük beklentinin 30 ve altı yaş grubunda olduğu görülmektedir. 36-40 yaş grubundan itibaren yaş arttıkça öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden güvenlik konusundaki beklentilerinin de arttığı görülmektedir. Bu durum yaş ortalamasının ilerlemesine bağlı olarak velilerin ilköğretimde okuyan çocuklarını daha güvenli bir ortamda buldurmak istemelerinden kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir. Orta yaş ve üzeri grubunun çocuklarını çevrenin zararlı etkilerinden daha fazla koruma ihtiyacı hissetmeleri; okul yöneticilerinden de bu tür beklentilerinin yüksek olmasına neden olmuştur diyebiliriz.

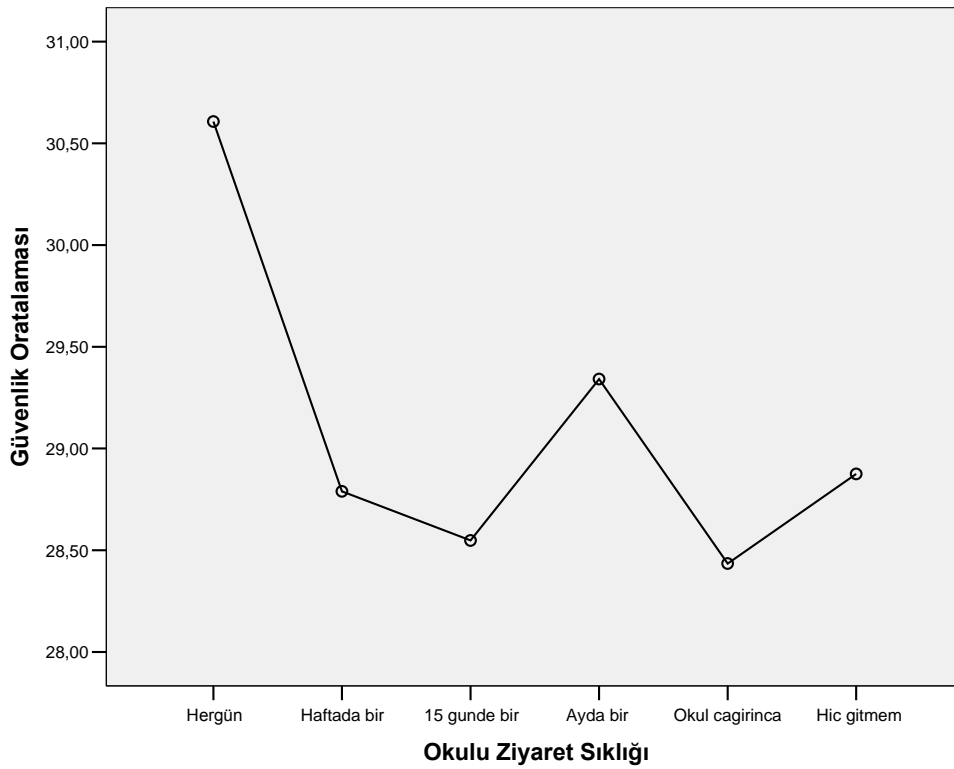

Grafik 30. Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı

Velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre güvenliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 14 ve grafik 30 incelendiğinde okuryazar olmayan velilerin $\bar{X} = 29,07$ beklenti ortalamasına, ilkokul mezunu velilerin $\bar{X} = 29,34$ beklenti ortalamasına, ortaokul mezunu velilerin $\bar{X} = 28,27$ beklenti ortalamasına, lise mezunu velilerin $\bar{X} = 29,56$ beklenti ortalamasına ve üniversite mezunu velilerin $\bar{X} = 27,86$ beklenti ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir. Velilerin beklenti ortalaması arasında manidar bir fark bulunamamıştır ($F_{(4,670)}=0,50, p<0,05$).

İlköğretim okulu velilerinin güvenlik boyutunda eğitim düzeyi değişkenine göre incelenmesi sonucunda en yüksek beklentinin $\bar{X} = 29,56$ ortalama ile lise mezunlarında olduğu görülmüştür. En düşük ortalamanın ise $\bar{X} = 27,86$ ile üniversite mezunu velilerde olduğu görülmüştür. En yüksek beklentinin lise mezunu velilerde çıkmış olması bu velilerin güvenlik konusunda daha hassas olduklarını göstermektedir. Üniversite mezunu velilerin beklenti ortalamasının düşük çıkması bu velilerin güvenlik konusundaki beklentilerinin düşük olduğunu göstermektedir.

Grafik 30 incelendiğinde ilkökul ve lise düzeyindeki velilerin güvenlik beklentileri diğer velilere göre yüksektir. Burada üniversite mezunlarının güvenlik beklentilerinin, okur-yazar olmayan ve ortaokul mezunu velilerden daha düşük olduğu görülmektedir. Bu durum üniversite mezunu velilerin, okul yöneticilerinin okulda güvenliğe yeteri kadar önem vermedikleri görüşünde oldukları biçiminde yorumlanabilir. Güvenlik konusunda lise mezunu velilerin ise üniversite mezunu velilere göre yöneticilerden daha çok beklenti içinde oldukları görülmektedir.

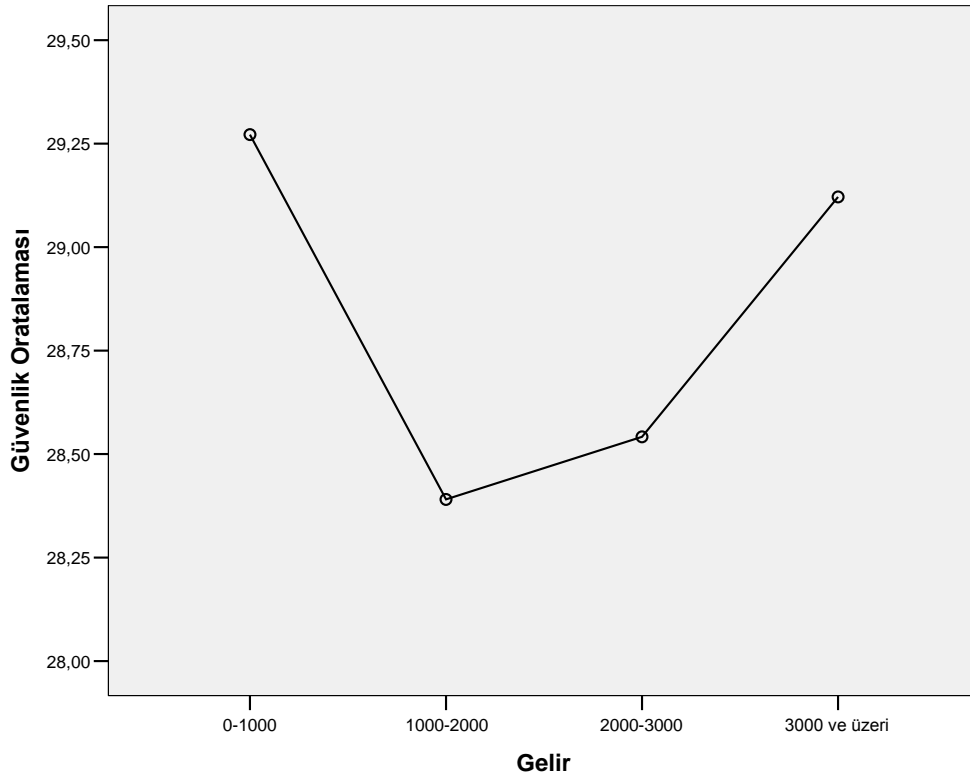

Grafik 31. Okulu Ziyaret Sıklığı Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı

Velilerin idarecilerle görüşme sıklığı değişkenine göre güvenliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 14 ve grafik 31 incelendiğinde idarecilerle hergün görüşen velilerin $\bar{X} = 30,61$ beklenti ortalamasına, idarecilerle haftada bir görüşen velilerin $\bar{X} = 28,79$ beklenti ortalamasına, idarecilerle 15 günde bir görüşen velilerin $\bar{X} = 28,55$ beklenti ortalamasına, idarecilerle ayda bir görüşen velilerin

$\bar{X} = 29,34$ beklenti ortalamasına, idarecilerle okul çağırınca görüşen velilerin $\bar{X} = 28,43$ beklenti ortalamasına ve okula hiç gitmem diyen velilerin ise $\bar{X} = 28,88$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre idarecilerle görüşme sıklığı ile güvenlik boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(4,670)}=1,004$, $p>0,05$).

Yapılan f testi sonuçlarına göre güvenlik boyutunda $\bar{X} = 30,61$ ortalama ile okula her gün giden velilerin daha yüksek bir beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Bu sonucun çıkması doğal olarak değerlendirilebilir. En düşük beklentinin ise $\bar{X} = 28,43$ beklenti ortalaması ile okul çağırınca okula giden velilerde olduğu görülmektedir. Okula hergün giden velilerin okul güvenliğine ilişkin beklentilerinin yüksek çıkması bu gruptaki velilerin bu konuda daha hassas oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Grafik 32. Gelir Değişkenine Göre Güven Ortalamaları Dağılımı

Velilerin gelir değişkenine göre güvenliğe ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili Tablo 14 ve grafik 32 incelendiğinde 0-1000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 29,27$ beklenti ortalamasına, 1000-2000 TL gelire sahip velilerin

$\bar{X} = 28,39$ beklenti ortalamasına, 2000-3000 TL gelire sahip velilerin $\bar{X} = 28,54$ beklenti ortalamasına ve 3000 TL ve üzeri gelire sahip velilerin ise $\bar{X} = 29,12$ beklenti ortalamasına sahip oldukları hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre gelir ile okulun güvenlik boyutu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F_{(3,670)} = ,983, p > 0,05$).

Velilerin gelir değişkenine göre güvenlik boyutuna ilişkin yöneticilerden beklentileriyle ilgili sonuçlara bakıldığında en yüksek beklenti ortalamasının $\bar{X} = 29,27$ ile 0-1000 TL gelire sahip velilere ait olduğu görülmektedir. Gelire göre en düşük beklenti ortalamasının ise $\bar{X} = 28,39$ ile 1000-2000 TL gelire sahip veliler olduğu görülmektedir. Düşük gelire sahip velilerin okul güvenliğe ilişkin beklentilerinin yüksek çıkması bu velilerin okul güvenliği konusundaki beklentilerinin yüksek olduğunu göstermektedir. İkinci en büyük ortalama $\bar{X} = 29,12$ ile 3000 ve üzeri velilerine aittir bu durum yüksek gelir grubuna sahip velilerin de beklentilerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tartışma ve Yorumlar

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı bu araştırmada öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri eğitim öğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları ve okul aile birliği faaliyetleri konularında anket çalışması yürütülmüştür. Birçok değişken açısından incelenen araştırmada öğrenci velilerinin birçok beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Velilerin en çok beklentiye sahip oldukları konuların başında eğitim öğretim gelmektedir. Eğitim boyutunu okul aile birliğinden, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları, rehberlik ve sosyal ve kültürel faaliyetlerden beklentiler takip etmektedir.

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada eğitim öğretim, güvenlik, rehberlik, sosyal ve kültürel faaliyetler, okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları, okul aile birliği ana konularında araştırma yapılmıştır. Ankete verilen cevaplar, cinsiyet, yaş, öğrencinin sınıf düzeyi, velinin eğitim durumu, idarecilerle görüşme sıklığı, meslek ve aylık gelir açısından incelenmiştir.

Dönmez'in (2006) Uşak ilinde yapmış olduğu "İlköğretim Kademesindeki Öğrenci Velilerinin Okuldan Beklentileri" başlıklı araştırmasında okuldaki sosyal etkinlikleri fakir veliler, orta halli velilere göre, orta halli veliler zengin velilere göre daha yeterli buldukları ortaya çıkmıştır. Sosyo ekonomik düzey beklentileri etkileyebilir. Yine aynı araştırmada okuldaki rehberlik hizmetlerini fakir ve orta halli veliler zengin velilere göre daha yeterli bulmaktadır, şeklinde bir sonuçla karşılaşmıştır. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada ise düşük gelire sahip (0-1000) öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin beklenti ortalaması $\bar{X} = 33.37$ ile en yüksek ortalamaya sahiptir. Rehberlik boyutunda ise düşük gelire sahip (0-1000) öğrenci velileri $\bar{X} = 44.88$ ile en yüksek beklenti ortalamasına sahiptir.

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı araştırmada düşük gelire sahip öğrenci velileri daha fazla beklenti içerisinde olduğundan iki araştırma arasında beklentiler konusunda farklılık görülmektedir. Ancak Dönmez'in araştırmasının 2006 yılında yapılmış olması aradan geçen süre içinde insanların sosyo ekonomik düzeylerinin artmasına, görsel ve yazılı medyada birçok yeniliklerin olması gibi etkilerle bu farklılık açıklanabilir. Yine geçen süre içerisinde eğitim öğretim boyutundaki değişimler, sınavlar ve değişen süreçteki eğitim anlayışı ile rehberliğin öneminin artmasından dolayı bu farklılık açıklanabilir.

Can'ın (2010) Osmaniye ilinde yapmış olduğu "velilerin ilköğretimden beklentileri" başlıklı araştırmasında "Çocuğun eğitimine babalar kadar annelerin de ilgi gösterdiği ortaya çıkmıştır." İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada ise bayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,63$ ile erkek velilerden yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlara göre bayan velilerin erkek velilere oranla eğitim öğretim boyutunda daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmüştür. İki araştırma arasındaki bu fark Osmaniye ve Uşak ilinin sosyo ekonomik düzeylerinin farklı olması ve iş yaşamının eğitim üzerine etkisi ile açıklanabilir. Erkek öğrenci velileri daha çok çalışma ortamında bulduklarından dolayı okulla ilişkilerde anneler ön plana çıkmış olabilir. Can'ın araştırmasında çıkan diğer bir sonuç "velilerin çoğunluğu ayda mutlaka en az bir defa çocuğunun eğitim başarısı ya da sosyal gelişiminin takibi için okula gittikleri." şeklindedir. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada da okul yöneticileri ile her gün görüşen velilerin beklenti puan ortalaması $\bar{X} = 79,21$ ile en yüksek ortalamaya sahiptir. Bu yönüyle Can'ın araştırmasıyla yaptığımız araştırma sonucu paralellik göstermektedir.

Yüzgeç'in (2008) İstanbul ilinde "ilköğretim kurumlarının 4. ve 5. sınıfında öğrencileri bulunan velilerin, yönetici ve öğretmenlerden beklentileri" başlıklı araştırmasında, annelerin beklentilerinin babaların beklentilerinden fazla olduğu gözlemlenmiştir. "İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri" başlıklı araştırmanın eğitim boyutunda kadın velilerin ortalaması $\bar{X} = 76,63$, erkek velilerin ortalaması ise $\bar{X} = 73,84$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç Yüzgeç'in araştırmasıyla araştırmamız arasında paralellik göstermektedir. Yüzgeç'in araştırmasında çıkan diğer bir sonuç gelir düzeyi düşük velilerin okul çevre ilişkileri konusunda beklentilerinin düşük olmasıdır. Yaptığımız araştırmada ise eğitim

öğretim boyutunda geliri 0-1000 TL arasında olan velilerin beklenti puan ortalaması $\bar{X} = 76,92$, olarak hesaplanmıştır. Rehberlik boyutunda 0-1000 TL gelire sahip velilerin beklenti puan ortalaması $\bar{X} = 44,84$ olarak hesaplanmıştır. Sosyal ve kültürel faaliyetler boyutunda 0-1000 TL gelire sahip velilerin beklenti puan ortalaması ise $\bar{X} = 33,37$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre düşük gelirli velilerin beklentileri yüksek çıkmıştır. Bu farklılık İstanbul ve Uşak illeri arasındaki sosyo ekonomik düzeydeki farklılık ile açıklanabilir.

Şahan'ın (2011) Denizli ilindeki 9 resmi ve 6 özel ilköğretim okullarında yapmış olduğu “İlköğretim okullarında öğrencisi olan velilerin yönetici ve öğretmenlerden beklentileri” başlıklı araştırmasında “Velilerin, yöneticilerden ve öğretmenlerden beklentilerine ilişkin bulgulara bakıldığında her iki okul türünde öğrencisi bulunan velilerin hem yöneticilerden hem de öğretmenlerden “her zaman” düzeyinde beklenti içerinde oldukları tespit edilmiştir. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada ise genel olarak araştırmanın bütün boyutlarında velilerin okul yöneticilerinden yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüş olduğundan iki araştırma arasında çıkan sonuçlar arasında benzerlik bulunmaktadır. Şahan'ın araştırmasında çıkan diğer bir sonuç ise devlet ve özel okullarda öğrencisi bulunan velilerin yöneticilerden beklentilerinde, onların cinsiyetlerine, öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılığın gösterdiği tespit edilmiştir. Cinsiyete göre kadınların lehine, öğrenim durumlarına göre ise ilköğretim mezunu velilerin lehine anlamlı bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada da eğitim öğretim boyutunda kadın velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,63$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç erkek velilerin beklentilerinden yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlara göre kadın velilerin erkek velilerden daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmüştür. Ayrıca eğitim öğretim konusunda okuryazar olmayan velilerin beklenti ortalaması $\bar{X} = 76,40$ ve ilkokul mezunu öğrenci velilerinin beklenti ortalaması $\bar{X} = 77,53$ olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre okuryazar olmayan ve ilkokul mezunu velilerin daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmüş olduğundan iki araştırmanın birbirini destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

Şahan'ın araştırmasında çıkan diğer bir sonuç ise devlet okulunda öğrencisi bulunan velilerin yöneticilerden, öncelikle okulun güvenli bir yer olması için gereken tedbirleri almalarını, öğrencilerin sağlığı için hijyenik bir ortam ortaya çıkarmaları

şakindedir. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada ise öğrenci velilerinin okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları konusunda okul yöneticilerinden $\bar{X} = 48,13$ puan ortalaması ile yüksek bir beklenti içerisinde oldukları görülmüştür. Bu sonucun iki çalışmanın farklı illerde yapılmış olmasına rağmen bizim yaptığımız araştırmanın sonuçlarını destekler nitelikte olduğu görülmüştür.

Demir'in (2002) "özel ve devlet ilköğretim okulu velilerinin beklentileri" başlıklı araştırmasında özel okul velilerinin devlet okulu velilerinden anlamlı olarak daha fazla beklenti içerisinde oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Velilerin beklentileri okulun fiziki yapısı ve birimleri, öğretmenler ve eğitim öğretim konularındadır. Uşak ilindeki devlet okullarında yapılan "İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri" başlıklı araştırmada ise en yüksek beklentinin $\bar{X} = 75,31$ puan ortalaması ile eğitim boyutunda olduğu görülmüştür. Bunu $\bar{X} = 62,90$ puan ortalaması ile okul aile birliği ve $\bar{X} = 48,13$ puan ortalaması ile okulun temizlik sağlık ve fiziki şartlarının izlediği görülmüştür. Demir'in araştırmasında fiziki yapı ve birimler konusu ön plana çıkarken bu çalışmada ise $\bar{X} = 75,31$ puan ortalaması ile eğitim öğretim boyutundaki beklentiler ön plana çıkmaktadır. Bu durum özel okullardaki eğitim öğretimin devlet okullarındaki eğitim öğretimden daha iyi olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tatlıoğlu'nun (1999) Konya ilinde "Rehberlik ve psikolojik danışmanlık servisinden beklentiler üzerine bir araştırma" başlıklı araştırmasında lise türlerine göre öğrencilerin rehberlik servisinden beklentileri arasında 05 düzeyinde manidar bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada rehberlik beklentileri puan ortalamasının $\bar{X} = 43,69$ ile altı değişken içerisinde dördüncü en yüksek beklenti ortalamasına sahiptir. Bu durum eğitimin her kademesinde velilerin rehberlik hizmetlerinden beklentilerinin olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Foster (2002) ABD'nin California eyaletine bağlı Madera şehrinde ailelerin, öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul güvenliğini etkileyen iç ve dış etkenlere ilişkin algılarını belirlemeyi amaçlayan araştırmasında "Bütün katılımcılar, müdürlerin okul güvenliği açısından kilit bir role sahip olduğunu belirtmişlerdir" şeklinde bir sonuca ulaşmıştır. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı araştırmada ise güvenlik alt boyutunda veli

beklentisi genel sıralamada $\bar{X} = 28,86$ puan ortalaması ile son sırada yer almıştır. Bu iki araştırma arasındaki fark iki ülke arasındaki güvenlik algılarının farklı olmasından ve sosyo ekonomik farklılıklardan kaynaklanıyor olabilir.

Sonuç ve Öneriler

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı araştırmada aşağıdaki sonuç ve öneriler ortaya çıkmıştır.

Sonuçlar

1. İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı anket uygulamasında en yüksek beklenti puan ortalamasının $\bar{X} = 75,31$ ile eğitim boyutunda olduğu görülmüştür. Eğitim boyutunu $\bar{X} = 62,90$ puan ortalaması ile okul aile birliği, $\bar{X} = 48,13$ puan ortalaması ile okulun temizlik ve fiziki şartları, $\bar{X} = 43,59$ puan ortalaması ile rehberlik, $\bar{X} = 32,34$ puan ortalaması ile sosyal ve kültürel faaliyetler ve $\bar{X} = 28,86$ puan ortalaması ile de güvenlik beklentileri takip etmektedir.
2. Araştırmada eğitim öğretim boyutunda kadın velilerin erkek velilere göre daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmüştür.
3. Eğitim öğretim boyutunun yaşa göre incelenmesi sonucunda 36-40 yaş gurubundan itibaren beklentinin arttığı ortaya çıkmıştır.
4. Eğitim öğretim beklenti ortalamasında okuryazar olmayan, ilkokul mezunu öğrenci velilerinin ortaokul ve üniversite mezunu öğrenci velilerinden daha yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüştür.
5. Eğitim öğretim boyutunda gelirin artmasına bağlı olarak velilerin beklentilerinin artmadığı görülmüştür.
6. Rehberlik boyutunda bayan ilköğretim öğrenci velilerinin erkek ilköğretim öğrenci velilerine göre daha yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüştür.
7. 36-40 yaş ve üzeri gurubunda rehberlik beklentisinin giderek arttığı görülmüştür.
8. Rehberlik boyutunda okuryazar olmayan ve ilkokul mezunu öğrenci velilerinin ortaokul, lise ve üniversite mezunu öğrenci velilerinden daha fazla beklenti içerisinde oldukları görülmüştür.

9. Rehberlik ortalamasında okula her gün ve haftada bir giden öğrenci velilerinin beklentilerinin on beş günde bir, ayda bir, okul çağırınca ve hiç gitmem diyen veli gruplarına göre daha yüksek bir beklenti içerisinde oldukları görülmüştür.
10. Düşük gelir gurubuna mensup (0-1000) öğrenci velilerinin rehberlik ortaklamasında daha yüksek beklentiye sahip oldukları görülmüştür.
11. Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda bayan velilerin erkek velilere göre daha yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüştür.
12. Okuryazar olmayan ve ilkokul mezunu veli grubunun diğer guruplara göre sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda daha yüksek beklenti içerisinde oldukları görülmüştür.
13. Okul yönetimi ile her gün ve haftada bir görüşen öğrenci veli gurubunun on beş günde bir, ayda bir, okul çağırınca ve hiç gitmem diyen veli gurubuna göre sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda daha yüksek beklenti içinde oldukları görülmüştür.
14. Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda düşük gelirli (0-1000) veli grubunun diğer guruplara göre daha fazla beklentiye sahip oldukları görülmüştür.
15. Okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları konusunda 30-40 yaş ve üzeri gurubunun daha fazla beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Okuryazar olmayan ve ilkokul mezunu öğrenci veli gurubunun ortaokul ve üniversite mezunu öğrenci veli gurubundan okulun temizlik, sağlık ve fiziki şartları konusunda daha fazla beklentiye sahip oldukları görülmüştür.
16. Okul aile birliği boyutunda ilkokul mezunu öğrenci veli gurubunun diğer guruplara göre daha fazla beklentiye sahip olduğu görülmüştür. En düşük beklentiye ise üniversite mezunu öğrenci veli gurubunun sahip olduğu görülmüştür.
17. Güvenlik boyutunda bayan ve erkek öğrenci velilerinin beklentileri arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Güvenlik konusunda 36-40 yaş grubundan itibaren beklentinin arttığı görülmüştür. Üniversite mezunu öğrenci veli gurubunun okuryazar olmayan, ilkokul, ortaokul ve lise mezunu öğrenci veli guruplarına göre güvenlik boyutunda düşük beklentiye sahip oldukları görülmüştür.

Öneriler

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri başlıklı araştırmada öneriler iki bölüm halinde aşağıda sunulmuştur.

Araştırmanın Sonucuna Yönelik Öneriler

1. Araştırmada bayan velilerin erkek veliler göre daha fazla beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Okul yöneticileri erkek veli gurubu ile iletişimi daha da etkin kılmaları ve erkek veli gurubunun okul yönetimine katılımlarını sağlayabilirler.
2. Okul yöneticileri okullardaki faaliyetleri öğrenci velilerinin de özelliklerini dikkate alarak düzenleyebilir.
3. Okul yöneticileri velilerin beklentilerini karşılanmak için okul içerisinde velilere yönelik gerekli düzenlemeleri yapabilir.
4. Okul yöneticilerinin okul aile birliği kanalı ile okullarda yapılan sosyal, kültürel, sportif etkinlikler konusunda velileri bilgilendirmesi faydalı olabilir.
5. Okul yöneticileri veliler ile görüşme sıklığını artırmaya yönelik çalışmalar yapabilirler.
6. Okul yöneticilerinin sadece mevzuattaki bilgilerle yönetici olmalarının önüne geçilip, okul, öğrenciler ve veliler açısından liderlik özelliği vasıfları kazandırıcı programlar düzenleyebilirler.
7. Öğrenci velilerinin okulla iletişimini sağlamak için velilere yönelik sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmesi faydalı olabilir.
8. Araştırmada bayan öğrenci velilerinin erkek öğrenci velilerine göre daha yüksek beklentiye sahip oldukları görülmüştür. Bunun nedenleri üzerine bir araştırma yapılabilir.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Bu araştırma Uşak ilindeki ilköğretim öğrenci velilerine yönelik olarak yapılmıştır. Benzer araştırmaların diğer illerdeki ilköğretim öğrenci velilerine yönelik olarak yapılması faydalı olabilir.
2. Eğitim düzeyi yükseldikçe sosyal ve kültürel faaliyetler konusundaki beklentilerin düşük çıkması bir araştırma konusu olarak incelenebilir.

3. Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda eğitim düzeyi düşük olan öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden yüksek beklenti içinde olmalarının nedenleri bir araştırma konusu olabilir.
4. Sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda az gelir grubuna dâhil öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden yüksek beklenti içerisinde bulunmalarının nedenleri üzerine bir araştırma yapılabilir.
5. Rehberlik konusunda üniversite mezunu öğrenci veli grubunun beklentisinin az olmasının nedenleri üzerine bir araştırma yapılabilir.
6. Temizlik konusunda üniversite mezunu öğrenci veli grubunun az beklentiye sahip olmasının nedenleri üzerine bir inceleme yapılabilir.
7. Temizlik konusunda ilkokul mezunu öğrenci veli grubunun yüksek beklentiye sahip olmasının nedenleri üzerine bir inceleme yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Ada, S. ve Ünal, S. (2003). *Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaa Birimi.
- Açıkalın, A. (1998). *Okul Yöneticiliği*. Ankara: Personel Geliştirme Merkezi Yayınları No:10. İkinci Baskı.
- Ames, C. (1993). *And Others Parent Involvement*. Report No: 15. Office Of Educational Research and Improvement (ED). Washington, DC.
- Balcı, A. (2001). *Sosyal bilimlerde araştırma: yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (1996). *Türkiye Eğitim Sistemi*. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Başaran, İ.E. (1982). *Örgütsel Davranış*. Ankara. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Başaran, İ.E. (1982). *Örgütsel Davranışın Yönetimi*. Ankara: Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Başaran, İ. E. (2000). *Eğitim Yönetimi. Nitelikli Okul*. Ankara: Feryal Matbaası.
- Başar, H. (1999). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Şafak Matbaası.
- Binbaşıoğlu, C. (1994). *İlk ve Orta Dereceli Okul Öğretmenleri İçin Öğretimde İlke, Yöntem ve Teknikler*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Binbaşıoğlu, C. (2003). *Eğitim ve Öğretim Üzerine Yazılar*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Buffo, D. M. (2005). *An Investigation of the Perceptions of Students, Teachers and Parents Concerning within the Elementary Schools of a Large Suburban School District. (Unpublished Doctoral Dissertation)*. Loyola University, Chicago, IL
- Bursalıoğlu, Z. (1982). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: A.Ü.Eğitim Fakültesi Yayınları No:107.
- Bursalıoğlu Z. (1991). *Eğitim Yönetiminde Teori ve Uygulama*. Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Bursalıoğlu, Z. (2002). *Okul Yönetiminde Teori ve Uygulama*. Ankara: Pegema Yayıncılık

- Bursalıoğlu, Z. (2005). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: Pegama Yayıncılık.
- Büyükkaragöz, S. Muşta, M. Yılmaz, H. ve Pilten, Ö. (1997). *Eğitime Giriş*. Konya: Günay Ofset.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Can, N. (2002). *Değişim Sürecinde Eğitim Yönetimi*. Ankara: Millî Eğitim Dergisi, Ekim Kasım Aralık Sayısı:155-156.
- Can, İ.(2010). *Velilerin İlköğretimden Beklentileri*, Konya: Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.
- Çelik, N. (2005). *Okul Aile İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar*. İstanbul: Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çelik, V. (1995). *Eğitim Yöneticisinin Vizyonu ve Misyonu*. Ankara: Eğitim Yönetimi Dergisi Yıl:1, Sayı:1 Kış.
- Çeviş, M. (2002). *Denizli İli Merkez İlköğretim Okullarındaki Okul-Aile İşbirliğinin Yönetici, Öğretmen ve Veli Tarafından İdeal ve Pratik Düzeyde Değerlendirilmesi*. Denizli: Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dodurgalı, A. (2000). *Eğitim Sosyolojisi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları.
- Dönmez, B. (2001). *Okul Güvenliği Sorunu Ve Okul Yöneticisinin Rolü*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, c. 7. s.25: 63-74.
- Dönmez, H. (2006). *İlköğretim Kademesindeki Öğrenci Velilerinin Okuldan Beklentileri*. Uşak: Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demir, Z. (2002). *Öğrenci Velilerinin Beklentileri Açısından Özel ve Resmi İlköğretim Okullarının Karşılaştırılması Niğde İl Örneği*. Niğde: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Erdoğan, İ. (2000). *Okul Yönetimi ve Öğretim Liderliği* İstanbul:Sistem Yayıncılık.
- Erçetin, Ş. Ş. (1993). *Ast-Üst İlişkileri (Okul Müdürü ve Öğretmenlerin Birbirlerini Etkilemekte Kullandıkları Güçleri)* Ankara.
- Ertürk, S. (1975). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelken Tepe Yayınları.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1993). *Eğitime Giriş*. Ankara: Meteksan Batbaacılık.
- Foster, S. M. (2002). *Perceptions of Parents, Students, Teachers and Administrators*

of Internal and External Factor That Affect School Safety: A Case Study
Unpublished Doctoral Dissertation, University of La Verne, C.A.(UMI
Number: 3056185).

- Hill, N. E. & Taylor, L. C. (2004). *Parental School Involvement and Children's Academic Achievement: Pragmatics and Issues. Current Directions in Psychological Science, Vol 13, No. 4 (Aug, 2004), pp. 161-164*
- Işık, H. (2004). *Okul Güvenliği: Kavramsal Bir Çözümleme*. Milli Eğitim. c.32. s.164: 154 – 161. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/164/isik.htm> [15.04.2012]
- İlgar, L.(2005). *Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi* İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Kaya, Y. K.(1993). *Eğitim Yönetimi* Ankara: Set Ofset Matbaacılık.
- Karasar, N. (1998). *Bilimsel Araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kelley-Laine, K. (1998). *Parents as Partners In Schooling: The Current State of Affairs*.Journal Article by Kathleen Kelley-Laine; Childhood Education, Vol. 74,1998.
- Koçak, Y. (1989). *Okul-Aile İletimin Engelleri*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara
- Milli Eğitim Bakanlığı, 2006. *İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı. Mesleki ve Teknik Eğitim Güçlendirme Projesi*: Ankara.
- Nural. E. (1987). *Velilerin Okul Yönetiminden Beklediği Davranışlar*. Ankara; Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Oktay, A. ve Unutkan, P.Ö. (2005). *Okul Öncesinde Güncel Konular*, İstanbul: Morpa.
- Şahan, M.A. (2011) *“İlköğretim Okullarında Öğrencisi Olan Velilerin Yönetici ve Öğretmenlerden Beklentileri”* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şişman, M. (2002). *Eğitimde Mükemmellik Arayışı Etkili Okullar*. Ankara: Pegama Yayıncılık.
- Tatar, M. (1998). *Extent and Source of Parental School-Related Information*. The Journal of Educational Research. Vol. 92(no. 2). Ss. 101-106.
- Tathioğlu, K. (1999). *Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Servisinden Beklentiler Üzerine Bir Araştırma* Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi,
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

- Taymaz, H. (2007). *Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Tekeli, İ. (2003). *Özgür Üniversite Formu, Türkiye’de Eğitim Reformu Tartışması İçin Bir Düşünce Çerçevesi*. Ankara: Özgür Üniversite Formu Yayınları.
- Varış, F. (1998). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Alkım Yayınları, (Editor: F. Varış), 1994.No: 176.
- Yeşilyaprak, B. (2004). *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yüzgeç, M.E. (2008). *İlköğretim Kurumlarının 4.ve 5. Sınıfında Öğrencileri Bulunan Velilerin, Yönetici ve öğretmenlerden Beklentileri* İstanbul: Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- MEB *İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*. 2012 Şubat 20).
http://mevzuat.meb.gov.tr/html/225_0.html) adresinden Şubat 2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB. *İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği*. 2012 Şubat 20.) http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25699_0.html-) adresinden Şubat 2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB. *Okul –Aile Birliği Yönetmeliği*, 2012 Şubat 24).
http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25831_0.html adresinden Şubat 2012 tarihinde alınmıştır.

EKLER

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı araştırmada kullanılan onaylı anket örneği

Değerli Veli;

Bu anket, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi Anabilim Dalında, Uşak merkez ilköğretim okullarında öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentilerini anlamak amacıyla ilgili verilere ulaşmak için iki bölüm halinde hazırlanmıştır. Birinci bölümde kişisel bilgiler. İkinci bölümde anket sorularına yer verilmiştir.

Anket sorularına vereceğiniz cevaplar bilimsel araştırmalarda kullanılacaktır. Bu araştırmanın doğruluğu ve geçerliliği sizin vereceğiniz içten cevaplara göre şekillenecektir. Ankette adınızı yazmanıza gerek yoktur. Lütfen ankette yer alan ifadelerin tamamını cevaplayınız. Araştırmaya sağladığınız katkı için şimdiden teşekkür ederiz

Özkan KUŞCU
Uşak Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

1.Cinsiyetiniz :Kadın ()
:Erkek ()

2.Yaşınız : 30 Yaş ve alt () 31-35() 36-40() 41-45() 46 yaş ve üzeri()

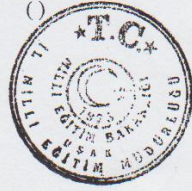
3.Çocuğunuz kaçınca sınıfta okuyor
() 1.Sınıf () 2.Sınıf () 3.Sınıf () 4.Sınıf () 5.Sınıf () 6.Sınıf
() 7.Sınıf () 8.Sınıf

4.Tahsiliniz
:Okur Yazar Değilim () İlkokul () Ortaokul () Lise () Üniversite ()

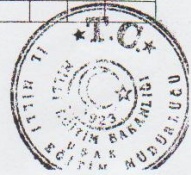
5.İdarecilerle görüşme sıklığınız
Her gün () Haftada bir () 15 Günde bir () Ayda bir ()
Okul çağırınca () Hiç gitmem ()

6.Mesleğiniz : (Yazınız).....

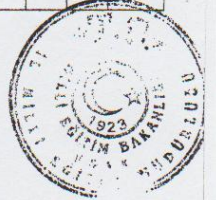
7.Aylık Geliriniz:
0-1000 () 1000-2000 () 2000-3000 () 3000 ve üzeri ()

EĞİTİM ÖĞRETİM		Kesinlikle Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1	Okul yöneticileri dersleri zamanında başlatır					
2	Okul yöneticileri dersleri denetleme görevini yapar					
3	Okul yöneticileri eğitim öğretim ile ilgili gezilerin düzenlenmesi sağlar					
4	Okul yöneticileri okul başarısının artırılması için çalışır					
5	Okul yöneticileri okul başarısının artırılması için gerekli önlemleri alır					
6	Okul yöneticileri öğrencilerin okula sevecek gelmelerini sağlar					
7	Okul yöneticileri yapılan yenilikleri okula getirirler					
8	Okul yöneticileri öğrenci başarısının izlenmesini ve değerlendirmesini yaparlar					
9	Okul yöneticileri iyi bir dinleyicidirler					
10	İhtiyaç duyduğunda okul yöneticilerine rahatlıkla ulaşabilirim					
11	Okul yöneticileri öğrencilerin kayıt kabul vb işlemlerini zamanında yerine getirirler					
12	Okul yöneticileri sevecen ve hoşgörülüdürler					
13	Okul yöneticileri Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanır					
14	Okul yöneticileri vizyonel bir kişiliğe sahiptir					
15	Okul yöneticileri görevi ile ilgili yönetmelik ve kanunları eksiksiz bilir					
16	Okul yöneticileri okulun kaynaklarını etkin ve verimli bir şekilde kullanır					
17	Okul yöneticileri öğrencilere eğitim-öğretimle ilgili yayın, yazılım, doküman vb temin eder					
18	Okul yöneticileri okulun düzeni ve disipliniyle ilgili her türlü önlemi alır					
GÜVENLİK						
19	Okul yöneticileri okulda yangın, sağlık, kaza vb olay ve durumlar için yeterli güvenlik önlemlerini alır					
20	Okul yöneticileri okula görünümlü güvenlik sistemlerinin kurulmasını sağlar					
21	Okul yöneticileri okul güvenliğinin sağlanmasında diğer birimlerden yararlanır (Rehberlik, Güvenlik, Tanıtım vb Uyuşturucu)					
22	Okul yöneticileri sosyal kültürel ve eğitim gezilerinde gerekli güvenlik önlemlerini alır					
23	Okul yöneticileri okul içindeki kalorifer, elektrik tesisatı vb için gerekli güvenlik önlemlerini alır					
24	Okul yöneticileri çok katlı okullardaki balkon, çatı, pencereler için gerekli güvenlik önlemlerini alır					
25	Okul yöneticileri öğrencilerin yasadışı örgütlerin ve ideolojik faaliyetlerinin olumsuz etkilerinden korunması için gerekli tedbirleri alır					
REHBERLİK						
26	Okul yöneticileri rehberlik servisinin etkin bir şekilde kullanılmasını sağlar					
27	Okul yöneticileri gerekli yöneltme çalışmalarının yapılmasını ve yaptırılmasını sağlar					
28	Okul yöneticileri kaynaştırma eğitimi için gerekli rehberlik planlarını yaptırır					
29	Okul yöneticileri öğrenci kişilik hizmetlerine önem verir.					
30	Okul yöneticileri velilerle etkili bir iletişim kurar					
31	Okul yöneticileri öğrencilere okulda ve okul dışında gerekli rehberlik hizmetlerinin sunulmasını sağlar					
32	Okul yöneticileri okulda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için, hizmetin gerektirdiği fiziksel şartları ve uygun çalışma ortamını ve kullanılacak araç ve gereci temin eder					
33	Okul yöneticileri rehber öğretmenleri görevleri konusunda devamlı kontrol eder					
34	Okul yöneticileri rehberlik faaliyetlerini amacına uygun yapılmasını sağlar					
35	Okul yöneticileri rehberlik çalışmaları konusunda velileri bilgilendirir.					
36	Okul yöneticileri sosyal ve kültürel amaçlı geziler yapılmasını sağlar					
SOSYAL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER						
37	Okul yöneticileri tiyatro ve sinema gibi etkinliklere öğrencilerin katılımını teşvik eder					
38	Okul yöneticileri öğrencileri kitap okuma konusunda teşvik eder					
39	Okul yöneticileri okulu bir sosyal faaliyet alanı haline getirmesi için gerekli çalışmaları yapar					
40	Okul yöneticileri okulda yapılan etkinlikler hakkında velileri bilgilendirir					
41	Okul yöneticileri okulda yapılacak etkinliklere velilerin de katılımını sağlar					
42	Okul yöneticileri sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı teşvik eder					
43	Okul yöneticileri müzik, spor vb etkinliklerde başarılı öğrencilerin destekler					
44	Okul yöneticileri sosyal ve kültürel faaliyetlerin zamanında denetimini yapar					

OKULUN TEMİZLİK, SAĞLIK ve FİZİKİ ŞARTLARI					
45	Okul yöneticileri okulun standartlara uygun yeterince temiz olmasını sağlar				
46	Okul yöneticileri okul kantinindeki yiyecek ve içeceklerin sağlıklı, temiz olmasını sağlar				
47	Okul yöneticileri kütüphane, laboratuvar ve sınıf ortamının eğitim öğretim için uygun hale getirilmesini sağlar				
48	Okul yöneticileri okulun standartlara uygun ısıtılmasını sağlar				
49	Okul yöneticileri sınıf ortamının havlandırılmasını ve hijyenini kontrol eder				
50	Okul yöneticileri tuvaletlerin ve lavaboların sağlıklı yaşam koşullarına uygun olarak temizlenmesini sağlar				
51	Okul yöneticileri öğrencilerin sağlığı için okulda sağlıklı bir ortam sağlar				
52	Okul yöneticileri tuvaletlerde temizlik için gerekli temizlik malzemelerinin bulunmasını sağlar				
53	Okul yöneticileri okul kantinlerinin yeterli ve temiz olmasını sağlar				
54	Okul yöneticileri okuldaki hizmetlilere üzerine düşen görevleri eksiksiz yaptırır				
55	Okul yöneticileri okulun araç ve gerecinin devamlı kullanılabilir halde bulundurulmasını sağlar				
56	Okul yöneticileri okulun kullanılan ve kullanılmayan alanlarının devamlı temiz tutulmasını sağlar				
OKUL AİLE BİRLİĞİ FAALİYETLERİ					
57	Okul yöneticileri okul aile birliği yönetimine velilerin katılımını teşvik eder				
58	Okul yöneticileri velilerin bağış yapmaya teşvik eder				
59	Okul yöneticileri okul aile birliğinin faaliyetleri konusunda velileri bilgilendirir				
60	Okul yöneticileri okul aile birliği kararlarının velilere duyurulmasını sağlar				
61	Okul yöneticileri okul aile birliği harcamalarının şeffaf olmasını sağlar				
62	Okul yöneticileri okul aile birliği kaynaklarının ihtiyaca göre verimli kullanılmasını sağlar				
63	Okul yöneticileri okul aile birliğinin velilerle etkili bir iletişim içinde olmasını sağlar				
64	Okul yöneticileri okul aile birliği kararlarına velilerinin katılımını sağlar				
65	Okul yöneticileri okul aile birliğinin işleyişi konusunda velileri bilgilendirir.				
66	Okul yöneticileri öğrencileri okul aile birliğini çalışmalarında bilgilendirir.				
67	Okul yöneticileri okul aile birliğinin Milli Eğitim Temel Kanununa göre yürütülmesini sağlar				
68	Okul aile birliği kanalıyla okula araç- gereç, yayın, ilave tesis ve bakım onarım gibi hizmetlerin yürütülmesini sağlar				
69	Okul yöneticileri eğitim-öğretim faaliyetleri dışındaki zamanlarda okulun derslik, spor salonu, kütüphane, laboratuvar ve atölyeleri gibi eğitim ortamlarının, kamu yararı doğrultusunda kullanılmasını sağlamak.				
70	Okul yöneticileri okul aile birliğine gelir sağlamak amacıyla sosyal etkinlikler ve kampanyalar düzenler				
71	Okul yöneticileri okul aile birliği kanalıyla Eğitim-öğretimle ilgili kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapar				
72	Okul yöneticileri okul aile birliğinin organları(Genel Kurul-Yönetim Kurulu-Denetleme Kurulu)arasında koordinasyon sağlar				

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı çalışmada anket uygulamak için belirlenen Uşak merkez ilköğretim okulları onaylı listesi.

1. AHMET-ALİ AŞÇI İLKÖĞRETİM OKULU
2. ALPER GÜNBAĞRAM İLKÖĞRETİM OKULU
3. ATATÜRK İLKÖĞRETİM OKULU
4. AYBEY İLKÖĞRETİM OKULU
5. AYDIN TURAN İLKÖĞRETİM OKULU
6. BEDRİYE VE KADİR UYSAL İLKÖĞRETİM OKULU
7. BESİM ATALAY İLKÖĞRETİM OKULU
8. BİREYLÜL İLKÖĞRETİM OKULU
9. CUMHURİYET İLKÖĞRETİM OKULU
10. DİKİLİTAŞ İLKÖĞRETİM OKULU
11. ERGENEKON İLKÖĞRETİM OKULU
12. EŞEVE HALİL ERDOĞDU İLKÖĞRETİM OKULU
13. FATİH İLKÖĞRETİM OKULU
14. GANİME ÖZADAM İLKÖĞRETİM OKULU
15. GAZİ MUSTAFA KEMAL İLKÖĞRETİM OKULU
16. HALİT ZİYA UŞAKLIGİL İLKÖĞRETİM OKULU
17. HASAN HİLMİ İLKÖĞRETİM OKULU
18. HASİBE VE MAZHAR GÜRBÜZ İLKÖĞRETİM OKULU
19. OKULUMALKOÇOĞLU İLKÖĞRETİM OKULU
20. MEHMET SADIK BOZ İLKÖĞRETİM OKULU
21. MEHMET SESLİ İLKÖĞRETİM OKULU
22. MEHMETCİK İLKÖĞRETİM OKULU
23. MİLLİ EGEMENLİK İLKÖĞRETİM OKULU
24. MUZAFFER MERT İLKÖĞRETİM OKULU
25. NİHAT DÜLGEROĞLU İLKÖĞRETİM OKULU
26. NURİ ŞEKER İLKÖĞRETİM OKULU
27. ÖĞRETMEN MAHMUT ÖZGÖBEK İLKÖĞRETİM OKULU
28. ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI İLKÖĞRETİM OKULU
29. ÖZDEMİRLER İLKÖĞRETİM OKULU
30. TİMUR ERTÜRK İLKÖĞRETİM OKULU
31. TURHAN AKÇAY İLKÖĞRETİM OKULU
32. UĞUR SERDAROĞLU İLKÖĞRETİM OKULU
33. VALİ ALİ FUAT GÜVEN İLKÖĞRETİM OKULU
34. YAŞAR AKAR İLKÖĞRETİM OKULU

İlköğretim öğrenci velilerinin okul yöneticilerinden beklentileri adlı çalışmada anket uygulanacak okullar için Uşak Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan izin onayı.

T.C.
UŞAK VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.0.64.20.02-605/
Konu : MEM'e bağlı Kurumlarda
Araştırma İzni

29.03.2012 03750

UŞAK ÜNİVERSİTESİ
(Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne)
UŞAK

- İLGİ:** a) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07.03.2012 tarih ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı. (2012/13 sayılı Genelge)
b) Uşak Üniversitesi'nin B.30.2.UŞK.0.41.00.00-605-01/191 sayı 29/03/2012 tarihli yazısı.

İlgi (b) dilekçeyle Müdürlüğümüze bağlı kurumlarda araştırma yapmak istenmektedir.

İlimiz Merkez İlçedeki 34 okulda yapılacak anket ve araştırma uygulamasıyla ilgili anket formları yazımız ekinde gönderilmiş olup, ilgi (a) Genelge gereğince değerlendirmesi yapılarak uygulanması uygun görülmüştür.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Ömer BULUT
İl Milli Eğitim Müdürü

- Eki : 1- Anket (3 sayfa)
2- Okul Listesi (1 sayfa)

UŞAK İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
B.08.4.MEM.0.64.20.02-605/
Tarih : 29.03.2012
Sayı : 385
605-01

NO	ADI-SOYADI	ÜNVANI	ARAŞTIRMA KONUSU	MÜRACAAT TARİH VE SAYISI
1	Özkan KUŞÇU	Eğitim Bilimleri Ana Bilim Eğitim Yönetimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi	"İlköğretim Öğrenci Velilerinin Okul Yöneticilerinden Beklentileri"	29.03.2012 / 5504

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İrtibat : İstatistik-Arge
Enstitü Sokak 64100 - UŞAK Tel : 0 276 2233993
Tel : 0 276 2233990 Faks : 0 276 2273935
Faks : 0 276 2233989 e-posta : istatistik64@meb.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin Şef: Olcay DERCI.
Elektronik Ağ: <http://usak.meb.gov.tr> e-posta: usakmem@meb.gov.tr www.egitimciler.gov.tr www.faydakerokuia.org www.millietim.gov.tr

Araştırmada rneklemler Olarak Seçilen Okullar Listesi:

1. Muzaffer Mert İlkretim Okulu
2. Mehmetçik İlkretim Okulu
3. Eēe ve Halil Erdoğan İlkretim Okulu
4. Gazi Mustafa Kemal İlkretim Okulu
5. Nihat Dülgeroğlu İlkretim Okulu